

TÜRKİYE TEKSTİL SANAYİİ İŞVERENLERİ SENDİKASI AYLIK DERGİSİ

TEKSTİL İŞVEREN

SAYI: 445 - OCAK-ŞUBAT 2020

DÜNYADA VE TÜRKİYE'DE
HALI GERİ DÖNÜŞÜMÜ

**SENDİKAMIZIN ÖNCELİĞİ
'ÇALIŞMA HAYATINDA KADIN'**

TUĞRUL BELLİ YAZDI:
YATIRIM İÇİN YENİ FIRSATLAR

**KORONAVİRÜSÜN TÜRK
TEKSTİL SEKTÖRÜNE ETKİLERİ**

DENİMİN SANATA YANSIMASI

Ev Tekstilinde 2020 HEDEFİ 3.5 MİLYAR DOLAR

Yeni yıla yoğun başlangıç

Sevgili Okuyucular,

2020 yılının ilk sayısından merhaba! Bu yıla oldukça ilginç, çoğu da endişe verici gelişmelerle başladık.

Öncelikle Çin'de ortaya çıkıp hemen hemen tüm dünyaya yayılan korona virüsü salgını insani açıdan üzücü olmanın yanı sıra, ekonomiyi ve üretimi ciddi oranda etkilemesiyle gündemimizde olmaya devam ediyor. Bizim sektörümüzün yanı sıra teknoloji, otomotiv, kimya gibi pek çok endüstride dünyanın en büyük tedarikçilerinden biri olan Çin'de imalat ve hizmetler sektörlerinin işlevini geçici olarak kaybetmesi, bu ülkeden kilometrelerce uzakta alışveriş yapan bir tüketiciyi dahi etkiliyor. Bu da bize, düşük maliyet başta olmak üzere pek çok avantaj sağlayan küresel tedarik zincirlerinin aslında ne kadar kırılgan olduğunu gösteriyor.

Yine tedarik zincirini etkileyen bir başka faktör ise sosyal uygunluk şartları. Bilindiği gibi tüketicilerin sürdürülebilirlik hassasiyetleri markaları buna uygun satın alma prensipleri uygulamaya ve tedarikçilerin bu prensiplere uyumlarını sürekli denetlemeye itiyor. Çevresel ve sosyal normlar, ülkeler arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmalarına dahi girmeye başladı. Geçtiğimiz aylarda Avrupa Birliği, kötü çalışma koşulları ve örgütlenmenin önündeki engeller gerekçesiyle Kamboçya'ya sağladığı önemli ticaret avantajlarını yürürlükten çıkarma kararı aldı. Bu da her fırsatta örgütlü, kayıtlı ve adil çalışma hayatını savunan Sendikamızın duruşunun ne kadar doğru olduğunu gösteriyor. Üreticilerimizin en önemli müşterileri olan uluslararası markaların da dikkatini bu konuya çekmek için çalışmalarımız sürüyor.

Sendikamızın her zaman gururla vurguladığı bir başka konu ise sektörümüzdeki kadın istihdamı. Ülkemizdeki ortalamaların oldukça üzerinde olan bu oran, kadınların çalışma hayatına katılımından başlayarak, eşit işe eşit ücret prensibi ve toplum cinsiyet eşitliğine doğru giden yolda oldukça önemli bir çıkış noktası. Üst kuruluşumuz TİSK'in liderliğinde 'Çalışma Yaşamında Kadın' konusu bundan böyle Sendikamızın sürekli gündeminde olacak ve bu konuda yapılan çalışmalar dergimizde bir yazı dizisiyle sizlerle paylaşılacak. Bunların yanı sıra halı geri dönüşümü, ev tekstili gibi pek çok ilginç konuyu bu sayımızda bulabilirsiniz. Ülkemiz, sektörümüz ve dünyamız için daha güzel günlerde buluşmak dileğiyle...

Av. Başar AY

Genel Sekreter

**Türkiye
Tekstil Sanayii İşverenleri
Sendikası**

Metrocity A Ofis Blok Büyükdere Cad. No: 171 K: 19 34330 1. Levent - İstanbul
Tel: (0212) 344 07 77 (Pbx) Fax: (0212) 344 07 66-67
www.tekstilisveren.org.tr info@tekstilisveren.org.tr

Tekstil İşveren Dergisi

Ocak-Şubat 2019 Sayı: 445

Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası Adına
İmtiyaz Sahibi
Ahmet Hamdi Topbaş

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Av. Başar Ay

Yayın Kurulu
Levent Oğuz, Av. Çiğdem Ayvazoğluyüksel,
Av. Yaşar Mert Babayiğit, Tuba Kobaş Huvaj, Lerzan Öztürk, İrem Yılmaz, Gamze Kılınç

İdari Merkezi
Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası
Metrocity A Ofis Blok Büyükdere Cad. No: 171 K: 19 34330 1. Levent-İstanbul
Tel: (0212) 344 07 77 (Pbx),
Fax: (0212) 344 07 66-67,
www.tekstilisveren.org.tr

JODOMO

Yayına Hazırlayan
JODOMO Bilgi Teknolojileri ve Danışmanlık A.Ş.

Baskı
Birinci Baskı Matbaacılık ve Reklamcılık Hizmetleri San. Tic. Ltd. Şti
Maltepe Mah. Davutpaşa Çifte Havuzlar Sokak No: 2/61/1 Zeytinburnu/ İstanbul
Tel:0212 612 0088

Yayın Türü:
Yerel, Aylık, Süreli
ISSN: 1307-6566

Bu dergi, JODOMO Bilgi Teknolojileri ve Danışmanlık A.Ş. tarafından,
Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası
için hazırlanmıştır. Para ile dağıtılıp, satılamaz. Dergide yayımlanan yazı, fotoğraf, harita,
illüstrasyon ve konuların her hakkı saklıdır. İzinsiz, kaynak gösterilerek dahi alıntı yapılamaz.
Dergide bulunan imzalı yazıların sorumluluğu yazarlara aittir.

- 6 Aklımızda kalanlar**
- 10 Dünyada çalışma hayatı**
- 12 Türkiye'nin 2020 ev tekstili ihracat hedefi 3.5 milyar dolar**
Dünyanın en fazla ev tekstil ihracatı yapan dördüncü ülkesi Türkiye, özgün tasarımları ve kaliteli üretimi çok avantajlı.
- 18 Halı ve geri dönüşümü**
Halının geri dönüşümü üzerine dünyada olduğu gibi Türkiye'de de çalışmalar yürütülüyor. Halı sektörünün temsilcileri ile konuyu mercek altına aldık.
- 24 Tuğrul Belli yazdı:**
Yatırım ortamında sağlanan iyileşmeler önemli fırsatlar yaratabilir.
- 28 Çalışma Yaşamında Kadın**
TİSK'in düzenlediği Ortak Paylaşım Forumu'nda (OPF) belirlenen önceliklerden 'kadın' konusunu Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası olarak biz üstlendik. 'Çalışma Yaşamında Kadın' serimizin ilkinde, ILO Türkiye Ofis Direktörü Numan Özcan ile görüştük; kendisinden ILO'nun kadınlara dair çalışmalarını dinledik.
- 34 AB Gündemi**
Kamboçya'da kötü çalışma koşulları ticarete vergi avantajını kaybettirdi.
- 38 Tunus alım heyetinin ziyareti**
Sendikamız, Tunus'tan gelen alım heyetini ağırladı. Heyetin İstanbul ziyaretinin notları haberimizde.
- 40 Koronavirüsün Türk tekstil sektörüne etkileri**
Türk tekstil sektörü salgın sonrası ne kadar yeni sipariş aldı, talep uzun sürer mi? Sektör temsilcileriyle değerlendirdik.
- 44 Kayıt dışı ekonomi ile mücadele**
Adana'da düzenlenen çalıştayın gündeminde kayıt dışı ekonominin azaltılması vardı.
- 46 İTÜ Vodafone Future Lab ziyareti**
Sendikamız Yönetim Kurulu Üyeleri kurumsal müşterilere uygun çözümler geliştiren merkezi ziyaret etti, bilgi aldı.
- 50 Deniz Sağdıç ile denimın sanat hali**
Sanatçı Deniz Sağdıç başta denim olmak üzere, düğme, fermuar gibi tekstil malzemeleriyle görenleri hayrete düşüren eserlere imza atıyor.
- 56 En güzel tren seyahatleri**
Sürdürülebilirliğe verilen önem, trenleri yeniden turizmin gözdesi yaptı. Biz de harika tren rotalarını hatırladık.
- 62 Kültür sanat**
- 64 İngilizce özetler**
- 66 Fuar takvimi**

TİM'in ilk yurt dışı temsilciliği Lefkoşa'da açıldı

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) ilk yurt dışı temsilcilik ofisini, Kıbrıs Türk Sanayi Odası (KTSO) iş birliğiyle Lefkoşa'da hizmete açtı. Ofisin KTSO ile inovasyon, girişimcilik ve küresel ticaretteki tecrübelerini aktarması ve birlikte eğitim çalışmalarını yürütmesi hedefleniyor. Ofisin açılışına, KKTC Ekonomi ve Enerji Bakanı Hasan Taçoy, KTSO Başkanı Candan Avunduk, TİM Başkanı İsmail Gülle, ihracatçı birlik başkanları ve Kuzey Kıbrıs Türk iş dünyasından çok sayıda sanayici ile ihracatçı katıldı. Törende konuşan TİM Başkanı İsmail Gülle "Türkiye'de yürürlükte olan dahilde işleme rejimi, ihracatta KDV alacakları, ihraç kayıtlı satış, sözleşmeli tarım destekleri ve tarım ihracatının desteklenmesi gibi tüm mevzuatsal alt yapı konusunda TİM'in tecrübeleri, TİM KKTC Ofisi tarafından Kıbrıslı ihracatçılarımızla ve KKTC hükümetiyle paylaşılacak. Ayrıca, Eximbank'ın faaliyetlerini buraya da taşımak adına çalışmalarımızı genişleteceğiz. e-ihracat, ürün-sektör raporları, kağıtsız ihracat gibi dijital dönüşüm uygulamaları... Bunların hepsi adım adım Kuzey Kıbrıslı dostlarımızın bilgilerine sunulacak" dedi.

Tekstil, Hazır Giyim Deri ve Halı Sektörleri Çalıştayı

Hazır Giyim, Tekstil, Deri ve Halı Sektörleri Çalıştayı, 22 Şubat 2020'de gerçekleştirildi. Çalıştaya Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı İsmail Gülle, İTHİB Başkanı Ahmet Öksüz, İHKİB Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Gültepe, İhracatçı Birlikleri Başkanları ve Yönetim Kurulu Üyeleri katıldı. Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, çalıştay öncesi yaptığı açıklamada hazır giyim ve tekstil sektöründe istihdamın 1 milyon kişiyi aştığını ve bunun ilk kez sağlandığını belirterek "El birliğiyle çalışarak bunu katlayacağımıza inanıyorum" dedi. TİM Başkanı İsmail Gülle ise "İhracatçılarımızın dünyanın değişen şartlarına karşı hızlı ve proaktif şekilde yanıt vermeli, dönüşüm ticaret sisteminde ortaya çıkan fırsatları değerlendirmeli" diye konuştu. İTHİB Başkanı Ahmet Öksüz ise 2020 beklentilerine değinerek, istihdamda, ihracatta, dış ticaret fazlasında ve yatırımlarda rekorlar kırılacağını altını çizdi.

Dış ticaret açığı Ocak 2020'de ikiye katlandı

Türkiye İstatistik Kurumu ve Ticaret Bakanlığı iş birliğiyle Genel Ticaret Sistemi (GTS) kapsamında oluşturulan ocak ayına ilişkin dış ticaret istatistikleri açıklandı. Bu verilere göre ihracat Ocak

2020'de, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 6.4 artarak 14 milyar 759 milyon dolar, ithalat yüzde 18.8 artarak 19 milyar 207 milyon dolar olarak gerçekleşti. Ocak ayında dış ticaret açığı yüzde 94.3 artarak 2 milyar 290 milyon dolardan 4 milyar 448 milyon dolara yükseldi. İhracatın ithalatı karşılama oranı Ocak 2019'da yüzde 85.8 iken, Ocak 2020'de yüzde 76.8'e geriledi. Ekonomik faaliyetler incelendiğinde ihracatta, ocak ayında imalat sanayisinin payı yüzde 94.1, tarım, ormancılık ve balıkçılık sektörünün payı yüzde 3.9, madencilik ve taş ocaklığı sektörünün payı yüzde 1.7 oldu. Ocak 2020'de 1 milyar 415 milyon dolar ile en fazla ihracat Almanya'ya gerçekleşti. En fazla ithalat ise 2 milyar 83 milyon dolar ile Rusya'dan yapıldı.

Mart-mayıs iç borçlanma stratejisi

Hazine ve Maliye Bakanlığı, mart-mayıs dönemine ilişkin iç borçlanma stratejisini açıkladı. Bakanlık bu dönemde 64.7 milyar liralık iç borç servisine karşılık, 60.4 milyar liralık iç borçlanmaya gidecek. Bu dönemde dış borçlanma yapılmayacak. İç borçlanma miktarı martta 20 milyar, nisanda 21.1 ve mayısta 19.3 milyar lira olarak öngörülüyor.

2019'da en çok ihracat Ortadoğu'ya yapıldı

Türkiye'nin geleneksel pazarı olan Avrupa Birliği (AB) ve ABD'ye ihracatında 2019'da düşüşler gerçekleşirken, ihracat rotasını Orta Doğu, Bağımsız Devletler Topluluğu (BDT) ve Afrika gibi bölgelere çevirdi. Türkiye'nin 2019'da bir önceki yıla göre ihracatını en fazla artırdığı bölge yaklaşık 1.9 milyar dolarlık artışla Orta Doğu oldu. Bu artıştaki en büyük katkısı yüzde 41'lik artış ile kimyevi maddeler ve mamulleri sektörü sağladı. Sektörün ihracatı, yıllık bazda 767.2 milyon dolar artarak 3.6 milyar dolar oldu. Bu artışın bölgeye toplam ihracattaki oransal karşılığı ise yüzde 41 olarak hesaplandı. Anadolu Ajansı'nın, Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) verilerinden derlediği bilgilere göre, Türkiye'nin geçen yıl Afrika, AB, BDT, diğer Amerika, diğer Asya, diğer Avrupa, Kuzey Amerika Serbest Ticaret Bölgesi, Okyanusya, Orta Doğu, serbest bölgeler, Uzak Doğu ve diğer ülkelere gerçekleştirdiği ihracat yaklaşık yüzde 1.6 artarak 165 milyar 959 milyon 755 bin dolara ulaştı. Bu dönemde ülkenin en fazla dış satım gerçekleştirdiği bölgeler 82.2 milyar dolarla AB, 26.1 milyar dolarla Orta Doğu, 15.5 milyar dolarla Afrika, 12.9 milyar dolarla BDT ve 9.4 milyar dolarla Kuzey Amerika Serbest Ticaret Bölgesi oldu.

'Hurun Küresel Zengin Listesi'nde iki Türk

Forbes'un hazırladığı milyarderler listesinin Çinli rakibi '2020 Hurun Küresel Zengin Listesi' açıklandı. Listeye göre 31 Ocak 2019 itibarıyla, Çin son 12 ayda Tayvan ve Hong Kong da dahil olmak üzere 182 yeni dolar milyarder çıkarırken, ABD'den 59 dolar milyarder çıktı. Listeye göre Çin 799, ABD 629, Hindistan ise 137 dolar milyarderine sahip. Küresel olarak en zengin kişiler listesinin birinci sırasında ise 140 milyar dolar servetiyle, Amazon'un Kurucusu ve CEO'su Jeff Bezos yer alıyor. Bezos üç yıldır listenin birincisi. Bezos'u 107 milyar dolarla, dünyaca ünlü markaları bünyesinde bulunduran LVMH şirketinin CEO'su Bernard Arnault izliyor. Microsoft'un kurucusu Bill Gates yaklaşık 106 milyar dolarlık servetle üçüncü sırada. Listede Türkiye'den de iki isim var. Yıldız Holding Yönetim Kurulu Başkanı Murat Ülker 3.4 milyar dolarlık servetiyle listede 781'inci sırada yer alırken, Rönenans Holding Başkanı Erman Ilıcak 2.9 milyar dolarla 958'inci sırada görülüyor. Bu iki isim, Forbes'un 'En Zenginler' listesinde de yer almıştı.

İş dünyasının ilk arama motoru

İstanbul Sanayi Odası (ISO) desteğiyle İTÜ ARI Teknokent bünyesinde hayata geçirilen www.yerliara.com ülke içindeki tedarik zincirlerinin dijitalle taşıdı. Sitede bilişim, enerji, imalat ve ağır sanayi, inşaat ve inşaat sanayisi, otomotiv ve yazılım başlıklarında tedarikçi ve çözüm ortağı aramak mümkün. Girişime talep hızla büyüyor; 1 Ocak – 18 Şubat yapılan tedarikçi aramalarında yüzde 43'lük artış yaşandı. İş dünyasının ilk arama motoru ve sosyal medyası olan sitede ocak şubat döneminde 1 milyon arama gerçekleşti. Kullanıcılar en fazla yazılım ve makine sektörlerine üzerine arama yaptı. Bunu sırasıyla İnşaat sanayisi, otomotiv, ağır sanayi ve veri merkezi aramaları izledi. Yerliara.com harita uygulamasında da 27 bine yakın kullanıcı yakınındaki üretim tesislerini inceledi.

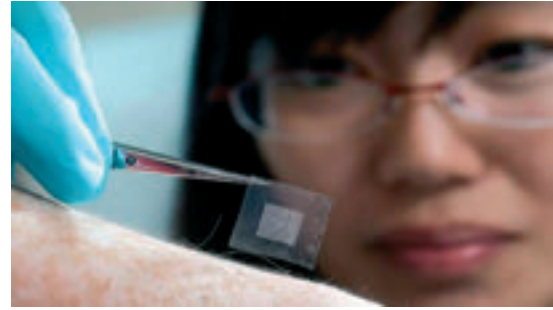
Endonezya batik endüstrisinde dijital teknolojiye geçiyor

Batik ürünleriyle öne çıkan Endonezya'da hükümet, ürünlerini diğer Asyalı rakiplerinden ayırmak için dijital teknolojilerini batik sektörüne entegre etme planını açıkladı. Bu plana göre zanaatkarların geleneksel olarak özenle elle çizmesi ve kumaş üzerine basması gereken batik tasarımları, dijital çizim araçları ile hızlı bir şekilde yapılabilir. Hükümetin bu yönde adım atmasının en önemli nedeni, ülkede batik ressamının her geçen gün azalması. Bu plan, batik sanatına ilgiyi artırmayı ve iş gücünü uluslararası ihracat için kültürel kumaş üretmenin devamlılığı konularında teşvik etmeyi planlıyor. Endonezya, 2018'de 52.4 milyon dolarlık ve 2019'un ilk çeyreğinde ise 17.9 milyon dolarlık batik ihracat rakamları ile bu alanda dünya lideri. Yeni dijital batik teknolojileri, batik endüstrinin daha sürdürülebilir ve çevre dostu olmasını da amaçlıyor. Dijital teknolojiler kullanılarak baskı yapıldığında üretim maliyetleri, kumaş israfı ve tasarıma harcanan zaman azalacak ve bu teknoloji ile daha geniş bir renk yelpazesi sunulabilecek.

Pamukta aktif gelişmeler

ABD'de bulunan, küresel kar amacı gütmeyen araştırma ve pazarlama kuruluşu Cotton Incorporated da pamuğun niteliklerinin en üst düzeye çıkması için çalışmalar yapıyor. Kuruluşun geliştirdiği bazı yeni teknolojiler şöyle sıralanabilir: **STORM COTTON™**: Pamuğun doğal nefes alabilirliğini korurken, suyu kumaşın yüzeyinden uzaklaştırır. **TransDRY™**: Pamuğun nemi vücuttan uzaklaştırması için emici kapasitesini azaltır, kullanıcıyı serin ve kuru tutar. **TOUGH COTTON™**: Giysi ömrünü uzatan artırılmış dayanıklılık ve üstün aşınma ve kırışıklık direnci sunar.

Vücuttaki insülini ölçen akıllı yama

ABD'de California Üniversitesi, Kuzey Carolina Üniversitesi ve Massachusetts Teknoloji Enstitüsü'nden araştırmacılar, diyabetlilerde glikoz seviyelerini izleyebilen, yönetebilen ve gerekli insülin dozajını sağlayabilen, enjeksiyon ihtiyacını ortadan kaldıran akıllı bir insülin dağıtım yaması geliştirdi. Kan şekerini veya glikozu izleyen yapışkan yama, hastaların kan şekeri seviyeleri belirli bir eşiğe ulaştığında ilacı hızlı bir şekilde hastalara veren, çok küçük mikro iğnelere önceden yüklenmiş bir insülin dozuna sahip. Kan şekeri normale döndüğünde yamanın insülin iletimi de yavaşlıyor. Akıllı yama ile hipogliseminin, hatta ölüme yol açabilecek aşırı dozda insülin yüklenmesinin önlenmesine yardımcı olabileceğini söylüyor.

İngiliz lüks sektörden 'Sürdürülebilirlik Manifestosu'

İngiltere'nin lüks markalarını bünyesinde toplayan ticaret kuruluşu Walpole'a üye 40 marka, İngiliz lüks sektörünü 'sürdürülebilirlikte küresel lider yapmak için' bir manifesto imzaladı. İmzacılar arasında Harrods, Burberry, Dunhill, Johnston of Elgin ve Mulberry gibi markalar yer alıyor. Ortaklarına ve tedarikçilerine sürdürülebilir uygulamalarda rehberlik etmeyi, eşit ve saygılı çalışma koşullarını savunmayı amaçlayan manifesto, dört temel ilkeden oluşuyor:

- Döngüsel ekonomiye geçişi sağlamak
 - Çevreyi ve doğal kaynakları korumak
 - Ortakları ve tedarikçileri sürdürülebilir uygulamalara yönlendirmek
 - Eşit ve saygılı çalışma koşullarını sağlamak
- Walpole'a göre lüks üretim, İngiltere'de en hızlı büyüyen ve en başarılı endüstrilerden biri. İngiliz lüks sektörü, ülke ekonomisine 48 milyar pound değerinde katkı sağlıyor ve yılda ortalama yüzde 9.6 oranında büyüyor. Sektör ülke çapında 156 bin kişiyi uzun vadeli, sürdürülebilir işlerde istihdam ediyor.

Petrol sızıntılarına bitki ve tekstil ürünleri ile çözüm

Almanya'da Bonn Üniversitesi araştırmacıları, denizlerde petrol sızıntısı ile baş etmek için süper hidrofobik diye nitelenen, suda yüzen 'salvinia' bitkisinin kabiliyetlerini kullandı. Bu bitki suya batarsa, kendisini

bir hava yastığının içinde katlıyor ve kuru kalmayı başarıyor. Salvinia yağı çok sevdiği için, yaprakları yağ için taşıyıcı görevi görebiliyor. Araştırmacıları tekstille buluşturan da bu özellik. Bonn Üniversitesi profesörlerinden Wilhelm Barthlott, "Bu özelliği tekstil gibi teknik olarak üretilen yüzeylere aktarmayı başardık" diyor.

Süper hidrofobik özelliğe sahip tekstil materyalleri böylece petrol sızıntıları ile mücadelede kullanılabilir. Yöntem büyük bir kaza sonucu suya karışan petrolü ve yağı ayrıştırmak için yeterli olmasa da gemilerden sızan yağların oluşturduğu kirliliği önlemek için önemli bir çözüm olarak değerlendiriliyor.

Nandan Denim yangını: Yedi ölü

Dünyanın en büyük denim tedarikçileri arasında gösterilen, Hindistan'ın Ahmedabad kentindeki Nandan Denim'in fabrikasında 9 Şubat'ta yangın çıktı. Yangında yedi işçi hayatını kaybetti. İşçilerin birçoğu kaçmayı başarsa da, özellikle ilk katta, bazı işçilerin havalandırma olmayan bölümlerde kalması ölümlere yol açtı. Ayrıca yapılan ön soruşturmada, yangının çıktığı ilk katta giriş ve çıkış için tek kapı ve tek bir merdiven olduğu, yangına karşı güvenlik önlemi alınmadığı ortaya çıktı. Nandan Denim'in uzun müşteri listesinde Zara, VF Corp, Ralph Lauren, Target, Primark, Pull & Bear ve Cherokee gibi markalar bulunuyor. Yangının ardından fabrikanın çalışma ruhsatı askıya alınırken, pek çok uluslararası tekstil markası, tehlikeli çalışma şartlarını kınayan açıklamalar yaptı.

Hohenstein'dan mikrofiber analizi

Tekstil mamullerinin test, sertifikasyon ve araştırma çalışmalarını gerçekleştiren Almanya merkezli Hohenstein kuruluşu, tekstil ürünlerinden dökülen mikrofiberlerin analizi için yeni bir yöntem geliştirdi. Dört yıllık çalışmanın ürünü olan yöntem, dinamik görüntü çözümüyle yoluyla, dökülme davranışını ölçüyor. Araştırma ekibi, dökülen kütlenin ölçülmesi şeklindeki mevcut yaklaşımın ötesine geçerek, elyaf numarasını, uzunluğunu, çapını ve biçimini belirleyebiliyor. Selülozik elyaflar (örneğin pamuk) ve selülozik olmayan elyaflar (örneğin polyester) için ayrı sonuçlar elde edilebiliyor. Bu sayede, araştırmacılar hangi tür elyaf ve malzeme konstrüksiyonunun mikrofiber olarak doğaya karıştığını tespit edebilecek; bu da daha sürdürülebilir tekstil mamulleri geliştirilmesine yardımcı olacak.

ABD'de online ithal edilen sahte ürünlere önlem

ABD tekstil sanayiinin elyaftan konfeksiyon ürünlerine kadar tüm spektrumu temsil eden Ulusal Tekstil Örgütleri Konseyi (NCTO), Donald Trump yönetiminin açıkladığı, online satış yoluyla ABD'ye ithal edilen sahte ürünlere karşı yaptırım ve cezaların artırılmasına yönelik eylem planı hakkında görüşlerini açıkladı. NCTO Başkanı ve CEO'su Kim Glas, bunun uzun süredir gecikmiş ve çok önemli bir hareket olduğunu, sahte ürünlere karşı, bilhassa tekstil ve hazır giyim sektöründe, sıkı önlem alınması için daha fazla gayret sarf edilmesini memnuniyetle karşıladıklarını belirtti. ABD'ye her gün yaklaşık 2 milyon ürün, ABD Ticaret Kanunu'nun 321'inci bölümü 'de minimis' esasına göre, vergisiz olarak ithal ediliyor. Bu esasa göre, 800 dolar'dan daha düşük değerdeki ürünler, doğrudan bir kişiye tek bir gün içinde ithal edildiğinde ABD'ye vergisiz giriyor.

Latin Amerika ve Karayipler’de iş gücü piyasası

ILO’nun Latin Amerika ve Karayipler Bölge Ofisi tarafından yayınlanan yeni bir rapora göre, Latin Amerika ve Karayipler’de iş gücü piyasası belirsiz bir dönemden geçiyor. Bölgede işsizlik oranı 2019 sonu itibariyle yüzde 8.1 olarak gerçekleşti ve eğer ekonomik büyüme zayıf bir seviyede gerçekleşirse, 2020 yılında iş gücünde durum kötüleşecek. Daha fazla fırsat ve eşitlik talepleriyle karşı karşıya olan bölgede, 25 milyondan fazla kişi iş arıyor ve bulamıyor.

Bangladeş’te geçiş anlaşması imzalandı

Bangladeş Anlaşması Yürütme Kurulu ile Bangladeş Konfeksiyon İmalatçı ve İhracatçıları Birliği arasında bir anlaşma imzalandı. Yeni anlaşma, Hazır Giyim Sürdürülebilirlik Kurulu’na geçiş için temel ilkeleri ve adımları ortaya koyuyor. Hazır Giyim Sürdürülebilirlik Kurulu, Bangladeş’te iş yeri güvenliği konusunda gerçekleştirilen önemli başarıları ileriye taşımak için sürdürülebilir bir çözüm sağlamak üzere sanayiye, markalara ve işçi sendikalarını bir araya getiriyor.

ILO’nun yeni raporuna göre, ücretli işlerin yetersizliği yaklaşık yarım milyar kişiyi etkiliyor

Uluslararası Çalışma Örgütü’nün (ILO) ‘Dünyada İstihdam ve Sosyal Görünüm: Eğilimler 2020’ başlıklı yeni raporuna göre, yaklaşık yarım milyar kişi, çalışmayı arzu ettiklerinden daha kısa sürelerde ücretli işlerde çalışıyor ya da ücretli işe yeterince erişemiyor. Rapor ayrıca, 2020 yılında işsiz sayısının yaklaşık 2.5 milyon kadar artacağını gösteriyor. Küresel işsizlik son dokuz yılda genel olarak aynı düzeyde kaldı, ancak küresel ekonomik büyümenin yavaşlaması, küresel iş gücü artarken, iş gücü piyasasına yeni girenleri istihdam etmeye yetecek düzeyde yeni iş olmayacak anlamına geliyor. “Milyonlarca kişi için, çalışarak daha iyi yaşam kurmak gittikçe zorlaşıyor” diyor ILO Genel Direktörü Guy Ryder ve ekliyor: “Çalışma yaşamında bir türlü azalmayan ve önemli düzeylerde seyreden eşitsizlikler ve dışlanma, insanların insana yakışır iş bulmalarını ve daha iyi bir gelecek sağlamalarını önüyor. İşte bu, sosyal uyum açısından büyük ve endişe verici sonuçları olabilecek ciddi bir bulgu.” Dünyada 188 milyon işsize ek olarak, 165 milyon kişi yeterli düzeyde ücretli işe sahip değil. 120 milyon kişi de ya aktif olarak iş aramayı bırakmış durumda ya da iş gücü piyasasına erişemiyor. Bu durumdan dünya genelinde 470 milyonu aşkın kişi etkileniyor.

ABD istihdam raporu

ABD Çalışma Bakanı Eugene Scalia tarafından ‘Ocak 2020 İstihdam Durumu Raporu’na ilişkin yapılan açıklamaya göre, ocak ayında beklentiler aşılarak 225 bin yeni istihdam yaratıldı. Birbirini takip eden 23 ay boyunca işsizlik oranı yüzde 4 veya yüzde 4’ün altında gerçekleşti. Ücretler, birbirini takip eden 18 ayda yüzde 3 veya daha yüksek oranda artış gösterdi. Üretimde çalışanların ücretleri, yönetici ücretlerinden daha hızlı artış gösterdi. ABD İş Gücü İstatistikleri Bürosu’nun yayınladığı verilere göre, Ocak 2017’den bugüne kadar yaratılan yeni iş sayısı 6.6 milyon oldu.

OECD işsizlik oranı yüzde 5.1

OECD işsizlik oranı Aralık 2019’da bir önceki aya göre değişmeyerek, yüzde 5.1 seviyesinde gerçekleşti. OECD ülkeleri genelinde 32.6 milyon kişi işsiz. Euro bölgesinde ise işsizlik oranı yüzde 0.1 puan azalarak yüzde 7.4 oldu. Ülkeler itibariyle incelendiğinde, yüzde 0.3 puan azalarak Litvanya’da yüzde 6.1’e , Hollanda’da yüzde 3.2’ye geriledi; diğer taraftan yüzde 0.2 puan artışla Letonya’da yüzde 6.7’ye ve Portekiz’de yüzde 6.9’a yükseldi. Diğer OECD ülkelerinde işsizlik oranı ise ülkeler itibariyle İsrail’de yüzde 0.5 puan düşerek yüzde 3.4, Kanada’da yüzde 0.3 puan azalarak yüzde 5.6 oldu; Japonya ve ABD’de değişmeyerek sırasıyla yüzde 2.2 ve yüzde 3.5 seviyelerinde kaldı.

Avrupa Birliği’nde asgari ücret seviyesinde farklılıklar

1 Ocak 2020 itibariyle, Avrupa Birliği’ne (AB) üye 27 ülkenin 21’inde ulusal asgari ücret uygulanıyor. Bu uygulama sadece Danimarka, İtalya, Güney Kıbrıs, Avusturya, Finlandiya ve İsveç’te mevcut değil. Aylık asgari ücret seviyesi, genel olarak AB’nin doğusundaki üye ülkelerde 600 euro’nun altında, kuzeybatısındaki üye ülkelerde 1.500 euro’nun üzerinde. AB’ye üye ve asgari ücret uygulaması olan 21 ülke asgari ücret seviyelerine göre üç gruba ayrılıyor. Ocak 2020’de, Bulgaristan 312 euro ile AB genelinde en düşük brüt asgari ücrete sahip. Ağırlıklı olarak AB’nin doğusunda yer alan dokuz üye ülkede, aylık asgari ücret seviyesi 400 ile 600 euro arasında değişiyor: Letonya (430 euro), Romanya (466 euro), Macaristan (487 euro), Hırvatistan (546 euro), Çek Cumhuriyeti (575 euro), Slovakya (580 euro), Estonya (584 euro), Litvanya (607 euro) ve Polonya (611 euro). AB’nin güneyinde yer alan, diğer beş üye ülkede asgari ücret 700 ile 1.000 euro arasında: Portekiz (741 euro), Yunanistan (758 euro), Malta (777 euro), Slovenya (941 euro) ve İspanya (1.050 euro). Kalan yedi üye ülkenin tümü AB’nin batısı ile kuzeyinde yer alıyor ve asgari ücret seviyeleri aylık 1.500 euro’nun üzerinde: Fransa (1.539 euro), Almanya (1.584 euro), Belçika (1.594 euro), Hollanda (1.636 euro), İrlanda (1.656 euro) ve Lüksemburg (2.142 euro).

Güney Asya ülkelerinde sendikalaşma

Hindistan, Pakistan ve Nepal’deki işçi örgütleri Katmandu’da bir araya geldi. Buluşmada, Güney Asya’da sendikalaşma, çok uluslu tedarik zinciri projesinde kaydedilen gelişmeler ve ileriye dönük faaliyet planları değerlendirildi. IndustriAll’un İsveçli üyeleri tarafından desteklenen bir proje kapsamında, 2018 ve 2019 yıllarında söz konusu üç ülkede yaklaşık 20 bin işçi sendikaya üye oldu. IndustriAll Güney Asya Bölge Sekreteri Apoorva Kaiwar, sendikal yapıyı ve faaliyetleri geliştirmek için projeden etkin şekilde faydalanmanın önemini vurguladı.

Türkiye'nin 2020 ev tekstili ihracat hedefi 3.5 milyar dolar

Türkiye, Çin, Hindistan ve Pakistan'dan sonra dünyanın en fazla ev tekstil ihracatı yapan dördüncü ülkesi. Renk ve desen seçenekleri, özgün tasarımları, kalitesi, servis hızlığı ve konumu ile hayli avantajlı olan Türkiye'nin, koronavirüs kaynaklı etkiler nedeniyle 2020'de ihracat değerini daha da artırması bekleniyor.

Avrupa'nın en büyük ev tekstili üreticisi Türkiye, rekabette elini güçlendirmeyi, ihracat rakamlarını artırmayı sürdürüyor. Ev tekstilinde üretim kalitesi, kendine özgü tarzı, desen çeşitliliği ve tasarım yeteneği ile dünyada lider ülkeler arasında yer alan Türkiye'de sektör, geçtiğimiz yılı da yükselen bir grafikte

tamamladı.

Küresel ticarete yaşanan daralmaya rağmen, Türkiye'nin geçtiğimiz yıl ev tekstili sektöründe hayli başarılı rakamlar elde ettiğini vurgulayan Türkiye Ev Tekstili Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (TETSİAD) Yönetim Kurulu Başkanı Hasan Hüseyin Bayram "2018 yılında

2.8 milyar dolar olan ev tekstili ihracatımız, 2019 yılında yaklaşık 3.1 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Sektörümüzün 2019 yılı kilogram başı ihracat değeri 8 doların üzerindedir. Bu oranla ülke ekonomisine en fazla katma değer sağlayan sektörlerden biriyiz" diyor.

Ev tekstilinde, diğer sektörlerden

farklı olarak, sağlanan katma değerın yurt içinde kaldığına dikkat çeken Bayram, Türkiye'nin dünyadaki konumunu şöyle özetliyor:

“Türkiye dünyada, ev ve mekân tekstili denildiğinde ilk akla gelen ülkelerden biri haline geldi. Dünya ev tekstili ihracatının 2018 yılı toplam değeri yaklaşık 98.7 milyar dolar. Bunun 50.4 milyar dolarlık kısmı Çin'e ait. Çin'i sırasıyla Hindistan, Pakistan ve Türkiye izliyor. Türkiye, Avrupa'nın en büyük ev tekstili ihracatçısı. Biz katma değer üretiyoruz. Biz tasarım şampiyonuyuz. Dünya trendlerini biz belirliyoruz. 180 ülkeye ihracat yapıyoruz.”

Rekabet, markalaşmayı zorunlu kılıyor

Türkiye, ev tekstilinde başarılı rakamlar elde etse de gelecek dönemde bu başarısını kalıcı kılmak için rekabetin değişen şartlarına uyum sağlaması, dünyaca bilinen markalar yaratması gerekiyor.

Bayram, “Dünyada yaşanan rekabet ortamı, yeni değerler üretmeyi, katma değeri ve rekabet gücünü sürekli artırmayı, farklı girişim ve stratejileri

Hasan Hüseyin Bayram

“Türkiye, Avrupa'nın en büyük ev tekstili ihracatçısı. Dünya trendlerini biz belirliyoruz. 180 ülkeye ihracat yapıyoruz.”

HASAN HÜSEYİN BAYRAM

zorunlu kılmaktadır. Bu nedenle ülkemizi sadece üreten ve pazarlayan bir konumdan çıkararak, tasarlayan ve marka oluşturan bir ülke konumuna ulaşmak zorundayız” şeklinde konuşuyor.

Ülkemizin dünya ev tekstili pazarından aldığı payın yüzde 4 olduğuna dikkat çeken Lüks Tekstil Yönetim Kurulu Başkanı ve TTSİS Yönetim Kurulu Üyesi Yaşar Küçükçalık, Çin'in bu toplamdan aldığı payın yüzde 55, Hindistan'ın yüzde 6.5, Pakistan'ın yüzde 5 seviyesinde olduğunu ifade

ediyor. Bu rakamlara bakıldığında Türkiye'nin ev tekstilinde daha gidecek çok yolu olduğunu belirten Küçükçalık, değerlendirmelerine şöyle devam ediyor: “Önemli olan rekabetçi avantajlarımızı sürekli kılabilecek stratejiler ortaya koymaktır. Renk ile desen, ayrışmak, açısından sürekli bir avantaj sağlamamaktadır. Fiyat, nispeten daha büyük kapasiteli Çin'in elindeki önemli bir silahtır. Kalite, teslim süresi ve ham maddeden teknik bilgi ile fark yaratmak suretiyle rekabette avantajı yakalamamız gerekir.”

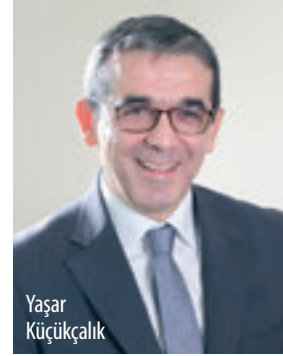
Ev tekstilinde yeni trend ‘sürdürülebilirlik’

Küçükçalık, ev tekstilinde kumaşa, renklere, desene, tasarıma dair dünyada yaratılan trendlerin dışında son yıllarda öne çıkan, rekabette etkili bir başka trende daha dikkat çekiyor. “Birkaç seneden bu yana var olan ve giderek büyüyen başlıca trend sürdürülebilirlik” diyen Küçükçalık, ev tekstilinde rekabeti etkileyen değişime dikkat çekiyor:

“Çevresel etkilerin her geçen gün daha fazla hissedilmesi ‘çevre dostu’

ham madde ve prosesleri zorunluluk haline getiriyor. Gelişen teknoloji ile fonksiyonellik giderek önem kazanıyor. Böylece, kumaşların sadece desen

ve renkleri değil, ‘FR’ dediğimiz ‘güç tutuşurluk’, kendini ve ortamı temizleme, akustik konfor sağlama gibi özellikleri ön plana çıkıyor. Bunların dışında, dijital baskı teknolojisinin getirdiği imkânlarla geliştirilen metalik parlak baskılar, her sezonun olmazsa olmazı organik doku ve renkler, etnik ve tropik desenler, tasarım anlamında 2020/2021 trendleri arasında.”

Yaşar Küçükçalık

“Çevresel etkilerin her geçen gün daha fazla hissedilmesi ‘çevre dostu’ ham madde ve prosesleri zorunluluk haline getirmektedir.”

YAŞAR KÜÇÜKÇALIK

Markalaşmanın önündeki engel: ‘Kopyalama’

Türkiye'nin rekabette güçlü kalabilmesi için, sektördeki güçlü yönlerine göre fırsatları değerlendirme yoluna gitmesi ve buna paralel stratejiler üretmesi gerektiğini vurgulayan Küçükçalık, ülkemizde yapılması gerekenleri şöyle sıralıyor:

“Sürdürülebilir rekabet avantajı için ham maddeye dayanan farklılıklar ile müşteri sadakati yaratılmalı. Renk ve desen ile fark yaratmak, kolayca kopyalanabilmesi, taklit edilebilmesi nedeniyle mümkün değil. Diğer taraftan; organize oyuncuların artan pazar payı, üreticilerin markalaşması sürecini olumsuz yönde etkiliyor. Bu çerçevede para harcamak yerine, verimliliğe, hizmet ve süreçte katma değer yaratmaya odaklanmak daha mantıklı.”

Sektör üreticileri için ciddi bir sorun haline gelen fikri mülkiyet haklarının

korunmasındaki yetersizliğe dikkat çeken Küçükçalık, “AR-GE'ye yaptırım yapan firmalar, geliştirdikleri ürünleri piyasaya sunmaları ile

birlikte ‘kopyalanma’ tehdidi ile yüzleşiyor. Ülkemiz sektör üreticilerinin gelişmesi için konunun ilgili otoriteler tarafından ciddi şekilde ele alınması, gerekli düzenlemelerin yapılması ve uygulamaya ilişkin etkin bir sistem getirilmesi şart” diyor.

ABD ön planda

Dünyadaki ev tekstili trendlerinin ardından Türkiye'nin ihracat pazarlarını anlatmayı sürdüren Küçükçalık, dünya tekstil ithalatındaki ilk beş ülkenin sırasıyla ABD, Almanya, Japonya, Fransa ve İngiltere olarak görüldüğünü ifade ediyor. Bu

sıranın ülkemizin ihracat rakamlarına da paralellik gösterdiğini söyleyen Küçükçalık şöyle devam ediyor: “Ticaret savaşları ülkemizi belli pazarlar için avantajlı duruma getiriyor. Türkiye için son gelişmelere paralel olarak, özellikle ABD ön plana çıkıyor. Bunun dışında Almanya başta olmak üzere Avrupa her zaman için önemli potansiyele sahip.”

Harun Tavaşi

“Teknik kumaşların, organik ipliklerin zamanı”

Ev tekstilinin Türkiye'nin, ihracat ithalat dengesinde artı veren yegane sektörlerinden olduğunu vurgulayan Genel Tekstil Yönetim Kurulu Başkan Vekili ve TTSİS Yönetim Kurulu Üyesi Harun Tavaşi de Türkiye'nin kalitesi, servis hızı ve konumu bakımından dünyada yerini pozitif bir şekilde aldığını belirtiyor. Avrupa Bölgesi ve Orta Doğu'nun Türkiye'den beslendiğini söyleyen Tavaşi “İhracatta hedef ülke ve bölgeler ABD ile Kuzey Amerika... Ayrıca Asya'da daha fazla konum sahibi olmak ve Avrupa bölgesinde kendimizi daha çok geliştirmek en önemli hedeflerimizden. Birleşik Krallık, Kuzey ve Güney Amerika ile Afrika ev tekstili sektöründe daha da güçlü olabileceğimiz coğrafyalar” diye konuşuyor.

Tavaşi, Türkiye'nin hedef pazarlardaki pazar payını artırmak için yapılması gerekenleri şöyle sıralıyor: “Daha teknik kumaşlar ve değişik kalitelere sunumlar ev tekstili için çok önemli bir trend. Organik ve recycle (geri dönüşümlü) iplikli kumaşlar her tekstil branşında olduğu gibi sektörümüzde de önemli yer edinmekte. Türkiye, sanayisi ile büyümesi gereken bir ülke. Tekstil, bu büyümede çok önemli bir yere sahip ve öyle devam edecek. Sanayisini koruyan ve üretimi teşvik

Heimtextil 2020'de Türk rüzgârı esti

Türk ev tekstili sektörünün yurt dışındaki alıcılarla bulunduğu, üretim kalitesi dünyaya sunduğu önemli organizasyonlardan biri Uluslararası Ev Tekstili Fuarı Heimtextil. Bu yıl 7-10 Ocak 2020 tarihleri arasında 50'nci yılını geride bırakan fuarda, Türkiye'den 304 firma yaklaşık 23 bin metrekarelik alanda sektörle buluştu. Bursa ve Denizli başta olmak üzere çeşitli şehirlerden Türk tekstil firmalarının dünyanın dört bir yanından ziyaretçi ve satın almacılarla bir araya geldiği Heimtextil'de dekoratif kumaşlardan, perdeler, mobilya kumaşlarından halı ve döşemeler, yastık kılıflarından yatak ve masa örtülerine, havlulardan banyo paspası, halı ve perdelerine kadar birçok ev tekstili ürünü tanıtıldı. Messe Frankfurt İstanbul Yönetici Ortağı Tayfun Yardım "Heimtextil 2020'ye katılan 66 ülke arasında katılımcı sayımız ile Çin ve Hindistan'ın ardından üçüncü sırada, metrekare bazında ise ilk sırada yer aldık. Türkiye'nin bu sektörde dünya çapında ne kadar önemli bir konumda olduğunu tekrar göstermenin ve ülkemizin ihracat hacmine katkıda bulunmanın haklı gururunu yaşıyoruz" dedi.

eden bir Türkiye, rekabetçi yapısıyla daha çok pazar payına sahibi olacaktır. Tüm Avrupa ve Birleşik Krallık'ta daha fazla söz sahibi olmak için tekstil sanayisini koruyacak önemli adımlar atılmalı."

Koronavirüs Türkiye'ye talep yarattı

Buraya kadar anlattığımız gibi ev tekstilinde rekabette güçlü olmak için takip edilmesi gereken trendler ve atılması gereken adımlar hemen tüm ülkelerde benzerlikler gösteriyor. Ancak 2020 yılında ev tekstili sektörünü etkileyen bir başka unsur, dünyanın en büyük ev tekstili ihracatçısı Çin'de ortaya çıkan ve kısa sürede dünyaya

7-10 Ocak 2020 tarihlerinde
50'ncisi düzenlenen Heimtextil'de,
Türkiye'den 304 firma yaklaşık
23 bin metrekarelik alanda
sektörle buluştu.

yayılan koronavirüs.

TETSIAD Yönetim Kurulu Başkanı Hasan Hüseyin Bayram, 2020 için hazırlanan ekonomik raporlarda koronavirüs salgınının Çin'in ev tekstili ihracatını ilk çeyrekte yüzde 10, ikinci çeyrekte ise yüzde 7 oranında azaltacağı öngörüsüne yer verildiğine dikkat çekiyor. Bayram,

“2020 yılında Çin’in koronavirüs ortaya çıkmadan önceki ekonomik şartlara göre ev tekstili ihracatı 2019’a kıyasla yüzde 6 artışla 55.2 milyar dolar düzeyinde olacak iken, yılın ilk yarısındaki koronavirüs kaynaklı hesaplanan etkiler sebebiyle yıl genelinde ev tekstili ihracatının yüzde 6 yerine, yüzde 1.5 artarak 53 milyar dolar olarak gerçekleşmesi bekleniyor. Dolayısıyla, Çin’in ev tekstili ihracatında 2020 yılı genelinde yaklaşık 2.2 milyar dolarlık kayıp öngörülmüyor” diyor. Bayram, “Çin mallarına talebin azalması, Türkiye’nin ev tekstili ihracatına yıllık bazda, AB ülkeleri ölçeğinde yüzde 3.1, ABD ölçeğinde yüzde 3.4, Asya

ülkeleri ölçeğinde ise yaklaşık yüzde 7.2 oranında talep artışı getirecektir. Bu da toplamda Türk ev tekstili sektörüne yaklaşık 103 milyon dolar artı ihracat değeri sağlayacaktır” değerlendirmesinde bulunuyor.

Hedef, zirvede kalmak

Tüm bu gelişmeler ışığında TETSİAD, 2020'deki ihracat hedefini 3.5 milyar dolar olarak belirledi. "TETSİAD olarak, bu hedefimize ulaşmak için, kamu özel sektör iş birliğini güçlendirerek yeni pazarlar bulmakta kararlıyız. Küreselleşmenin dönüştürdüğü dünyada gerçek başarı zirveye ulaşmak değil, zirvede kalmak ve daha güçlü bir geleceği

Ev tekstili ihracatımızda Almanya ilk sırada

2019 yılı ocak-aralık döneminde en fazla ev tekstili ihracatı gerçekleştirdiğimiz ülke Almanya oldu. Bu dönemde Almanya'ya yapılan ev tekstili ihracatımız yüzde 6 oranında artış ile 427 milyon dolar değerinde gerçekleşti. Ev tekstili ihracatımızda ikinci önemli ülke ise yüzde 0.7 oranında artışla, 242 milyon dolar değerinde ihracat yapılan ABD.

Ev Tekstil İhracatında İlk 10 Ülke							
Birim: 1.000 ABD \$	2018 Aralık	2019 Aralık	Değişim %	2018 Ocak - Aralık	2019 Ocak - Aralık	Değişim %	Pay %
1 ALMANYA	39.068	43.569	11,5%	402.619	426.835	6,0%	22,9%
2 ABD	17.308	17.020	-1,7%	240.581	242.332	0,7%	13,0%
3 FRANSA	9.090	9.047	-0,5%	117.164	101.747	-13,2%	5,5%
4 İTALYA	6.264	4.822	-23,0%	97.562	88.561	-9,2%	4,7%
5 İNGİLTERE	7.180	6.902	-3,9%	84.832	81.354	-4,1%	4,4%
6 HOLLANDA	4.631	4.212	-9,0%	72.581	64.416	-11,2%	3,5%
7 İRAK	3.737	4.307	15,3%	38.078	44.576	17,1%	2,4%
8 BULGARİSTAN	3.360	3.229	-3,9%	55.881	43.721	-21,8%	2,3%
9 İSPANYA	4.304	4.795	11,4%	47.876	43.278	-9,6%	2,3%
10 AVUSTURYA	3.355	2.995	-10,7%	41.906	42.848	2,2%	2,3%
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI	98.297	100.898	2,6%	1.199.080	1.179.667	-1,6%	63,2%
DİĞER ÜLKELER VE S.BÖLGELER	53.589	54.029	0,8%	684.185	686.990	0,4%	36,8%
AB (28) TOPLAMI	92.209	95.136	3,2%	1.154.498	1.107.966	-4,0%	59,4%
EV TEKSTİLİ İHRACATI	151.885	154.927	2,0%	1.883.265	1.866.657	-0,9%	100%

Kaynak: İhtisatçı Birlikleri Kayıt Sistemleri / Ocak 2020

En çok havlu ve temizlik bezleri ihraç ediyoruz

2019 yılı ocak-aralık döneminde ev tekstili ihracatımız incelendiğinde, ilk sırada havlu ve temizlik bezleri yer alıyor. Havlu ve temizlik bezlerinde ihracatımız bir önceki döneme göre

[illegible]

Copyright Clearance Center, Inc., 222 Rosewood Drive, Danvers, MA 01923

yüzde 6.1 oranında gerileyerek 606 milyon dolar değerinde gerçekleşti. Bu ürün grubunun toplam ev tekstili ihracatımızdaki payı ise yüzde 32.5. Ev tekstili ihracatımızın ikinci önemli ürün grubu olan yatak çarşaflarında, geçen yıl 550 milyon dolar değerinde ihracat yapıldı.

Koronavirüs kaynaklı etkilerin,
Türk ev tekstili sektörüne
yaklaşık 103 milyon dolar
artı ihracat değeri sağlaması
bekleniyor.

hedeflemektir” diyen Bayram, belirdikleri hedeflere ulaşmak için sektöre katkı sağlayacak çeşitli çalışmalara başladıklarını ifade ediyor. Bu kapsamda sektördeki iş insanları için vize ofisini hayata geçiren TETSİAD, UR-GE çalışmalarına hız verdi. Projeye dahil olan ev tekstili üreticisi ya da ihracatçısı üyeler, bu

destek kapsamında gerçekleştirilen faaliyetler için yüzde 75 oranında devlet desteği alabilecek. TETSİAD üyeleri elektrikte de 'Sabit Fiyat Avantajı ve Son Kaynak Tedarik Tarifesi İndirim Hakkı'ndan yararlanabilecek. TETSİAD, hedefler doğrultusunda Kültür Üniversitesi ile de iş birliği protokolü imzaladı. Bayram, "Türkiye'nin ilk ev tekstili bölümünü bünyesinde barındıran üniversite ile yaptığımız iş birliği çerçevesinde, üyelerimizin üretim, ihracat, pazarlama ve tasarım hedefleri doğrultusunda çalışmalar yürütürken, sektörün ara eleman ihtiyacının karşılanması için de çalışıyoruz" diyor.

Halı ve geri dönüşümü

Halı geri dönüşümü, gerek atıkların büyüklüğü gerekse içerdikleri maddeler nedeniyle zahmetli bir süreç. ABD ve Avrupa'da halı geri dönüşümüne yönelik çalışmalar artarken, Türkiye'de de markaların bu konuda önemli girişimleri var. Sektör temsilcileri ile halı sektöründeki ekonomik görünümüne, geri dönüşüm için neler yapıldığına ve son trendlere baktık.

LERZAN ÖZTÜRK / ENDÜSTRİ MÜHENDİSİ, TTSİS ARAŞTIRMA VE İSTATİSTİK UZMANI

Halı, tekstil sektörünün başlıca nihai ürünlerinden birini oluşturuyor. Ülkemiz için, gerek geleneksel olarak el halısı üretimi ve gerekse de teknolojik olarak makine halısı üretimi önemli bir ekonomik ve kültürel değer.

Türk halı sanayii, köklü bir halı geçmişine sahip olmamız ve özellikle

son 15 yılda yapılan yatırımlar sayesinde, dünyada makine halısı üretim kapasitesi ve ihracatında lider konumda. Dünyada Çin'in ardından ikinci en büyük ihracatçı olan Türk halı sanayii, 2019 yılında bir önceki yıla göre yüzde 11.8 artış ile 2.5 milyar dolar değerinde ihracat gerçekleştirdi.

Günümüzde, sürdürülebilirlik ve geri dönüşümün, global üretim trendlerinden birini oluşturduğu dikkate alındığında, atık halıların geri dönüşümünü ayrıca ele almak gerekiyor. Bu konuda dünyada ABD'de ve Avrupa Birliği'nde (AB) çeşitli çalışmalar yapılıyor.

ABD'de halı geri dönüşümü

ABD'de 8 Ocak 2002 tarihinde, halı sanayii, bazı eyaletler, çevre koruma kurumu (federal EPA-Environmental Protection Agency) ve bazı Sivil Toplum Kuruluşları (STK) tarafından imzalanan mutabakat anlaşmasında yer alan amaç ve hedefleri gözetmek üzere CARE

'Halı'nın tanımı ve çeşitleri

Halı, geleneksel olarak dokunarak ve günümüzde yapıştırma veya tafting yöntemi (düz zemin kumaşına ipliklerin dikilmesi) ile elde edilen havlı tekstil yüzeyleri olarak tanımlanmaktadır. Halı sektörü el halısı ve makine halısı olarak iki ayrı kategoride değerlendirilmektedir. Makine halısı konstrüksiyonları Wilton, Akminster, Brüksel, goblen, tafting, keçe tipi, yapıştırma tipi ve kadife tipi halılar olarak çeşitlilik göstermektedir. 2020 yılı Gümrük Tarife Cetveli'nde halılar dört ana grupta sınıflandırılmaktadır:

5701: Dügümlü veya sarmalı halılar ve diğer yer kaplamaları

5702: Dokunmuş halılar ve diğer yer kaplamaları (tufted edilmemiş)

5703: Halılar ve diğer yer kaplamaları (tufted edilmiş)

5704: Keçeden halılar ve diğer yer kaplamaları (tufted edilmemiş)

5705: Diğer halılar ve yer kaplamaları

UĞUR UYSAL / İSTANBUL HALI İHRACATÇILARI BİRLİĞİ (İHİB) BAŞKANI:

İHİB olarak geri dönüşüm konusunda üniversitelerimizle çalışıyoruz

İHİB Başkanı Uğur Uysal'a, Türk halı sanayiine ilişkin değerlendirmelerini ve halı geri dönüşümü konusunda düşüncelerini sorduk.

Dünya halı ihracatında Türkiye'nin Çin'in ardından ikinci sırada olduğunu belirten Uysal, "Türkiye'nin bu kadar çok tercih edilmesinin sebebi, özellikle son 15 yılda yapılan yatırımlarla dünya lideri konumuna geldiğimiz makine halısı üretim kapasitemizin yüksek olmasıdır. Ayrıca Anadolu'nun köklü bir halı geçmişi olmasından dolayı Türk halısı bilinirliğe sahiptir. Halı, Türkiye için sadece bir 'ürün' değil, aynı zamanda bir kültürdür; ülkemizi tanıtan doğal bir markadır ve bu pazarda lider olmamız bizler için mutluluk vericidir. Halı kültürünün, ülkenin kemiklerine işlemesi sebebiyle sağlanabilen ürün çeşitliliği, ihracatta bizlere liderliği getirmiştir" dedi. Uysal, "Önemli olan, bunu bir ileri seviyeye taşıyabilmektir. Bu da ancak inovasyon ve tasarım ile gerçekleşebilir. Şu anki konumumuza güvenip

yenilikleri durdurur, tasarıma gereken önemi vermezsek, önümüzdeki yıllarda bizim yapmadığımızı gerçekleştiren ülkeler önümüze geçecektir. İHİB olarak tasarımın önemini ve sektörümüzün geleceği için hayati değere sahip olduğunu biliyoruz. 14 yıldır her sene düzenlediğimiz 'Ulusal Halı Tasarım Yarışması' ile sektörümüze yeni tasarımcılar kazandırmayı amaçlıyoruz. Ancak ve ancak tasarım ile rekabet gücümüzü daha yukarı taşıyabiliriz" diyerek inovasyon ve tasarımın önemini vurguladı. Sürdürülebilirlik ve geri dönüşümün şu anda dünyanın önde gelen üretim

trendlerinden biri olduğunu söyleyen Uysal, bu konuda markaların önemli çalışmaları olduğunu, geri dönüşüm ile hem doğanın korunduğunu, hem de ham maddenin tekrar kullanılmasıyla ithalatının azaltıldığını belirtti. İHİB Başkanı sektörde geri dönüşüm konusundaki görüşlerini şöyle açıkladı: "Tekstil ve hazır giyim sektörlerinde ürünlerin geri dönüşümü, halının geri dönüşümüne göre kolay bir süreç. Halının geri dönüşümü ise biraz daha farklı. Ancak tekstil ve hazır giyimden geri dönüştürülen elyaflar, halıda bolca atkı ipliği olarak kullanılmaktadır. Her bir halı, farklı özelliklerdeki iplikler ile üretildiğinden ve hazır giyim sektörüne göre karmaşık bir şekilde kullanıldığından, halıların geri dönüşümü daha meşakkatli oluyor. Bu konuda özellikle ABD'de detaylı çalışmalar mevcut. Dünyada olduğu gibi Türkiye'de de bu konuda bilinç ve farkındalık artıyor. Özellikle polyester hav ipliği ile üretilen ürünlerin geri dönüşümü konusunda ciddi çalışmalar mevcut. Ülkemizde, pet şişelerden geri dönüşüm ile üretilen halı iplikleri son dönemde artmaya başladı. Bu konuda sektörümüz daha yolun başında sayılır ve virgin elyaflardan üretilmiş ipliklere talep sürüyor. Ancak uluslararası büyük mağaza zincirlerinin, geri dönüşümden imal edilmiş ürünlere yönelik taleplerindeki artış, sektörümüzün yakın zamanda değişime uğrayacağını göstergesidir. Atık halılardan ve otomobil lastiklerinden plastik ham madde üretilip bunları paspasa dönüştüren firmalarımız da bulunuyor." Uysal, Türkiye'de bu şekilde daha fazla girişim olmasını dilediklerini vurguladı ve "İHİB olarak üniversitelerimizle bu konuda çalışmalarımız mevcut. Gelecek dönemlerde, Bakanlığımızın da destekleri ile halıların geri dönüştürülmesi konusunda önemli adımlar atacağız" dedi.

(Carpet America Recovery Effort) isimli kâr amacı gütmeyen bir örgüt kuruldu.

CARE, hem ekonomi hem de çevre için fayda sağlamak üzere, piyasa esaslı çözümler yoluyla, atık halıların çöp sahalarına gönderilmemesi, yeniden kullanımı ve geri dönüşümüne yönelik çalışmaları artırmayı amaçlayan gönüllü ve kâr amacı gütmeyen bir kuruluş.

Bu çalışmalar kapsamında, ABD'de 2002 yılından bu yana 2.2 milyon tonun üzerinde atık halı, çöpten geri dönüşüme gönderildi ve halı geri dönüşümünden türetilen malzemeler içeren ürünlerin geliştirilmesi ve kullanımı desteklendi.

CARE üyeleri bağımsız geri dönüşüm firmaları, halı imalatçıları, satıcıları, perakendecileri, tedarikçileri ve STK'lardan oluşuyor.

Avrupa Birliği'nde plastik atıkların geri dönüşümü

Avrupa plastik sanayii değer

zincirinde yer alan altı Avrupa kurumu da 2018'de Avrupa Komisyonu'nun iş birliği ile 2040 yılına kadar plastik atıkların yüzde 50'sinin geri dönüştürülmesini amaçlayan döngüsellik platformlarını oluşturma taahhüdünde bulundu.

ABD'de 2002 yılından bu yana 2.2 milyon tonun üzerinde atık halı, çöpten geri dönüşüme gönderildi.

Bu platformlarda, Avrupa'da plastik ürünlerin geri dönüştürülmesi ve özellikle atıkların azaltılması için çalışma yapılacak. Aralarında Avrupa Halı ve Kilim Birliği'nin de (ECRA-European Carpet and Rug Association) yer aldığı söz konusu altı Avrupa kurumu, mevcut plastik geri dönüşüm faaliyetlerinin devam

ettirilmesi ve artırılması ile ilave döngüsel platformlar oluşturulması için gönüllü olarak taahhütlerini kapsayan bir çerçeve anlaşmayı kabul etti.

Avrupa halı ve yer kaplamaları sanayiini temsil eden Avrupa Halı ve Kilim Birliği (ECRA), tüketiciyi korumak ve sanayinin çevreye etkisini sürekli olarak azaltmak için yasal değişikliklerin kolaylaştırılmasını amaçlıyor. Birlik, tüm ürünlerde Çevresel Ürün Beyannamelerinin kullanılmasının desteklenmesi dahil olmak üzere, uyumlaştırılmış Avrupa Standartları oluşturmak için Avrupa Komisyonu ile çalışıyor.

Halı sanayiinde kullanılan elyafların yaklaşık yüzde 79'u polimer esaslı ve nihai kullanıma bağlı olarak PP (polipropilen), PA-6 (Naylon 6) & PA-66 (Naylon 66) ve bir miktar PET (polietilentereftalat) kapsıyor. Yüzde 21 ise genel olarak yün, jüt, pamuk veya diğer doğal elyaflardan oluşuyor.

Halı sektörü, daha döngüsel

NADİR YÜRÜKTÜMEN / TTSİS YÖNETİM KURULU ÜYESİ VE SARAY HALI A.Ş. GENEL KOORDİNATÖRÜ:

Bu yılın trendleri geri dönüşüm, kaynakların korunması ve doğal malzeme kullanımı

Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası Yönetim Kurulu Üyesi ve Saray Halı A.Ş. Genel Koordinatörü Nadir Yürüktümen, Türk halı sanayiini ekonomik açıdan değerlendirdi. Yürüktümen, Türk halı sanayiinin yaklaşık

iki bine yakın halı dokuma makinesi ile global makine halı piyasasının merkezi olduğunu söylüyor. Yürüktümen, "Türk halı sanayii, kendisini Ar-Ge ve Ür-Ge ile devamlı yenileyerek, dinamik bir piyasa oluşturup, dünyada yer alan diğer rakiplerini pazar payı büyüklüğünde geride bırakmıştır. Dövizin son iki senedeki canlılığı nedeni ile mevcut kapasitenin yüzde 90'ı yurt dışı için çalışmaktadır. Mevcut durumda ilk beş pazar ABD, Suudi Arabistan, Irak, Almanya ve Libya'dır. Toplam ihracat rakamımız yıllık 2 milyar doları geçmiştir" diyor. Yürüktümen dergimize, dünya halı sanayiini bir araya getiren ve geçen ocak ayında Almanya'da gerçekleşen Domotex 2020 Fuarı'na ilişkin izlenimlerini de aktardı: "Fuarın ana teması ATMYSPPHERE idi. Sağlık, doğallık ve sürdürülebilirlik başlıkları altında, geri dönüşüm, kaynakların korunması ve doğal malzeme kullanımı ile ilgili birçok yaratıcı fikir yansıtıldı. Bizim de ziyaretçi olarak yer aldığımız bu fuarda tanıtılan dünya trendlerini, renk, kalite, desen ve uygulanan teknikleri, kendi çalışmalarımız ile birleştirerek koleksiyonumuza yön vermeye çalışacağız."

MEHMET ERDEMOĞLU: TTSİS YÖNETİM KURULU ÜYESİ VE DİNARSU İMALAT VE TİC. T.A.Ş. YÖNETİM KURULU ÜYESİ:

Halı geri dönüşümü ile ilgili Ar-Ge çalışmalarımız bu yılın son çeyreğinde sonuç verecek

Birleşmiş Milletler (BM) kaynaklı Trademap istatistiklerine göre, makine halısı ithalatında ABD, Almanya, Japonya, İngiltere ve Irak öne çıkan ülkeler.

Türkiye, Japonya dışındaki bu ülkelerle ticaret hacmini artırarak sürdürüyor. Bu beş ülke, dünya makine halısı ithalatının yüzde 44'üne hâkim. Dünya makine halısı ihracatında önde gelen ülkeler ise Türkiye, Çin, Hindistan, Belçika ve İran. TTSİS Yönetim Kurulu Üyesi ve Dinarsu İmalat ve Tic. T.A.Ş. Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Erdemoğlu, makine halısı üretiminde Türkiye'nin konumunu şöyle değerlendiriyor: "Türkiye makine halısı üretiminde dünyadaki en büyük kapasiteye sahip ve lider pozisyonda. Ülkemiz tek başına pazarın yüzde 26.4'ünü elinde bulunduruyor; hemen ardından gelen Çin ise yüzde 18.4'lük pazar payına sahip. Ayrıca Gaziantep Sanayi Odası'nın verilerine göre ise Gaziantep' de tuft tekniği de dahil olmak üzere bin 273 halı dokuma tezgahı bulunuyor. Türkiye'nin sahip olduğu yüzde 26.4'lük pazar hakimiyetinin büyük çoğunluğu Gaziantep'te çıkan ürünlerle sağlanıyor. Türk halı sanayisi; global pazarın yöneticisi, teknolojik gerekliliklerin belirleyicisi, yenilikleri ve trendleri belirlemesiyle dünya halı ticaretine yön veren bir pozisyonda yer alıyor."

Erdemoğlu 2020 Domotex Halı Fuarı'na ilişkin izlenim ve görüşlerini şöyle aktarıyor: "2020 Domotex Fuarı her yıl olduğu gibi bu yıl da yeni koleksiyonlar hazırlama sürecimize ışık tuttu. Hem el halıları, hem makine halıları hem de iplik ve yer döşemelerinde yapılan çalışmalar değerlendirildiğinde, 2020 yılı halı modasında yine ağırlıklı gri zeminli ve griye uyumlu tonlarla renklendirilmiş tasarımların ışıltılı ipliklerle boyut kazandırılarak zenginleştirildiği görülüyor. Yine bu sene sıkça karşımıza çıkan bir diğer trend ise soyut ve çizgili desenler. Canlı renklerin yerini pastel tonlara bıraktığını, dinginliğin ön plana

çıktığını gördük. Çağdaş halı desenleriyle geleneksel halıların kombinasyonları da çarpıcıydı. Geleneksel çizgilerin hiçbir zaman demode olmayacağını öngörsek de, özellikle bu yıl eğlenceli desenlerin giderek daha popüler hale geldiğini görüyoruz.

Son zamanlarda tüketici tercihlerine bağlı kalmak için iplik teknik Ar-Ge projelerine önemli yatırımlar yapıldı. Bu kapsamda yapılan soyut çalışmaların çeşitli iplik özellikleri sayesinde halıya farklı bir bakış açısı kazandırılması sağladı. Sürdürülebilir ve geri dönüştürülmüş polyester malzemeler kullanarak karbon ayak izimizi azaltmaya yönelik tutumlu halılara talebin artmasıyla sektörde bu yönde de çalışmaların yapıldığını görüyoruz. Ülkemiz 2019 yılı halı ihracatının, 2018 yılına göre artışından dolayı 2020 yılı halı ihracatının da ivmelenerek artacağını öngörüyoruz. Tüm bu değerlendirmelerle yeni ürünler oluşturarak, bu artışı desteklemek bizim de firma olarak en önemli hedeflerimizden."

Mehmet Erdemoğlu, geri dönüşüm ve sıfır atık kavramlarının uzun zamandır üreticiler bazında da ele alındığını, artık zararlı atıkların kaynaklarında dönüştürülmesi, atıkların çevre ile olan temasını azaltacağı için tüm planların bu gerçeğe göre yapılmakta olduğunu ifade ediyor. Erdemoğlu, halı geri dönüşümü konusunda görüşlerini şöyle belirtiyor: "Bizler de bu gerçeği özümseydik ve halı

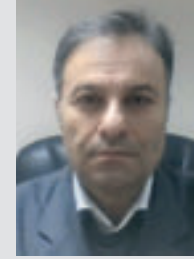
geri dönüşümü konusunda uzun süren Ar-Ge çalışmalarımız, piyasanın gelecek beklentileriyle harmanlanarak 2020 son çeyreğine doğru sonuç vererek hayata geçmiş olacak. Tüm ön hazırlıkları ve satın alımları tamamlanan makineler ile hem kendi tesislerimizdeki petrol türevi atıkları hem de granül pet cipsleri geri dönüşüm yoluyla tekrar cips ve iplik haline getirilerek, makine halısı üretimine dahil edilecek. Bilindiği gibi tekstil üretimine dahil edilen ham maddeler, üretim sırasında çıkan telefler, atıklar petrol türevi olduğu için doğada bozulmadan uzun yıllar varlığını sürdürüyor. Bu süreci de suya, toprağa ve içerisinde barındırdığı canlılara geri dönülmez zararlar vererek tamamlıyor. Biz holding bünyemizdeki tüm üretim tesislerimizden çıkan bu telefleri ve ayrıca pet şişesi kırıklarını tekrardan iplik haline getirerek makine halısına dönüştüreceğiz. Bu yatırımın kendi içinde de birkaç boyutu var: Birincisi kendi telef ve atık oranımızı minimize ederek değer kaybına sebep olan girdileri tekrar üretime dahil edeceğiz. İkincisi pet şişesi kırıklarını üretime dahil ederek bu zararlı atıkların doğayla buluşmasını engelleyeceğiz, bunu yaparken de işlevsel bir ürün ortaya çıkaracağız. Üçüncüsü ise tüm bu ürünlerin ihraç edilecek olmasıdır ki; yatırımın ekonomik etkisi de bu boyutta saklıdır."

bir ekonomiye yönelik çalışmaları kapsamında, farklı pazar segmentlerinde atık halıların toplanması ve tasnif edilmesi amacıyla ciddi adımlar attı. AB halı sanayii çevre programı GUT (Gemeinschaft umweltfreundlicher Teppichboden e.V.-Çevre Dostu Halı Girişimi) sanayiye rehberlik etmek üzere bundan 25 yıl önce kuruldu.

Hahların kullanım ömrü sona erdiğinde, atık halılardaki polimerlerin

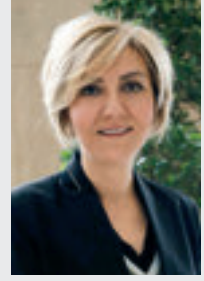
tekrar kullanılabilmesi sağlandığında döngüsel bir ekonomi gerçekleştirilmiş olacak. Bu nedenle, halı sektörü ile polimer üreticisi sektörler arasındaki iş birliği büyük önem taşıyor. Avrupa Halı ve Kilim Birliği (ECRA) de bu vizyonla, Döngüsel Plastik İttifakı'na (CPA) katıldı. CPA, 2025 yılına kadar yeni ürünlerde ham madde olarak kullanılmak üzere 10 milyon ton geri dönüştürülmüş plastik hedefine ulaşmayı amaçlıyor.

MUHAMMET EKEN: BAHARİYE MENSUCAT SANAYİ VE TİCARET A.Ş. HALI FABRİKASI FABRİKA MÜDÜRÜ:

Bahariye Halı'nın atıkları geri dönüşümle ekonomiye kazandırılıyor

Bahariye Mensucat Sanayi ve Ticaret A.Ş. Halı Fabrikası Müdürü Muhammet Eken 2019 yılında ülke olarak gerçekleştirdiğimiz toplam ihracatımızı, sanayi ihracatımızı ve halı sektörü özelinde yapılan ihracat rakamlarını karşılaştırarak, halı sektörünün durumunu şöyle değerlendirdi: "İhracatçılar Birliği'nin açıkladığı verilere göre 2019 yılında Türkiye genel ihracatı 2018 yılına göre yüzde 2 artarak, yaklaşık 180 milyar dolar olmuştur. Sanayi ihracatımız ise 2018 yılına göre yüzde 1 küçülerek 105 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Sanayi ihracatında halı ihracatı 2.5 milyar dolar ile yüzde 2.4 pay almıştır. Halı ihracatımızın, sanayi ihracatı küçülmesine rağmen 2018 yılına göre yüzde 11.9 büyüyerek 2.5 milyar dolara ulaşması, bizlere umut ışığı olmuş ve sektör temsilcileri iyimser bir hava yakalamıştır. Bu nedenledir ki, TİM Halı Sektör Kurulu Başkanı Salahattin Kaplan 2019 yılında kazanılan ivmenin devam edeceğini belirterek, 2020 halı ihracat hedefinin 3 milyar dolar olacağını belirtmiştir. Bahariye Halı olarak biz de sektördeki iyileşmeden yola çıkarak, bu yıl için kapasite artışı kararı aldık ve yeni tezgah yatırımı yaptık." Eken, halı geri dönüşümü konusunda Domotex 2020 Fuarı'nda ön plana çıkan trendler ve sürdürülebilirlik konusundaki izlenimlerini de paylaştı: "Halı veya tekstil malzemesi olarak kullanılabilen geri dönüşüm ürünleri katılımcı firmalarda yaygınlaşmıştı. Örnek verecek olursak Aquafil firması denizleri kirleten ve deniz canlılarının yaşamını tehlikeye atan balık ağı gibi naylon içeren atıkları toplayıp, geri dönüşüm yaparak, tekrar ekonomiye kazandırmaya başlamış. Econyl adı altında piyasaya sürdüğü bu ürün ile doğanın temizlenmesine katkıda bulunuyor. Ayrıca bir başka naylon iplik üreticisi Radici Grup, atıklardan geri dönüşüm yolu ile tekrar polimer elde eden Zeta polimeri kendi bünyesine katarak Rencycle adı altında geri dönüşümlü iplik üretimine başlamış. PES atıklardan veya şişe kapaklarından geri dönüşüm sonucu elde edilen ham maddelerle üretilen iplikler ve bu ipliklerin kullanıldığı, halı vb. yer döşeme ürünler de fuarda sıklıkla yer bulmuştu." Eken, halı geri dönüşümü ya da geri dönüşümlü ürünlerin kullanılması konusunda, henüz kullanıcılarda yeterince bilincin oturmadığını düşünüyor. Üretici firmaların genellikle, müşterilerin son zamanlarda artan geri dönüşümlü ürün talepleri veya GRS (Global Recycle Standard) sertifikalı üreticilerle çalışmayı tercih etmeleri üzerine konuya odaklanmaya başladığını söyleyen Eken, "Bahariye Halı olarak, üretim aşamasında çıkan atıklarımızı düzgünce ayırıyoruz. Bizim atıklarımızın çoğu geri dönüşüm yapılarak ekonomiye yeniden katılmaktadır. Geri dönüşüm sonrası dolgu malzemesi olarak ya da yalıtım malzemesi olarak dokusuz (Nonwoven) yüzey imalatlarında girdi hammaddesi olarak kullanılmaktadır. Firma olarak ürettiğimiz halıların atık ipliklerini geri dönüşüm yapılmış olarak tedarik etmekteyiz. Ayrıca, atık azaltma ve üretim esnasında karbon ayak izini azaltıcı verimlilik çalışmaları ile sürdürülebilirliğe katkı sağlamaya çalışıyoruz. Yeni satın alacağımız makine veya ekipmanlarda enerji verimliliğini ön planda tutuyoruz" diyor.

MÜBERRA ERESİN / TÜRKİYE OTELCİLER BİRLİĞİ (TÜROB) BAŞKANI Örnek uygulama

Türkiye Otelciler Birliği (TÜROB)

Hagelson Plastik ve Geri Dönüşüm San. Tic. Ltd. Şti. ile 'Atık Halı Geri Dönüşüm Programı'nı uyguluyor. TÜROB Başkanı Müberra Eresin, bu program ile atık ve fire halıların plastik elyaflarını ayrıştırabilecek bir teknoloji geliştirildiğini aktardı. Böylelikle atık ve fire halıları yalnızca bir kez kullanılacak ürünlere dönüştürmek yerine, tekrar tekrar geri dönüştürülüp kullanılacak plastik ham maddeler elde ediliyor. Bu plastik ham maddeler plastik parça üretim sanayisine alternatif geri dönüşüm ham maddeleri olarak sunuluyor. Proje kapsamında, 100 metrekare halı, Hagelson Halı Geri Dönüşüm Programı'na dahil edildiğinde çevreye şu katkıları sağlıyor:

- 226 kilogram atık yeniden değerlendirilmiş oluyor,
 - Çöp alanı 2 metreküp azalıyor,
 - 21 evin bir günde harcadığı enerji geri kazanılıyor,
 - 499 kilo karbondioksit eşdeğer küresel ısınma tehdidi engelleniyor,
 - 5 bin 768 litre su korunmuş oluyor.
- TÜROB, sürdürülebilir turizm ve çevre prensipleri gereği, otellerdeki atık ve fire halıların Hagelson ekibi tarafından tüm nakliye ve yükleme işlemleri üstlenilerek yerinden alınarak, geri dönüşüme kazandırılması konusunda iş birliği sağlıyor. 2017-2019 yılları arasında;
- 108 ton atık halının çöpe gitmesi engellendi.
 - Bu sayede 248 ton doğaya zararlı madde salınımı engellendi.
 - 785 evin bir ayda harcayacağı enerji geri kazanıldı.

TUĞRUL BELLİ
TÜRKİSH BANK
YÖNETİM KURULU DANIŞMANI

Yatırım ortamında sağlanan iyileşmeler önemli fırsatlar yaratabilir

Turkish Bank Yönetim Kurulu Danışmanı Tuğrul Belli, başta Türk Lirası kredi maliyetlerindeki düşüş olmak üzere son dönemde karşımıza çıkan pek faktörün yatırım talebini nasıl etkileyeceğini değerlendirdi.

2018'de artan jeopolitik riskler, Çin-ABD ticaret savaşları nedeniyle oluşmaya başlayan endişeler ve de peşpeşe gelen seçimlerde uygulanan seçim ekonomileri nedeniyle ekonominin fazla ısınarak cari açığı rekor seviyelere itmesi (Mayıs 2018'de 12 aylık cari açık 58 milyar dolara çıkmıştı) sonucunda bir döviz krizi ve akabinde de enflasyon oranlarında yüzde 25'lere varan artışlar yaşamıştık. 3 çeyreklik küçülme sonrasında, oluşan yaraları sarma ve toparlanma sürecinden geçtik; hâlâ da geçmekteyiz.

Bu süreçte, Merkez Bankası (MB) olabildiğince proaktif davranarak, kendi deyimiyle 'önden yüklemeli' faiz indirimleri gerçekleştirdi. Gene kendi deyimiyle bu indirimler 'makul bir reel faiz oranı'na ulaşana kadar devam edecekti. Bugün geldiğimiz noktada, yüzde 10.75'lik faiz oranının makul bir reel faiz oranına (ve hatta hangi enflasyon kriterine baktığınıza göre 'makul' oranın bile biraz altına) tekabül ettiğini herhalde tüm piyasa aktörleri kabul edecektir. Temmuz 2019'da MB'nin politika faizi (yüzde 24) olan bir haftalık repo faizi altı aylık süre içerisinde 13.25 puan azaldı. Paralel şekilde piyasa faizlerinin gerilemesiyle, şirketlerin Türk Lirası (TL) kredi maliyetlerinde önemli oranda düşüş gerçekleşti. (Sadece nakdi kredi maliyetlerinde değil, döviz pozisyonlarını 'hedge' etmek amacıyla yapılan vadeli işlemlerin maliyetlerinde de düşüş sağlanmış oldu.) Eş zamanlı olarak hükümet, kamu bankaları öncülüğünde kredi musluklarını açmak ve bankaların kredi vermesi için her türlü dolaylı teşviği sağlamak suretiyle de ekonomik canlanmayı destekliyor. Temmuz başından beri kredilerde nette 150 milyar TL kadar artış söz konusu. Bu artışı devam ettirmek için yeni

Merkez Bankası zaman zaman TL'de oluşan satış baskısına kamu bankaları aracılığı ile müdahalelerde bulunsun da TL'yi yeniden fazla değerli bir noktaya çekme niyetinde değil.

Kredi Garanti Fonu (KGF) destekli programların planlandığı haberleri geliyor.

TL'nin zayıf konumu bazı avantajlar getiriyor

Bugün bulunduğumuz durum önemli fırsatları beraberinde getiriyor. Daha önceki canlandırma programlarında TL değerli statüsünü korumuş, bu nedenle de bu programlar sürdürülebilir olmadıkları gibi bir süre sonra ekonomik dengelerin hepten bozulmasına yol açmışlardı. Bugün ise TL'nin zayıf konumu bize hem dış ticarette rekabetçilik, hem de ithal ikâmesi anlamında avantajlar sağlıyor. Her ne kadar Merkez Bankası zaman zaman TL'de oluşan satış baskısına kamu bankaları aracılığı ile müdahalelerde bulunuyorsa da TL'yi yeniden fazla değerli bir noktaya çekme niyetinde

de değil. (Açıkçası niyetinde olsa bile, bunu yapabilecek cephanesi olup olmadığı da çok tartışılır.)

Böyle bir fırsat penceresinin farkında olan hükümet,

doğru bir yaklaşımla kredileri daha verimli alanlara ve özellikle yatırımlara kaydırmak istiyor. Son altı ayda yaratılan kredi ivmesi belki ekonominin çarklarını döndürme bakımından gerekliydi, ancak detayına baktığımızda bu kredilerin ağırlıklı olarak tüketici kredisi ve KOBİ kredisi olarak kullanıldığını görüyoruz. Kredilerin yatırımlara kaydırılması için gerekli en önemli kriter vade uzunluğudur. Bugüne kadar (daha doğrusu 2018 krizine kadar) yatırım kredilerinde dövizin tercih edilmesinin ana nedeni, TL ticari kredilerin faizlerinin yüksek ve vadelerinin kısa olmasıydı. (Diğer bir neden de özel sektörün yurt dışından rahat bir şekilde döviz borçlanabilmesiydi. Hatta, bu yüzden –o günkü ekonomi yönetiminin bence yanlış bir kararıyla- 2009'da döviz geliri olmayan ticari şirketlerin

döviz borçlanmasına serbestiyet getirilmişti.)

Bugünlerde hükümet, TL kredilerin vadelerinin uzatılması için bir dizi çalışma içerisinde. Bunlardan biri de değişken faizli TL kredilere bir referans olması amacıyla tesis edilen Türk Lirası Gecelik Referans Faiz Oranı (TLREF) faizler. Yapılan açıklamaya göre geçen sene devreye sokulan İVME finansman paketinde artık TLREF endeksli faiz seçeneği de söz konusu. Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak konuyla ilgili demecinde “Türkiye’nin ithal ikâmesi yapacağı, ihracatı artıracığı, yüksek katma değerli üretim yapacağı alanlarda uzun vadeli Türk Lirası’na dayalı bir fonlama modelinin hayata geçirileceğinin” altını çizmekte. Tabii, kredilerde TLREF faiz kullanımının yaygınlaşması sadece kamu bankalarının değil, özel bankaların da bu faiz uygulamasını benimseyip kullanmasına bağlı.

Yatırım talebi açısından önemli faktörler

Bakan Albayrak’ın da ifade ettiği gibi Türkiye’nin ithal ikâmesi yapabilmesi ve ihracatının içindeki ithalat payını düşürebilmesi için mutlaka sanayi şirketlerinin bu amaçlara yönelik yatırımlarının artırılması gerekiyor. (Nitekim İVME paketi ham madde-ara malı ve makine imalatı bakımından ithalata bağımlılığı yüksek olan sektörleri belirleyip, kredi dağılımını ona göre yapmayı hedeflemekte.) Ancak, Türkiye ekonomisinde 2016 yılından beri genel olarak yatırım harcamaları çok zayıf seyretmekte. Şirketlerin bu tarz ithal ikâmesini destekleyici ve verimliliği artırıcı yeni yatırımlara girmekten çok, hâlihazırdaki üretim kapasitesini korumaya yönelik tevsi yatırımlar yapabildiğini görüyoruz. 2018 krizinden beri fasılasız olarak gerileyen makine-teçhizat yatırım harcamalarının son 5 çeyrekteki

ortalama daralma oranı yüzde 13! Kriz sonrasında faizlerin anormal artması, Türkiye’ye giren yurt dışı fon akımlarında ciddi oranlarda azalma yaşanması, şirket bilançolarının düşen cirolar ve yükselen kurlar

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak

Önümüzdeki dönemde yatırım ortamında yapılacak diğer iyileştirmeler ile yatırım harcamalarında ivmelenme görebiliriz.

nedeniyle zayıflaması, yatırımlardaki bu keskin düşüş için bir sebep olarak gösterilebilir. Ancak yatırım harcamalarının fon akımlarının göreceli güçlü, büyüme oranlarının yüksek ve faizlerin de göreceli düşük olduğu Temmuz 2018’den önceki iki buçuk sene de hayli zayıf seyrettiğini görüyoruz. (2016 2. Çeyrek – 2018 2. Çeyrek arasında ortalama büyüme oranı yüzde 5.6, makine-teçhizat yatırım harcamalarındaki artış ise sadece yüzde 0.6 oldu.) Demek yatırım harcamalarının düşük kalmasında sadece faiz seviyesi, kredi arzı ve büyüme oranı değil, başka faktörler de etkili olmakta. Nitekim, Türkiye özelinde yatırım talebi açısından önemli olabilecek şu faktörlerden de bahsedebiliriz:

- Müteşebbis açısından herhalde

en önemli kriterlerden biri yatırım yapacağı alanlarda ileriye dönük talep beklentisi. Doğal olarak hane halklarının alım gücünün zayıfladığı kriz dönemlerinde bu beklentiler de zayıflamakta. Öte yandan ekonomideki toparlanma ile birlikte TL’nin değerinin rekor seviyede düşük kalmaya devam etmesi iç ve dış piyasalara yönelik üretim ve satış imkânlarını önemli ölçüde artırmakta.

- Yapılan araştırmalar bir ekonomide ‘iş yapma’ kolaylığının artmasının yatırımları artırıcı etkisi olduğunu göstermekte. Dünya Bankası’nın tam da bu konuyu ölçümleyen ‘İş Yapma Kolaylığı Endeksi’ (Ease of Doing Business Index) adlı bir çalışması var. İş kurma, inşaat izni alma, kredi temini, vergi ödeme, dış ticaret, iş ve ticaret ile ilgili

sözleşmelerin uygulanması ve iflas çözme gibi konulardaki prosedürleri değerlendirip puanlayarak ülkeler arasında bir sıralama oluşturuyor. Türkiye 2020 yılı rakamlarına göre 33’üncü sırada yer alıyor. En kötü olduğumuz konu, 120’nci sırada yer aldığımız ‘iflas çözme’ ki, açıkçası 2018 krizinin etkilerini tamamen yok etmek için en çok odaklanmamız gereken konu belki de. Sonuçta sıralamamızı yükseltmek kendi elimizde ve çok da büyük bir çaba gerektirmiyor.

- Ekonomideki ‘güven’ ortamı,

iş insanlarının yatırım kararlarını doğrudan etkiler. Güven ise ekonomik büyüme ve faiz oranlarından daha çok genel ekonomik ve politik iklimden etkilenmekte. Ortamda belirsizlik varsa, firmalar olayların nasıl sonuçlanacağını görmek için yatırım kararlarını beklemeye alabilirler. Bu bağlamda, siyasi ve jeo-politik ortamda öngörülebilirlik ve

stabilite sağlanmış olmasının yatırım talebi için ne kadar önemli olduğunu vurgulamaya herhalde gerek yok. Sonuç olarak, reel faizlerin çok düşük seviyelere gerilemiş olması, değişken faizli ve uzun vadeli TL kredilere işlerlik kazandırılması, TL’nin değerinin tarihi düşük seviyelerde olması, ticaret savaşları ve koronavirüs gibi nedenlerden dolayı Türkiye’nin ihracat

piyasalarında rakiplerine göre bir miktar öne çıkması ve yatırıma yönelik çeşitli teşviklerin devreye sokulmuş olması, şirketlerimizin yatırımlarını artırması için önemli etmenler olarak karşımıza çıkmakta. Önümüzdeki dönemde yatırım ortamında yapılacak diğer iyileştirmeler ile yatırım harcamalarında bir ivmelenme görebiliriz.

Tekstil sektörü cinsiyet eşitliğinde en demokratik sektör

Üst kuruluşumuz TİSK'in çalışma hayatının iyileştirilmesi amacıyla, iş dünyasının tüm paydaşlarını bir araya getirdiği Ortak Paylaşım Forumu'nda (OPF) belirlenen önceliklerden 'kadın' konusunu Türkiye Tekstil Sanayii İşverenler Sendikası olarak biz üstlendik. Kadınların iş yaşamındaki yerine dair bütünsel bir anlayışla bu sorumluluğumuzu yerine getireceğiz. Bu kapsamda dergimizde de konuya, bu sayıdan başlamak üzere özel bir yer ayırıyoruz. 'Çalışma Yaşamında Kadın' serimizin ilkinde, ILO Türkiye Ofis Direktörü Numan Özcan ile görüştük; kendisinden ILO'nun kadınlara dair yaptığı çalışmaları dinledik.

Birleşmiş Milletler verilerine göre dünya üzerinde 7.8 milyar kişi yaşıyor. Toplam dünya nüfusunun 3.8 milyarı, yani hemen hemen yarısı kadınlardan oluşuyor. Tarih boyunca kadınlar doğal olarak yaşamın, üretim de dahil olmak üzere, her alanında bulunmasına rağmen, geçtiğimiz yüzyıla kadar dünya sahnesindeki rolleri gerektiği kadar görünür olmamıştı. Ekonomide,

Ülkemizde istihdam verilerine baktığımızda, tekstil ve hazır giyim sektörlerinde kadınların iş gücüne katılımı, yüzde 41 ile oldukça iyi bir seviyede.

siyasette, eğitimde ve sosyal yaşamda kadınların varlığı ve temsiliyeti en ilkel toplumlardan en gelişmiş medeniyetlere kadar sınırlı seviyedeydi. Kadınların iş gücüne katılımı daha çok gayri resmi ve ücretsiz olarak, tarım ve hizmet alanlarında ve genellikle aile işletmelerinde görülüyordu. Pek çok gelişme gibi kadınların bir ücret

karşılığı emek piyasasına katılımı da Sanayi Devrimi'ne dayanıyor. Özellikle dokuma sektörünün gelişmesi ve teknolojik ilerlemelerin fiziksel gücün önemini ortadan kaldırmasıyla, kadınların tekstil sektöründe daha fazla varlık göstermeye başladıkları gözlemleniyor. İlerleyen yıllarda erkeklerin dünya savaşlarına katılmaları neticesinde, imalat sektöründe oluşan boşluğu kadınların doldurduğu görülüyor. Kadınların tekstil sektöründeki güçlü varlığı bugün de devam ediyor. Ülkemizde istihdam verilerine baktığımızda, tekstil ve hazır giyim sektörlerinde kadınların iş gücüne katılımı, yüzde 41 ile oldukça iyi bir seviyede. Başka bir deyişle 1 milyona yakın kayıtlı çalışanın, 403 bini kadınlardan oluşuyor. Sektörlerin geneline baktığımızda ise tablo bu kadar iyimser değil. 14.4 milyonu bulan kayıtlı istihdamın sadece 4.4 milyonu, yani yüzde 30'unu kadınlar oluşturuyor. Sadece imalat sektörünü ile aldığımızda ise, oran daha da düşüyor. Üretimde çalışan 3.7 milyon insanımızın sadece 945 bini, yani

yüzde 25'i kadın. Sadece sektörümüzde değil, imalat sanayinin tümünde örgütlü, kayıtlı, adil çalışma koşullarının en önemli destekçisi olan Sendikamız, kadın istihdamına ve kadınların iş dünyasında varlığının artmasına özel bir önem veriyor. Bu sebeple, üst kuruluşumuz TİSK'in çalışma hayatının iyileştirilmesi amacıyla, iş dünyasının tüm paydaşlarını bir araya getirdiği Ortak Paylaşım Forumu'nda (OPF) belirlenen önceliklerden 'kadın' konusunu Türkiye Tekstil Sanayii İşverenler Sendikası olarak biz üstlendik. Bu çerçevede, TİSK ile iş birliği içinde, kadınların gerek sosyal yaşamda

gerek iş dünyasında varlıklarının ve temsil güçlerinin artırılmasına yönelik bir dizi çalışma yürüteceğiz. Tüm dünyada olduğu gibi, biz de konuyu sadece kadın istihdamının artması açısından değil; iş yerinde her türlü taciz ve şiddetin önlenmesi, kadınların yönetici pozisyonlarında daha çok yer alması, eşit işe eşit ücret, toplumsal cinsiyet eşitliği gibi konuları da dahil ederek bütünsel bir yaklaşımla ele alacağız. Tüm bu alanları uzmanlarıyla inceleyecek, dünyadaki ve ülkemizdeki gelişmeleri bu sayfalardan sizlerle paylaşacak ve böylece hem toplumda hem iş dünyasında bu konuda farkındalık oluşturacağız. Bu sayımızda, tüm dünyada ses getiren

ve çalışma hayatında önemli bir adım olarak görülen Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) 190 numaralı Çalışma Yaşamında Şiddet ve Tacizin Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Sözleşmesi'ni ve ILO Türkiye Ofisi'nin kadınların insana yakışır iş şartlarına sahip olması için attığı adımları inceleyeceğiz. ILO Türkiye Ofis Direktörü Numan Özcan, konuyla ilgili sorularımızı yanıtladı: **ILO olarak Türkiye'de 'Kadınlar İçin Daha Çok ve Daha İyi İşler' programını yürütüyorsunuz. Bu program neyi kapsıyor?** ILO Türkiye Ofisi tarafından, İsveç mali katkısıyla, 2019 yılının ocak ayında başlatılan 'Kadınlar İçin Daha Çok ve

Daha İyi İşler' programı, Türkiye'de insana yakışır koşullar içerisinde çalışan kadınların sayısını artırmak temel amacıyla yürütülmektedir. Bu program altında; kamu kuruluşları, işçi ve işveren örgütleri, özel sektör gibi farklı taraflarla iş birliği projeleri geliştirilmektedir. Program kapsamında, dünyada ve Türkiye'deki kadınların insana yakışır çalışma koşullarına erişmeleri önündeki engeller göz önünde tutularak; cinsiyet temelli ücret eşitsizliği, iş yerlerinde cinsiyete dayalı şiddet, iş yaşam dengesinin uyumlaştırılması ve kadın liderliği olarak belirlenmiş dört tematik alan öncelikli ele alınmaktadır. Geçtiğimiz yıldan beri, farklı iş birlikleri

ile geliştirilen projelerle, hem Türkiye’de kadın istihdamının içerisinde yer aldığı koşullar bu öncelikli alanlar odağında incelenmekte, hem de birlikte proje yürüttüğümüz tarafların bu alanlara yönelik politika ve faaliyetleri paydaşlarla birlikte değerlendirilmektedir. Bu inceleme ve değerlendirme sürecinin çıktıları, paydaşlarla birlikte yürütülen faaliyetler için yol haritalarını oluşturmaktadır. Dört yıl sürmesi beklenen program ile bu yol haritalarının öncelikli olarak Ankara, İstanbul, Bursa, Konya, Kocaeli, Ordu ve İzmir pilot illerinde ve tekstil, büro ve ticaret, gıda, genel

TİSK’in öncülük ettiği Ortak Paylaşım Forumu’nda tarafların uzlaşısı içinde kabul ettiği adımlar, Bildirge’nin bize yüklediği sorumluluklar ile örtüşmüştür.

hizmetler sektörleri ve metal olarak öncelik verilen sektörlerde uygulanması planlanmaktadır. Sonuç olarak, program kapsamında gelişecek olan kurumsal ve bireysel kapasitelerin katkısıyla Türkiye’de daha fazla kadının insana yakışır koşullarda çalışması temel amacı için önemli adımlar atılması beklenmektedir. **TİSK tarafından düzenlenen Ortak Paylaşım Forumu’nun (OPF) kadınlara yönelik çıktılarına ILO’nun bakışı nedir?** Haziran 2019’da, ILO’nun kuruluşunun 100’üncü yılı kutlamaları ile bütünleşen 108’inci Uluslararası Çalışma Konferansı, ‘Çalışma

ILO Türkiye Ofis Direktörü Numan Özcan

Hayatının Geleceği Yüzüncü Yıl Bildirgesi’nin kabul edilmesi ile küresel düzeyde çalışma hayatının bundan sonraki yönünün belirlenmesi açısından ciddi bir dönüm noktasını oluşturdu. Bildirge, işle ilgili kurumların güçlendirilmesi gerekliliğini vurguluyor. Bu çerçevede, temel haklara saygı gösterilmesi, yasal yollarla yahut müzakere ile belirlenmiş yeterli asgari ücretin sağlanması, çalışma sürelerinin azami sınırlarının belirlenmesi ve iş sağlığı ve güvenliğinin geliştirilmesi yoluyla, insana yakışır iş gündemine uygun biçimde tüm çalışanlara

yeterli korumanın sağlanması gerekliliğinin altını çiziyor. TİSK’in öncülük ettiği, kamu, işveren ve işçi kesimlerinin bir araya gelerek somut sorunlara somut çözümler aradığı Ortak Paylaşım Forumu da, Bildirge’nin bizlere yüklediği sorumluluklar ile birebir örtüşmüş, tüm tarafların uzlaşısı içinde kabul ettiği adımlar, ILO tarafından da memnuniyetle karşılanmıştır. **Forum’da Sendika ve işletme yönetiminde kadınlara yüzde 25 yönetici kotası konulmasını gerçekleştirilebilir bir hedef olarak görüyor musunuz?**

Türkiye’de yürütmekte olduğumuz, ‘Kadınlar için Daha Çok ve Daha İyi İşler Programı’ çerçevesinde sendikalarla sürdürdüğümüz çalışmalarımızın öncelikli alanlarından birini kadın liderliği ve kadınların endüstri ilişkileri alanında güçlenmesi oluşturuyor. Kadınların sendikal örgütlenmesinin güçlendirilmesinin yanı sıra, sendikalarda kadın liderliğinin de desteklenmesi, çeşitli sektörlerde işçi ve işveren sendikaları ile yürüttüğümüz faaliyetlerimizin odakları arasında. Bu çerçevede, Forum’da işçi ve

işveren kesimlerinin en üst düzey temsilcilerinin bir araya gelerek, 2023 yılına kadar Konfederasyon ve sendikaların yönetim kurullarından en alt işçi temsilciliğine kadar tüm kurullara en az bir kadın üyenin seçilmesi konusunda ortak bir taahhütte bulunmalarını son derece büyük bir memnuniyetle karşılıyoruz. Bu alanda iş birliği içinde yürüttüğümüz çalışmalarımızın söz konusu taahhüdün yerine getirilmesi ve kadınların sendikal hayatta etkin ve güçlü biçimde rol alması açısından son derece büyük katkı sağlayacağına inanıyorum. TİSK’in liderlik ettiği ve çalışma hayatının önemli aktörlerini yenilikçi ve etkili bir anlayış ile bir araya getirdiği Ortak Paylaşım Forumu’nun aldığı kararların etkinlikle hayata geçirilmesi konusunda ILO Türkiye Ofisi olarak tüm kurucu ortaklarımız ile birlikte çalışmaya hazır olduğumuzu

Üye ülkeler tarafından imzalanarak yürürlüğe sokulan ILO sözleşmeleri o ülkeler için bağlayıcı niteliktedir.

vurgulamak istiyorum. Forum’un sosyal tarafların öncülüğünde, Türkiye’de somut karar ve eylemlere olanak tanıyan geleneksel bir sosyal diyalog mekanizması haline dönüşmesini temenni ediyorum.

Kadınların aile içi rolleri ve iş hayatı

Kadınların, ev hayatında çocuk ve yaşlılara ‘bakıcı’ rolüne sahip olmalarının iş hayatlarında büyük engel oluşturduğu biliniyor. Bu rolün kadınların üzerinden alınarak, kadınların kariyer hayatlarına rahatça devam edebilmeleri nasıl mümkün olabilir?

Kadınların bakım rolleri sebebiyle çalışma yaşamına katılamamaları veya insana yakışır çalışma koşullara erişimlerinin önünde engel oluşturması bugün herkes tarafından kabul edilen bir gerçek. Bu konu, ILO Türkiye Ofisi

tarafından, ‘Kadınlar için Daha Çok ve Daha İyi İşler Programı’ kapsamında iş yaşamı dengesinin uyumlaştırılması tematik alanı altında ele alınmaktadır. Bu tematik alana ilişkin geçtiğimiz yıl içerisinde Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) ile iş birliği içerisinde, erken çocukluk bakım hizmetlerinin mevcut durumuna ilişkin bir analiz gerçekleştirilmiştir. Bu analizin çıktıları bağlamında tarafların görüş ve önerileri de alınarak, kamu, özel sektör ve sosyal taraflar ve sivil toplumun iş birliği içerisinde gerçekleştirilebilecek uygulamalara yönelik pilot modeller geliştirilecektir. Ev içindeki bakım yükünün yoğun olarak kadınların üzerinde olmasının yarattığı sorunlar, uzun zamandır ILO’nun küresel ölçekte

bakım sorumluluğuna erkeklerin katılımının artması, diğer yandan aile üzerinde olan bu sorumluluğun yerine getirilmesinde devletin ve işverenin de katkısının sağlanması önemlidir. Bu çerçevede, çalışma yaşamında bakım sorumluluğu olan kişiler için, ILO’nun 156 sayılı ‘Aile Sorumlulukları Olan Kadın ve Erkek İşçilere Fırsat ve Davranış Eşitliği Sağlanması Sözleşmesi’ ve 183 sayılı ‘Anneliğin Koruması Sözleşmesi’ bu konudaki uluslararası norm ve standartları ortaya koymaktadır. Ayrıca, 189 sayılı ‘Ev İşçileri için İnsana Yakışır İş Sözleşmesi’ ile de profesyonel olarak bakım hizmeti sunanların insana yakışır çalışma koşullarına erişimleri için önemli bir çerçeve

de gündemindedir. Bu durum, çalışma yaşamında kadınlar açısından çok boyutlu sorunlara yol açmaktadır. Öncelikle, kadınların istihdama katılımlarının sınırlı kalmasına neden olmaktadır. Öte yandan, istihdama katılabilen kadınların, cinsiyete dayalı ücret açığı, mesleki ayrışma ya da ‘cam tavan sendromu’ gibi meslekte ilerlemelerine engel yaratan koşulların ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Bunlara ilaveten, ücretli olarak bakım hizmetlerinde çalışanlar açısından –ki çoğunluğu kadınlardır– kayıt dışı, düşük ücretli, örgütsüz, iş sağlığı ve güvenliğinin gözetilmediği koşulların oluşmasına yol açmaktadır. Bu çok boyutlu sorun ancak sosyal diyalog ile multidisipliner bir yaklaşımla çözülebilir. Bir yandan, ev içinde

tanımlamaktadır. 2018 yılında yayınlanan insana yakışır işlerin geleceği için bakım işleri konusundaki ILO Raporu, kadınların hem hane içindeki hem de çalışma yaşamındaki bakım rollerinin, kadınların insana yakışır koşullarda işlere erişebilmeleri için nasıl biçimlenebileceğine ilişkin çok kapsamlı önerilerde bulunmaktadır. Rapora göre, toplum içerisinde ücretsiz bakım işine ilişkin görev ve sorumlulukların dağılımı, bu görevleri yüklenen kişilerin, bakım ekonomisi dışındaki ücretli çalışma hayatına katılım süreçlerini etkilediği gibi, bakım sektöründe çalışan kişilerin çalışma koşullarını da şekillendirmektedir. Rapor, yürüttüğümüz programdaki ilgili

faaliyetleri biçimlendirirken ön kabul olarak ele aldığımız beş maddeli bir çerçeve sunmaktadır. Bu çerçevenin temel önerileri, ücretsiz bakım işinin değerinin görünür kılınması, kadınlar üzerindeki ağır bakım yükünün azaltılması ve bu yükün aile içinde kadın ile erkek ve toplumsal düzeyde aile-devlet-işveren arasında yeniden ve daha adil bir şekilde dağıtılması, bakım çalışanlarının insana yakışır çalışma koşullarının teşvik edilmesiyle çalışma yaşamında yer almaları ve bakım çalışanlarının temsilinin, sosyal diyalog ve toplu sözleşme mekanizmalarındaki mevcudiyetlerinin güvencelenmesi biçiminde sunulabilir.

Çalışma yaşamında şiddet ve taciz

ILO 100'üncü Yıl Konferansı'nda kabul edilen Sözleşme ve Tavsiye Kararı'nda kadına yönelik taciz ve şiddet konusuna özel vurgu yapıldı. Kadına yönelik taciz ve şiddet tam olarak nasıl tanımlanıyor?

ILO, geçtiğimiz haziran ayında gerçekleşen 100'üncü Yıl Konferansı'nda, çalışma yaşamının insan merkezli geleceğine giden yolu tespit eden bir Birdirge'nin yanı sıra çalışma yaşamında şiddet ve tacizle mücadele edecek bir Sözleşme ve eşlik eden Tavsiye Kararı'nı kabul etti. Çalışma Yaşamı'nın Geleceği 100'üncü Yıl Bildirge'sinde, şiddet ve tacizden arınmış çalışma yaşamının ILO'nun öncelikli hedeflerinden birisi olduğu belirtilmekle birlikte, çalışma yaşamında şiddet ve tacize ilişkin tanımlar ve önlenmesi için önerilen kapsamlı mekanizmalar, 190 Sayılı Şiddet ve Taciz Sözleşmesi ve eşlik eden 206 Sayılı Tavsiye Kararı'nda yer almaktadır. Sözleşme ve ilgili tavsiye kararı, herkesin, toplumsal cinsiyete dayalı olan da dahil, şiddet ve tacizden arınmış çalışma yaşamı hakkı için hazırlanmıştır. Sözleşme içinde hem 'çalışma yaşamında şiddet ve taciz' hem de 'toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ve taciz terimleri' çok kapsamlı olarak tanımlanmaktadır. Sözleşmeye göre, çalışma yaşamında

'şiddet ve taciz' terimi; "fiziksel, psikolojik, cinsel veya ekonomik zararı amaçlayan, bunlarla neticelenen veya neticelenmesi muhtemel olan, bir defaya mahsus veya tekrarlanan, bir dizi kabul edilemez davranış ve uygulamaları veya bunlarla ilgili tehditleri, ifade eder ve toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ve tacizi

Sözleşme ve ilgili tavsiye kararı, herkesin, toplumsal cinsiyete dayalı olan da dahil, şiddet ve tacizden arınmış çalışma yaşamı hakkı için hazırlanmıştır.

de içermektedir." "Toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ve taciz' terimi ise; "cinsiyet veya toplumsal cinsiyetlerinden dolayı kişilere yöneltilen, veya belirli bir cinsiyet veya toplumsal cinsiyetten olan kişileri orantısız şekilde etkileyen şiddet ve taciz anlamına gelir ve cinsel tacizi içerir." Sözleşme, her ne kadar çalışma yaşamındaki kadınlar özelinde hazırlanmış olmasa da, şiddet ve tacizin kadınların, iş gücü piyasasına erişimini, iş gücü piyasasında kalmasını ve ilerlemesini engelleyebileceğine özel vurgu yapmaktadır. Toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ve tacizin,

kadın ve kız çocuklarını orantısız şekilde etkilediğini kabul etmektedir. Sözleşmeyi tamamlayan Tavsiye Kararı ise kadın ve göçmen işçiler gibi belirli çalışan grupları için riskin daha fazla olduğu hususunun dikkate alınması gerektiğini dile getirmektedir. Bu ifadelerde sözü geçen 'toplumsal cinsiyete dair şiddet ve taciz' ifadesinden, iş dışındaki alanları da anlamalıyız değil mi? Bu bağlamı biraz açar mısınız?

Sözleşmenin iş dışındaki alanları da kapsadığı, sözleşmedeki iş tanımının genişliği ve çalışma hayatı kavramını iş yerinin fiziksel sınırlarının ötesine taşınması bağlamında belirtilebileceği gibi, sözleşme ve ilgili tavsiye kararının ev içi şiddeti çalışma yaşamı ile ilişkisi bağlamında ele alması bu noktada çok önemlidir. Sözleşme, ev içi şiddetin; istihdam, verimlilik, sağlık ve güvenliği etkileyebileceğini ve hükümetlerin, işçi ve işveren örgütlerinin ve işgücü piyasası kuruluşlarının ev içi şiddetin etkilerini tanıma, karşılık verme ve sorgulama konusunda, diğer önlemlerin bir parçası olarak, yardımcı olabileceğini belirtmektedir. Sözleşme için uygulamaya yönelik bir yol haritası sunan Tavsiye Kararı; mümkün olduğunda ev içi şiddetin çalışma yaşamındaki etkilerini azaltmak için toplu pazarlık sürecinin

kullanılması ve de izinler, esnek çalışma düzenlemeleri ve işten çıkarılmaya yönelik koruma ve ev içi şiddetin etkileri hakkında farkındalık artırma gibi uygulamaya yönelik önlemleri de ifade etmektedir. ILO'nun kadınlara yönelik aldığı kararların, devlet ve işverenlere yaptırım gücü nedir?

Bilindiği gibi, üye ülkeler tarafından imzalanarak yürürlüğe sokulan ILO sözleşmeleri o ülkeler için bağlayıcı niteliktedir. Bu sözleşmelerin üye ülkelerin mevzuat ve uygulamalarına nasıl yansıdığı, Sözleşme ve Tavsiye Kararlarının Uygulanması Uzmanlar Komitesi tarafından düzenli bir biçimde izlenmektedir. Yıllık olarak yayınlanan Uzmanlar Komitesi raporlarında sözleşmelerin uygulanmasına ilişkin ILO görüşleri paylaşılmakta ve gerekli durumlarda üye ülkelere sözleşmelere uyum konusunda teknik yardım sağlanmaktadır. Bu bağlamda da Türkiye'de, kadınlar için çok önemli içeriklere sahip iki ILO Sözleşmesi'nin onaylanmış olmasının gücü asla yadsınamaz. Bu sözleşmelerden biri, 'eşit değerde iş için erkek ve kadın çalışanlar arasında ücret eşitliği' vurgusu ile geliştirilmiş olan 100 sayılı Eşit Ücret Sözleşmesi (1951)'dir. Bir diğeryse, ırk, renk, cinsiyet, din, siyasi inanç gibi özellikler bakımından yapılan iş

veya meslek edinmede eşitliği yok edici etkisi olan her türlü ayrımcılığın yasaklanması gerektiğini belirten 111 sayılı Ayrımcılık (İş ve Meslek) Sözleşmesi (1958)'dir.

Ücret eşitsizliği

Kadın ve erkek çalışanlar arasındaki ücret eşitsizliği de dünya genelinde iş hayatının sorunlarından biri. Bu konuda adil bir düzene geçilmesi için ILO olarak ne tür adımlar atıyorsunuz? 19'uncu yüzyıldan bu yana çalışma dünyasının tüm aktörleri tarafından mücadele edilmesine rağmen sonlandırılmayan, kadın ve erkekler arasındaki ücret açığı meselesi 1919'dan beri sosyal adalet için çalışan ILO'nun da her zaman gündeminde yer almıştır. Bu konudaki en önemli adım elbette, 1967 yılında Türkiye'de de yürürlüğe giren 100 No'lu Eşit Ücret Sözleşmesi ve 90 No'lu tavsiye karardır. Ücretlerde hiçbir gruba karşı ayrımcılık yapılmaması gerektiğini ifade eden bu sözleşmede, 'eşit değerde iş için erkek ve kadın çalışanlar arasında ücret eşitliği' deyimi, cinsiyet esasına dayanan bir ayırım gözetmeksizin tespit edilmiş ücret hadlerini belirtmektedir. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'ndan (SKA) biri olan İnsana Yakışır İş ve Ekonomik Büyüme ile de cinsiyete

dayalı ücret açığının ortadan kaldırılması ve eşit değerde işe eşit ücret verilmesi bir alt amaç olarak verilmiştir. Cinsiyete dayalı ücret açığının önlenmesi ve eşit değerde işe eşit ücretin verilmesinin sağlanması hedefi kapsamında, küresel düzeyde ILO, UN Women ve OECD'nin öncülüğünde ve hükümet, işçi, işveren örgütleri, özel sektör, sivil toplum kuruluşlarının ve akademinin temsilcilerinin katılımıyla Eşit Ücret Uluslararası Koalisyonu (Equal Pay International Coalition) kurulmuştur. Bu kapsamda ILO, iki yılda bir düzenli yayınladığı 'Küresel Ücretler Raporu'nun 2018/19 sayısını 'Cinsiyete Dayalı Küresel Ücret Açığı' teması ile hazırlamıştır. Raporun amacı, küresel düzeyde yaygın bir sorun olan cinsiyete dayalı ücret açığını tüm boyutları ile inceleyerek politika yapıcılara yönelik bütüncül politika önlemlerini ortaya koymaktır. Rapora göre, dünya genelinde cinsiyete dayalı ücret eşitsizliği yüzde 18.8 olarak gerçekleşmektedir. Türkiye'de bu oran yüzde 12 seviyesindedir. Türkiye, yüzde 29.6 ile annelik ücret farkının yüksek olduğu bir ülke olarak göze çarpmaktadır. Bu bağlamda, ILO Türkiye Ofisi olarak 'Kadınlar için Daha Çok ve Daha İyi İşler' programı altında Küresel Ücretler Raporu çerçevesinde bir infografik hazırlanmış ve farkındalık artırma amacıyla kamuoyu ve paydaşlarla paylaşılmıştır. Yine bu program kapsamında, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü sebebiyle her sene kadın istihdamı konusunda farkındalık artırma amacıyla düzenlenen tematik konferans, 2019 yılında, 'Kadın-Erkek Arası Ücret Açığını Anlamak' başlığı altında gerçekleştirilmiştir. 2020 yılının ocak ayında T'ÜİK'le imzalanan iş birliği protokolü kapsamında da, Türkiye'de cinsiyete dayalı ücret açığının ve annelik ücret açığının, Hane Halkı İş Gücü Anketi (HİA), Gelir Yaşam Koşulları Anketi (GYK), Kazanç Yapısı Anketi (KYA) ve İdari Kayıtlar gibi farklı veriler aracılığıyla hesaplanarak karşılaştırılması yapılacaktır.

Kamboçya'da kötü çalışma koşulları ticarete vergi avantajını kaybettirdi

En Az Gelişmiş Ülke kategorisindeki Kamboçya ve Myanmar, Avrupa Birliği'nin (AB) Everything But Arms (EBA / Silah Dışında Her Şey) Anlaşması kapsamında gümrük vergilerinden muafiyetten faydalanıyordu. AB Komisyonu yaklaşık bir yıldır bu ülkeleri insan hakları ve çalışma hayatı uygulamaları açısından gözlem altına almıştı. Geçen ay itibari ile Kamboçya'nın insan ve çalışan hakları prensiplerini ihlal etmesi sebebiyle bu muafiyetin geçici olarak kaldırılmasına karar verildi. TUBA HUVAJ KOBAŞ / TTSİS ARAŞTIRMA MÜDÜRÜ

EBA Anlaşması'na göre; az gelişmiş ülkelerin ekonomik kalkınmalarını desteklemek amacıyla bu ülkelere –silah ve savunma sanayii dışında- tek taraflı gümrük vergisi avantajı uygulanıyor.

Bu süreçte, faydalanıcı ülkelerin demokrasi açısından da ilerleme kaydetmeleri hedefleniyor. Bu sebeple ülkelerin, Birleşmiş Milletler (BM) ve Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Konvansiyonlarının insan hakları ve

çalışan haklarına ilişkin prensiplerini karşılayıp karşılamadıkları da gözlemleniyor. Örneğin Avrupa Komisyonu raporunda, Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi (GTS) kapsamında sağlanan vergi avantajları sonucunda

Sri Lanka'da çocuk işçiliğin yüzde 1'e düştüğü, Bolivya'da minimum çalışma yaşının ILO standartlarına çekildiği belirtiliyor.

Kamboçya, 2001 yılından bu yana EBA kapsamında AB'ye ihracat yapıyor ve Bangladeş'ten sonra bu anlaşmadan en fazla yararlanan ülke konumunda bulunuyor. AB, yüzde 45'lik pay ve 5 milyar euro ile Kamboçya'nın en büyük ticaret ortağı. Bu ticaret içinde tekstil, hazır giyim ve ayakkabının payı yüzde 75 civarında. Kamboçya ve Myanmar'da bu prensiplerin ihlal edildiğinin tespit edilmesi üzerine, Avrupa Komisyonu Şubat 2019'da bu ülkelere karşı gözlem sürecini başlamıştı. İhlallerin özellikle şu alanlarda gözlemlendiği

belirtiliyor:

- Siyasi haklar, demokratik muhalefet alanının sınırlandırılması
- Çalışma hayatı, örgütlenme özgürlüğü ve toplu sözleşme müzakere haklarının kısıtlanması
- Özellikle şeker sektöründe toprak kullanımı imtiyazında usulsüzlükler

GTS kapsamında sağlanan vergi avantajları sonucunda Sri Lanka'da çocuk işçiliğin yüzde 1'e düştüğü, Bolivya'da minimum çalışma yaşının ILO standartlarına çekildiği belirtiliyor.

Gözlem sürecinde ülkelerin kendilerini savunmaları ve AB ile iş birliği içinde bu konuları düzeltmek için adımlar atmaları bekleniyordu. Fakat Avrupa Komisyonu bu süreçte beklenen ilerlemenin kaydedilmediğini belirterek, 12 Şubat 2020'de "Avrupa Komisyonu; AB'nin EBA ticaret rejimi kapsamında Kamboçya'ya verilen tarife tercihlerinin, ülkede Kişisel ve Siyasal Haklar Uluslararası Sözleşmesi prensiplerinin ciddi ve sistematik bir şekilde ihlalden dolayı geri çekilmesine karar vermiştir" açıklamasını yaptı.

AB'nin Ticaretten Sorumlu Komiseri Phil Hogan açıklamasında özetle "AB, ticaret avantajları yoluyla Kamboçya'nın ekonomik

ve sosyal kalkınmasına destek olmaya önem vermektedir. Fakat, gözlem uygulamasının başlatıldığı Şubat 2019'dan bu yana Kamboçya hükümetinin insan hakları ihlalleri konusunda bir gelişme göstermediği görülmüştür. Özellikle siyasi katılım, ifade özgürlüğü ve örgütlenme haklarının ihlali, Avrupa Birliği'ne bu kararı almaktan başka seçenek bırakmamıştır. Sendikacıların maruz kaldığı yersiz suçlamalar endişe vermeye devam etmektedir" dedi.

Aralarında Adidas, Ralph Lauren, VFC, Esprit gibi büyük markaların olduğu bir grup 20 Ocak 2020'de Fair Labour Association (FLA) öncülüğünde Kamboçya hükümetine mektup yazdı.

AB karar alma prosedürlerine göre, Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Konseyi'nden itiraz gelmezse söz konusu karar 12 Ağustos 2020'de yürürlüğe girecek ve pek çok üründe Kamboçya, AB'ye ihracatta AB standart tarifelerine dönecek. Etkileneceği açıklanan ürün grupları, Kamboçya'nın AB'ye ihracatının yaklaşık beşte birini oluşturan 1 milyar euro'luk ürünü kapsıyor. Bunlar içinde en önemli grup olan tekstil ve hazır giyim ürünlerinde sıfır olarak uygulanan gümrük vergilerinin ortalama yüzde 12'ye çıkması bekleniyor.

Söz konusu kararla ihracat avantajını kaybeden ürün gruplarından sektörümüzü ilgilendirenlerin GTİP kodları şöyle: 6103 41, 6103 43, 6103 49, 6105, 6107, 6109, 6115 10, 6115 21, 6115 22, 6115 29, 6115 95, 6115 96, 6115 99, 6203 41, 6203 43, 6203 49, 6205, 6207, 6211 32, 6211 33, 6211 39, 6211 42, 6211 43, 6211 49, 6212, 6403 19, 6403 20, 6403 40, 6403 51, 6403 59, 6403 91, 6403 99, 6405 6406.

Ülkede rapor edilen ihlaller ve bu karara götüren süreç

• Kamboçya'da gerek yerel sivil toplum kuruluşları, gerekse uluslararası insan hakları izleme örgütleri ve özel sektör temsilcileri uzun süredir Hükümet'in özellikle insan hakları, ifade özgürlüğü ve çalışma hakları konularındaki uygulamalarının uluslararası standartlara aykırı olduğunu ifade ediyor.

• Aralarında **Adidas, Ralph Lauren, VFC, Esprit** gibi büyük markaların olduğu bir grup 20 Ocak 2020'de Fair Labour Association (FLA) öncülüğünde Kamboçya Hükümeti'ne bir mektup yazarak; Kamboçya'dan yaklaşık 9.5 milyar dolarlık alım yaptıklarını ve çalışma şartlarının uluslararası standartlara çekilmesinin, sektörün geleceği için elzem olduğunu belirtti. Avrupa Birliği ve ABD Kongresi'nin Kamboçya'daki işçi ve insan hakları ihlalleri nedeniyle, mevcuttaki bazı vergi avantajlarını kaldırmayı düşündüğü hatırlatılan mektupta, Hükümet'in acilen dört ana konuyu gündeme alması gerektiği ifade edildi: **Sendikalar Yasası'nın revize edilmesi:** Ocak ayı başında yapılan bazı değişiklikler, uluslararası çalışma standartlarının çok altında kalmakta,

sendika üyeliğinin keyfi bir şekilde engellenmesine çözüm getirmemekte, sendikaların üyelerinin haklarını korumasının önündeki engelleri kaldırmamaktadır. **Dernekler ve STÖ'ler Kanunu'nun (LANGO) yürürlükten kaldırılması:** Mevcut kanun, sivil toplum ve sendika liderlerine karşı baskı ve kötü muameleyle izin veren bir atmosfer yaratmaktadır. **Sendika liderlerine karşı suçlamaların düşürülmesi:** Sendika aktivistlerinin karşı karşıya bırakıldığı, zemini olmayan, haksız hukuki işlemler durdurulmalıdır. **Tahkim Konseyi'nin rolünün önemsenmesi:** Hükümet, sendikaların işçileri Tahkim Konseyi önünde temsil etmesi hakkına saygı göstermelidir. Mektupta verilen ihlal örneklerine

göre; Kamboçya'da sendikaların kurulması için uygulanan ön izin ve onay prosedürleri şeffaf değil, Hükümet'e çok fazla güç sağlıyor ve ILO Sözleşmelerine aykırı. Kanun, gerek işçi gerek işveren sendikalarının kuruluş amaçlarını belirlemede kuruluşlara özgürlük tanımıyor. Ayrıca kanun, tüm işçi sendikalarına toplu sözleşme hakkı vermiyor. Fakat Hükümet, bazı küçük iyileştirmeler yapmayı düşünebileceğini belirtmekle birlikte, bu düzenlemelerin demokratik bir şekilde yapıldığında ısrarcı davranıyor. Avrupa Birliği'nin söz konusu karar, bu tartışmalardan birkaç gün sonra alındı.

Kararın, Türk tekstil sektörüne muhtemel etkileri Türkiye, AB'nin tekstilde ikinci

(4.8 milyar euro ile) ve hazır giyimde üçüncü (9.7 milyar euro ile) tedarikçisi konumundadır. Bunda, ülkemizin coğrafi avantajlarının yanı sıra, üretim koşullarının çevresel ve sosyal açıdan dünya standartlarında olmasının da büyük etkisi vardır. Özellikle çok uluslu markaların tedarik zincirinde bulunan üreticilerimiz, bu markalar tarafından çok sıkı bir şekilde denetlenmektedir. Öte yandan, maliyetlerin halen önemli olduğu günümüzde, Türk tekstilcisi temel insan hakları ve ILO standartlarını hiçe sayan, çalışanlara oldukça kötü koşullar sağlayan, ucuz iş gücüne sahip ve böylece çok düşük maliyetlerle üretim yapan ülkelerle rekabet etmek durumunda kalmaktadır. Dünya tekstil ve hazır giyim sektörünün diğer önemli tedarikçileri arasında olan Bangladeş, Kamboçya ve Vietnam gibi ülkeler ise bu konulardaki kötü sicilleriyle adil olmayan bir rekabet ortamı

oluşturmakta, buna rağmen AB ve ABD gibi büyük alıcılara çeşitli vergi avantajlarıyla ihracat yapmaktadır. AB'nin aldığı bu son karar, çalışanlarına adil şartlar sağlayan işverenlerimizi yüreklendirmiştir. Her zaman örgütlü, kayıtlı, adil çalışmayı destekleyen ve teşvik eden Sendikamız, bu durumun çalışma koşullarını yakından izleyen satın alma grupları tarafından da dikkate alınması ve gerekli sosyal ve çevresel uygunluk şartlarında üretim yapan Türk tekstil üreticilerinin uluslararası rekabette öne çıkması için uluslararası platformlarda karar alıcılar ve markalar nezdindeki çalışmalarına devam edecektir.

Sendikamız, Tunus'tan tekstil alım heyeti ağırladı

Tunus'un önde gelen iç giyim ve mayo üreticilerinden oluşan heyet, Uluslararası Ticaret Merkezi (ITC)'nin programı kapsamında iplik ve kumaş alımı için Türkiye'ye geldi. Heyet, üye firmalarımızı ziyaret etti ve iş görüşmeleri gerçekleştirdi.

İTHİB ev sahipliğindeki ikili görüşmelerde onlarca ihracatçımız Tunuslu alıcılarla görüşti.

Birleşmiş Milletler ve Dünya Ticaret Örgütü'nün uluslararası ticareti desteklemek için çalışan ortak kuruluşu ITC'nin (Uluslararası Ticaret Merkezi) Küresel Tekstil ve Hazır Giyim Programı (GTEx) kapsamında 3-7 Şubat 2020 tarihleri arasında Tunus'tan bir alım heyeti Türkiye'ye geldi. Tunus, ham madde ve ara madde alımı için Türkiye'yi tercih ediyor. Bunun sebebi, her iki ülkenin de 'Pan Avrupa Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyon'un (PEM Konvansiyonu) bir parçası olması ve birbirlerinin girdilerini kullandıklarında çapraz menşe kümülasyonundan faydalanarak, Avrupa Birliği (AB) pazarına avantajlı ihracat yapılabilmesi.

Tunuslu heyet, Sendikamızın iç giyim ve mayo ürünlerine uygun iplik ve kumaş üreten üyelerini ziyaret etti.

Program kapsamında düzenlenecek bir dizi alım heyetinden ilki, iç giyim ve mayo üreticilerinden oluştu. 3-7 Şubat 2020 tarihleri arasında İstanbul'a gelen heyet, Linexpo Fuarı'nı da gezdi. Kendi markalarının yanı sıra uluslararası pek çok marka için de üretim yapan üreticilerden oluşan heyet, Sendikamızın iç giyim ve mayo ürünlerine uygun iplik ve kumaş üreten üyelerini ziyaret

etti. Heyet, DİKTAS, Roja Örme, Altın İplik ve Çorap Sanayii, Karsu Tekstil, Pisa Tekstil, Harmancı Etiket ve Genel Tekstil temsilcileri ile görüşerek ürünleri inceledi ve iş birliği fırsatlarını konuştu; ayrıca İstanbul Tekstil Hammaddeleri İhracatçıları Birliği'nin (İTHİB) iş birliği ve ev sahipliğinde düzenlenen ikili görüşme organizasyonunda onlarca ihracatçı ile buluştu.

Türkiye'den ham madde ve ara madde tedarik etmenin Tunuslu üreticiler için, ürünlerini AB pazarına ihraç ederken gümrük vergisi avantajı sağladığını hatırlatan ITC Program Yöneticileri, önümüzdeki dönemde farklı ürün gruplarına yönelik heyetler getireceklerini ve Sendikamızla bu iş birliğini sürdürmek istediklerini ifade etti.

Heyetin, üyelerimizden Roja Brode'yi ziyareti.

Sendikamız Yönetim Kurulu Üyesi, aynı zamanda DEİK Türkiye-Tunus İş Konseyi Başkanı Mustafa Denizer, heyeti, fabrikası DİKTAS'ta ağırladı.

PEM Bölgesel Konvansiyonu, aşağıdaki üye ülkeler arasında gümrüksüz ticarete ve çapraz kümülasyona izin veriyor

- AB ülkeleri
- EFTA ülkeleri (İsviçre, Norveç, İzlanda, Liechtenstein)
- Faroe Adaları
- Türkiye
- Barselona Süreci ülkeleri (Cezayir, Mısır, İsrail, Ürdün, Lübnan, Fas, Filistin, Suriye, Tunus)
- Moldova
- Batı Balkanlar (Arnavutluk, Bosna Hersek, Makedonya, Karadağ, Sırbistan ve Kosova)

Koronavirüsün Türk tekstil sektörüne etkileri

Salgın nedeniyle Çin'den kaçan üreticilerin tekstil sektöründe alternatif olarak gördüğü güçlü ülkelere biri Türkiye. Sektör temsilcileri fuarlarda Çin stantların boş olduğunu, şimdiden ciddi miktarlarda sipariş alındığını, doğru fiyat, kalite ve zaman yönetimiyle bu siparişlerin uzun vadeli bir etkiye dönüşebileceğini söylüyor.

Çin'in Wuhan kentinde başlayan, hızla yayılan ve dünya genelinde ölümlere yol açan koronavirüs salgını, uluslararası pazarda ciddi değişimlere neden oldu. Dünyanın ticari dengeleri salgından önemli bir şekilde etkilendi. Çin'in birçok bölgesinde fabrikalar iş başı yapamazken, geciken üretim nedeniyle küresel çapta tedarik zincirinde aksamalar meydana geldi. Ekonomistlerden, salgının Çin'in ekonomisini daha da kötüleştirebileceği ve buna bağlı ölümler artmaya devam ederse virüsün ülkeye maliyetinin yükseleceği yorumları geliyor.

Uluslararası Para Fonu (IMF) Genel Müdürü Kristalina Georgieva, koronavirüsün Çin'in ve global ekonomilerin üzerindeki etkilerini anlamak için henüz erken olduğu düşüncesinde. Georgieva, 19 Şubat 2020'de konuyla ilgili yaptığı değerlendirmede, "Koronavirüs salgını şu anda dünya ekonomisinin karşılaştığı en önemli belirsizlik. Bu beklenmedik sağlık krizi, zaten ticaret savaşları ve Brexit'ten dolayı baskı altında olan global ekonomik büyümeyi sekteye uğrattı" dedi.

Salgın, tekstil başta olmak üzere pek çok sektörde Çin'in rakibi olan ülkelere talep yarattı. Dünya tekstil pazarının üçte birini elinde bulunduran Çin, salgın nedeniyle hedeflediği oranda üretim ve ihracat yapamazken, pazarın güçlü oyuncusu Türkiye'ye ilgi arttı.

TGSD Başkanı Hadi Karasu: Yaklaşık 2 milyar dolarlık sipariş bekleniyor

Koronavirüs öncesinde tedarikçisi Çin olan belli başlı moda perakendecileri, Türk firmalarına yönelmeye ve üretimlerini Çin'den Türkiye'ye taşımak için görüşmeler yapmaya başladı. Bu görüşmeler sonucunda Türkiye'ye gelecek yeni siparişlerin değerinin 2 milyar dolara ulaşacağı tahmin ediliyor. Sektör yöneticileri ve uzmanlar, Türkiye'nin tekstil ve hazır giyim sektörünün Avrupa'dan gelmesi muhtemel yeni talepleri karşılamak için yeterli güç ve kapasiteye sahip

olduğunun altını çiziyor.

Reuters'a konuşan Türkiye Giyim Sanayicileri Derneği (TGSD) Başkanı Hadi Karasu, satın alma müdürlerinin ve tasarımcıların, virüs endişesi ve seyahat engelleri nedeniyle Çin'e gidemediğini, ünlü markaların yeni sezon ürünlerini Türkiye'de üretmek üzere şirketlerle

TGSD Başkanı
Hadi Karasu

Rakamlarla Türk Tekstil Sektörü (2019)

Türkiye tekstil ve hazır giyim sektörünün ihracatı 2019'da 277 milyar dolara ulaştı. Tekstil ve hazır giyim ihracatı böylece Türkiye toplamının yüzde 9.8'ini buldu. 2019'da en çok ihracat yapılan ülkeler Almanya, İspanya ve Birleşik Krallık oldu. Sektörün kapasite kullanım oranı yüzde 85.6 olarak kaydedildi.

görüşmelere başladığını belirtti. Karasu, “Bazı Avrupalı şirketler şimdiden siparişlerini Türkiye’ye kaydırmayı düşünüyor. Çin, 170 milyar dolarlık hazır giyim ihracatı yapıyor. İlk etapta Türkiye’ye 2 milyar dolarlık sipariş gelmesi bekleniyor” dedi.

Karasu, aynı zamanda Türk Lirası’nın değerinin son iki yılda yüzde 36 gerilemesinin ve Çin’deki artan imalat fiyatlarının, Türkiye’yi yabancı şirketler için ekonomik bir seçenek haline getirdiğini ekledi.

Roja Embroidery & Lace CEO’su Metin Saftekin: “Kısa vadeli avantaja odaklanmayalım”

Virüsün Türk tekstil sektörüne etkileri ile ilgili TTSİS Yönetim Kurulu Üyesi ve Roja Embroidery & Lace CEO’su Metin Saftekin’in görüşlerine başvurduk. Saftekin, koronavirüs salgını ortaya çıktığından bu yana, yakın coğrafyadan ve özellikle İspanya, Almanya ve İngiltere’den hayli yoğun bir sorgulama gördüklerini

TTSİS Yönetim Kurulu Üyesi Metin Saftekin

“Fiyat, kalite ve zaman denklemi iyi yönetilirse, uzun vadeli etki yaratılabilir ve alıcılar, Türkiye’nin iyi bir alternatif olduğuna ikna edilebilir.”

METİN SAFTEKİN

belirtti. Saftekin, bu sorgulamaların işe dönüşmesinin birkaç ayı bulabileceğini, Türkiye’nin kısa bir süre için yoğun ilgi göreceğini ifade etti ve “Bu ilginin geçici olduğuna inanıyoruz çünkü taleplerin çoğu Çin fiyatları göz önünde bulundurularak yapılıyor. Türkiye maliyetleri ile

karşılaştırıldığında fiyat tutmuyor” diye konuştu. Saftekin şöyle devam etti: “Türkiye’nin bu durumu fırsata çevirebilmesi için kısa vadeli avantaj sağlamaya odaklanmak yerine mantıklı fiyat, kalite ve zaman denklemini doğru bir şekilde yönetmeye yoğunlaşması gerek. Ancak bu şekilde uzun vadeli bir etki yaratılabilir ve alıcılar Türkiye’nin iyi bir alternatif olduğuna ikna edilebilir.”

Saftekin, Portekizli konfeksiyon firmalarının da ürünlerini Fas ve Cezayir yerine Türkiye’ye yönlendirmeye çalıştıklarını söyledi.

İHKİB Başkanı Mustafa Gültepe: “Değişimin tesiri mayıstan sonra görülecek”

İstanbul Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatları Birliği

İHKİB Başkanı Mustafa Gültepe

(İHKİB) başkanı Mustafa Gültepe de Reuters’a yaptığı açıklamada, yabancı hazır giyim şirketlerinin Türkiye ile yaptığı anlaşmalarını artırdığına vurgu yaptı. Salgının etkilerinin beş altı ay daha süreceğini belirten Gültepe, Çin’den

gelen tedarikte büyük değişimler olacağını ve bu değişimin tesirinin mayıstan sonra görülebileceğini söyledi.

“Fuarlarda Çinli şirketlerin stantlarının boş kaldığına ve Türk tekstil firmalarının yoğun ilgi gördüğüne şahit olduk.”

AHMET ÖKSÜZ

İstanbul Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği (İTHİB) Başkanı Ahmet Öksüz de konuyla ilgili değerlendirmesinde “Çin, 233 milyar dolarla dünya pazarının ihracatta yüzde 33’ünü kapsıyor. Bir diğer deyişle, dünyada üretilen her üç üründen biri Çin’de üretiliyor.

VİRÜS LÜKS TÜKETİME DE DARBE VURDU

Çinli alıcılar lüks sektörünün deyim yerindeyse ‘bel kemiğini’ oluşturuyor. Yatırım bankası Jefferies, Çinli alıcıların geçtiğimiz yıl lüks tüketim sektöründe yüzde 80’lik büyüme sağladığını açıklamıştı. Bu oran, Çinlileri dünyanın en hızlı büyüyen lüks tüketici demografisi haline getirdi. Ancak koronavirüs salgını, Çin’de 50 milyonu aşkın kişinin karantinaya alınmasına ve 70’den fazla ülkeye seyahat ve vize kısıtlamaları getirilmesine neden oldu. Bu durum, yıllardır Çinli tüketicilerin hem ev hem de yurt dışında yaptığı alımlara bağımlı olan lüks mallar sektörüne ağır darbe vurdu. Dünyanın en pahalı perakende noktası Londra’daki Bond Caddesi koronavirüs salgınından önce Çinli turistlerin ilgi odağıydı. Fakat şu sıralarda bir Çinli ziyaretçi bile görülemez noktaya gelindi. Salgının yansımaları Paris caddelerinde, Dubai AVM’lerinde ve Hong Kong sokaklarında da mevcut. Gucci, Yves Saint Laurent ve Alexander McQueen gibi markaların sahibi Kering’in CEO’su François-Henri Pinault, Çin’deki mağazalarının yarısının kapatıldığını, açık olanların ise sınırlı zaman dilimleri süresinde

hizmet verdiğini açıkladı. Şirket, Çin’den gelen ticaret trafiğinde ciddi bir düşüş gözlemlendiğini de belirtti. Satışlarının beşte ikisini Çinli tüketicilerden elde eden Britanya’nın ünlü lüks markası Burberry, virüsün etkilerinin Hong Kong’daki protestoların yarattığı aksaklıklardan çok daha kötü olduğunu söyledi. Şirket, Çin’deki mağazalarının yaklaşık üçte birini kapattı. Bunun yanı sıra açık olan mağaza ziyaretlerinde ise yüzde 80’lik düşüş yaşandı. Bunların yanı sıra, tüketicilerin morallerinin nasıl etkilendiği üzerine de büyüyen endişeler var. Lüks harcamaların önündeki fiziksel engellerin de ötesinde, kalabalık mekânlardan virüs kapma korkusu, tüketicileri alışveriş yapmaya itecek pozitif duygusal ve psikolojik ortamın sağlanamamasına neden oluyor. Virüsün yol açtığı kısa vadeli aksaklıkların yarattığı gerginliğe rağmen, Kering’in sahip olduğu gibi başlıca lüks ürünler, nispeten dirençli kalabildi. Birçok analist, iyi yönetilen, kalıcı popülerliğe ve yüksek marja sahip lüks markaların bu kısa vadeli dalgalanmanın üstesinden gelebileceğini öngörüyor.

Ama diğer yandan Türkiye olarak tekstilde önemli bir ülkeyiz. Türkiye, kendine ait tekstil üretimiyle kendi kendine yetebilen bir ülke. 15 milyar doları aşan hazır giyim ihracatına bile sahip. İthalatımız sadece 10 milyar dolara ulaşırken ihracatımız tekstil ve hazır giyimde toplamda 26 milyar dolara ulaşıyor” dedi.

Öksüz, Türk tekstil endüstrisinin tedarik zinciri açısından Çin’deki sorunlardan etkilenmeyeceğini, ham maddelerin farklı ülkelerden de tedarik edilebileceğini şu cümlelerle belirtti: “Avrupa pazarına tedarik edilecek tekstil siparişleri Çin’den Türkiye’ye geri döndü. Texworld Paris ve Premiere Vision Paris fuarlarını katıldık. Çinli şirketlerin stantlarının boş kaldığına ve Türk tekstil firmalarının yoğun ilgi gördüğüne şahit olduk.”

İTHİB Başkanı Ahmet Öksüz

Adana'da Kayıt Dışı Ekonominin Azaltılmasına Yönelik Çalıştay

Konu: Kayıt Dışı Ekonominin Azaltılması Kapsamında Denetim Kapasitesinin Güçlendirilmesi Ve Kurumlar Arası Veri Paylaşımının Artırılmasına Yönelik Teknik Yardım Projesi

Çalıştayın tüm katılımcıları, tekstil ve hazır giyim sektörünün bir önceki çalıştayda belirlenen sorunları üzerinde tartıştı.

Prof. Dr. Ümit Özlale

Çalıştayın kapanış konuşmasını Gelir İdaresi Başkanlığı Grup Başkanı Mehmet Vasif Ulusoy gerçekleştirdi.

Türkiye Cumhuriyeti ve Avrupa Birliği tarafından finanse edilen proje ile ilgili Hazine ve Maliye Bakanlığı, Gelir İdaresi Başkanlığı bir çalıştay düzenledi. Çalıştayın açılış konuşmalarını, Gelir İdaresi Başkan Yardımcısı İdris Şenyurt, Adana Sanayi Odası (ASO) Başkanı Zeki Kıvanç, ASO Meclis Başkanı İsmail Uçurum, PwC Şirket Ortağı Yüksel Toparlak ve Prof.Dr. Ümit Özlale yaptı.

Çalışmaya, TOBB, İTKİB, GAİB, LASİAD, UİB, OSİAD, AHKİB, Konfeksiyon Yan Sanayi Derneği, TEKSİF ve Öz İplik-İş temsilcileri ile kamudan SGK, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, TC Merkez Bankası, Gelir İdaresi Başkanlığı, Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı, T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Türk Kızılayı, Adana Vergi Dairesi Başkanlığı'ndan toplam 52 kişi katıldı.

Dört gün süren toplantıda; • Tekstil ve hazır giyim sektöründe girdi piyasalarında yaşanan kayıt dışına yönelim ve bu sorunlara karşı çözüm önerileri aktarıldı. • Üretim süreci öncesi ve sonrası

Gelir İdaresi Başkan Yardımcısı İdris Şenyurt

Çalıştay katılımcılarına Sendikamız tarafından işverenlerin talepleri iletili.

kayıt dışılığın önlenmesi için ilgili bakanlıkların bilgi toplama, izleme ve denetim sistemlerine ilişkin değerlendirmeler yapıldı. • Tedarik zincirinde kayıt dışılığın hangi aşamalarda yoğunlaştığı ele alındı. • Tekstil sektörünün daha rekabetçi

ve daha iyi işleyen bir piyasaya dönüşümüne yönelik öneriler iletili.

- Tekstil firmalarının tedarik değer zinciri süreçlerini daha iyi yönetebilmesi için öneriler değerlendirildi.
- İhracat süreçlerinin iyileştirilmesi ve kayıt dışı ihracatın önlenmesine yönelik öneriler tartışıldı.
- Dağıtım kanallarının takibi, hızla gelişen e-ticaret üzerinde artan denetimlerin etkileri ele alındı.

Sendikamız adına sunum

Çalışmaya Sendikamızdan katılan Genel Sekreter Yardımcısı Levent Oğuz da, hazırunu bilgilendirmek ve işverenlerimizin taleplerini iletmek için 'Dünyada ve Türkiye'de Tekstil Sektörü' başlıklı bir sunum gerçekleştirdi.

Sunumda Türkiye'de üretim ve istihdamı destekleyen bir teşkilat olarak, hem işveren hem de çalışanlar üzerindeki mali yüklerin azaltılması gerektiği ifade edildi. Dünyada dijitalleşmeyle birlikte tekstil sektöründe yaşanan dönüşüme ayak uydurarak değer zincirinden daha fazla pay almamız

gerektiği belirtildi. Bu süreci gerçekleştirecek işverenlerin faaliyetlerinin sürdürülebilir olması, aynı zamanda çalışanların da beceri dönüşümünü sağlayarak bilgi birikimleriyle desteklemelerinin önemi vurgulandı. Bu ana fikirden yola çıkarak sürdürülebilir bir üretim için hem

olan istihdamda, 'Geçici Koruma Altındaki Yabancılar'ın etkilerinin azaltılması için, SGK, vergi idareleri ve belediyelerin ortak çalışmaları, denetimlerle elde ettikleri verileri paylaşarak takiplerin yapılması gerektiği vurgulandı. Bordro dışı ödeme yapılması, SGK primi ödemeden işçi çalıştırılması

tutarında kurumlar vergisinde mahsuplaşılması. Bu konuda bir başka öneri de, imalat sanayiinde yer alan asgari 100 kişilik firmaların çalışanlarından alınan vergi oranlarının OECD ortalaması olan yüzde 20'lere çekilmesi oldu. Ham madde ve ara malı alımlarında kayıt dışının engellenmesi için

Projenin son ayağına ilişkin PwC tarafından hazırlanacak rapor değerlendirilip, Sendikamızın Üyeleri ile paylaşılacak.

gibi durumların önlenmesi için örgütlü iş hayatının önemi dile getirildi. Bu ödemeleri yapabilen iş yerlerinin satış kalemlerinde kayıt dışılığın bulunacağını belirten vergi denetim uzmanları, düzenledikleri raporları SGK ile paylaşabileceklerini belirtti. İşveren üzerindeki yüklerden kıdem tazminatı ve işsizlik fonunun aynı anda alınmasının doğru olmadığı, dünyada hiçbir ülkede bu durumun yaşanmadığı ve düzeltilmesi gerektiği vurgulandı. Tekstil sanayiinin 'Hassas Sektör' ilan edilerek, 50 kişi ve üzeri çalışana sahip iş yerlerine vergisel açıdan avantajlar sağlanması talep edildi. Mevcut uygulamada işveren, işçi için ödediği vergiyi gider olarak kaydetmek suretiyle vergi indiriminden faydalanabiliyor. Sektörün talebi ise ödenen vergi

vergi düzenlemeleri yapılmasının uygun olabileceği belirtildi; örneğin "pamukta (tarladan elde edilen ürünler) yüzde 1 KDV olmalı" denildi. İmalatçı/ihracatçı firmaların, dış ticaret firmaları gibi direkt KDV iadesi almaları gerektiği ifade edildi. DİR konusunda en büyük problemin 'Eşdeğer Eşya Statüsü'nde yaşandığı ifade edildi. Bunu önlemek için ayniyat tespitinin önemi ve cezai yükümlülüklerin yüksek olması gerektiği savunuldu. Kayıt dışılıkla mücadele için basiretli işverenlerin, Gelir İdaresi Başkanlığı'nın uyguladığı 'Mükelleflerin Gönüllü Uyum'u sistemiyle, kayıt dışı faaliyet veya gelirleriyle ilgili beyanda bulunarak daha düşük bir ceza ile işlerine devam edebilecekleri söylendi. Aksi takdirde denetimler sonucu ortaya çıkan kayıt dışılıklara yüksek cezai müeyyideler uygulandığı belirtildi. Ücretli çalışanlardan, imalat sanayiinde faaliyet gösterdikleri takdirde, daha az vergi alınması konusunun Anayasa Hukuku'na aykırı olup olmadığı tartışıldı; konuya ilişkin görüş alınması konusunda anlaşıldı.

İTÜ Vodafone Future Lab ziyareti

Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası (TTSİS) Yönetim Kurulu Üyeleri, İTÜ Vodafone Future Lab'i ziyaret etti. Vodafone Business'ın partner ekosistemiyle geliştirdiği çözümler, gelecek stratejisi ve vizyonu hakkında bilgi edinen Yönetim Kurulu Üyelerimiz, özellikle verimlilik ve tasarruf sağlayan Red Kontrol ile müşteri deneyimini artıran Dijital Mağaza çözümlerine ilgi gösterdi.

Sendikamız Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Hamdi Topbaş ve beraberindeki Yönetim Kurulu Üyelerimiz, İTÜ Vodafone Future Lab'i yerinde inceledi.

Vodafone'un İspanya, İtalya, Almanya ve İngiltere'den sonra Türkiye'de kurduğu İTÜ Vodafone Future Lab, bir üniversite iş birliği ile hayata geçirilen ilk teknoloji merkezi olma özelliği taşıyor. Merkezde, nesnelerin interneti ve diğer yeni nesil teknolojilerden yararlanılarak, pek çok alanda kurumsal müşterilerin ihtiyaçlarına uygun çözümler geliştiriliyor. İTÜ Vodafone Future Lab ile geleceğin dünyasında rekabete hazırlanmak isteyen, işini büyütmeyi hedefleyen her işletmeye, her kuruma, çalışma gruplarıyla bir araya gelme ve kendi işletmesine özel akıllı çözümlere ulaşma imkânı sunuluyor.

Sendikamız Yönetim Kurulu Üyeleri de, çalışmalarını yerinde görmek ve yetkililerden bilgi almak üzere 16 Ocak 2020'de merkezi ziyaret etti. Üyelerimiz, İTÜ Vodafone Future Lab'de nesnelerin interneti teknolojisi ve Vodafone Business'ın bu teknoloji

ile sunduğu çözümler üzerine görüşmelerde bulundu. Ziyarette İTÜ Vodafone Future Lab'in sunduğu çözümlerden en çok Red Kontrol ve Dijital Mağaza çözümleri tekstil sektörü için işlevsel bulundu.

Future Lab'de, endüstriyel tesis yönetiminden enerji yönetimine, dijital perakende çözümlerinden IoT

Vodafone Business'ın, neredeyse tamamı yerli 30 çözüm ortağıyla geliştirdiği 34 akıllı teknoloji çözümü her sektöre ve hayatın her alanına dokunma amacını taşıyor.

platform çözümlerine, akıllı bina sistemlerinden akıllı araçlara, akıllı çevre ve tarım uygulamalarından, kişisel sağlık takibine kadar pek çok farklı ihtiyacı karşılayacak Vodafone Business çözümleri sergileniyor.

Vodafone Business'ın, neredeyse tamamı yerli 30 çözüm ortağıyla geliştirdiği 34 akıllı teknoloji çözümü her sektöre ve hayatın her alanına dokunma amacını taşıyor.

Red Kontrol

Future Lab'de sergilenen çözümlerden biri olan Red Kontrol'un, tarım sektöründen gıda üretimine, belediyelerden sigortacılık sektörüne birçok alanda kullanılabilen 'Verimli İş Takibi', 'Makine Takip' ve 'Enerji Takip' yöntemleriyle işletmeler artık üretim tesislerinde zamanın nasıl yönetildiğini, makinelerin yeterli üretim yapıp yapmadığını, enerji giderlerini görebiliyor ve bu doğrultuda önlemler alabiliyor.

Red Kontrol çatısı altında yer alan 'Makine Takip' işletmelere, makinelerin anlık olarak üretim performansını takip etme olanağı tanıyor. Böylece üretimde artış sağlanırken, makine bakım maliyetleri

İTÜ Vodafone Future Lab, İTÜ'nün Ayazağa Kampüsü'nde yer alıyor.

Sendikamız Yönetim Kurulu Üyeleri, merkezde sunulan çözümlerle ilgili bilgi aldı.

ashağı çekilebiliyor. Makine Takip ile makinelerin ne kadar süre çalıştığı ve verimli geçen süre raporlanıyor. Ayrıca farklı makinelerde ne kadar üretim yapıldığı ölçülerek, makine bazlı performans analizi rapora dökülüyor. Makine bazında enerji verimliliği ve elektrik tüketimi de takip ediliyor.

Makine Takip, İşletme Kaynak Yönetimi (ERP) sistemlerindeki üretim verileri ile birleştirilerek ürün başına elektrik maliyeti hesaplanabiliyor. Makine belirli bir süre kullanılmamışsa, sistem uyarı vererek operatör kaynaklı iş kayıplarının önüne geçilmesini de sağlıyor.

‘Enerji Takibi’nde ise işletmeler, üretimde kullandıkları elektrik seviyelerini takip ederek maliyet avantajı sağlayabiliyor. Bu çözüm, tesisin toplam tüketiminin ve her

Verimli İş Takibi Yönetimi çözümü bir çalışanın bir süre hareketsiz kaldığını tespit ettiğinde sesli uyarı veriyor.

bir alt biriminin elektrik tüketiminin anlık olarak takip edilebilmesine olanak veriyor. Aktif ve reaktif güç tüketimlerinin yanında anlık enerji tüketimi de ölçülebiliyor. Ayrıca çok şubeli yapılarda, birbirine eşlenik şubelerde farklı kullanımlardan kaynaklanan tüketim farklılıklarını otomatik olarak tespit ederek güç tasarrufu yapılmasını sağlıyor.

‘Verimli İş Takibi Yönetimi’ özellikle iş güvenliğine önemli katkı

yapabiliyor. Bu çözüm, çalışanın bir süre hareketsiz kaldığını tespit ettiğinde sesli uyarı veriyor. Ayrıca, çalışanlardan birinin düşmesi durumunda, belirlenen kişilere alarm gönderilerek hızlı müdahale edilmesini sağlıyor. Acil durum butonu ile firma çalışanları acil bir durumda destek alabiliyor. Firma çalışanlarının hangi birimde ne kadar süre geçirdiğini tespit ederek, iş planlarının daha verimli yapılmasına da imkân tanıyor.

Red Kontrol ürünleri, işletmelerin ihtiyaçlarını anlayıp, o ihtiyaçlara özel olarak tasarlanıyor ve tüm hizmetler Vodafone uzmanlığı ile veriliyor. Bu çözümler sayesinde yöneticiler, işletmelerine 7/24 uzaktan müdahale edebilme şansı da elde ediyor. Bu çözümle, çalışan

verimliliğinde yüzde 20’ye kadar artış, iş güvenliği maliyetlerinde yüzde 20’ye kadar azalma, operasyonel verimlilikte yüzde 10’a kadar artış ve enerji yönetimi alanındaki kestirimci bakımda yüzde 40’a kadar maliyet avantajı yaratılabiliyor.

Örneğin, bin 200’e yakın personelin çalıştığı, Vodafone müşterisi olan bir tekstil şirketinin, ‘Verimli İş Takibi’ ile üretim verimliliğinde yüzde 20’lik artış sağladığı belirtiliyor. Bununla birlikte, işletmede fazla mesai ihtiyacının da yüzde 30 azaldığı kaydediliyor. ‘Makine Takip’ çözümünü kullanan bir Vodafone müşterisinin, ham madde sevkiyatı ve makine arzalarını daha iyi yönetmeye başladığı için verimliliğini yüzde 20 artırdığı örneği veriliyor.

Müşteri Memnuniyet Analizi ile mağaza içine yerleştirilen tabletler, müşterilerin memnuniyetini ölçümlemeye kullanılıyor.

Dijital Mağaza

Dijital Mağaza, akıllı bir müşteri analiz çözümü. İşletmeler, dört ana bölümden oluşan çözümden ihtiyaçlarına göre yararlanabiliyor. İşletme, Kişi Sayar ile müşteri sayılarını hesaplayabilirken, lokasyona göre müşteri ve satış oranlarını karşılaştırabiliyor, müşteri yoğunluğu ile çalışma saatlerinin optimizasyonu için veri üretebiliyor.

Dijital Ekran ve Ekran Yönetimi

sayesinde de mağaza içindeki ekranlar tek bir merkezden yönetiliyor ve ürünlerden kampanya bilgilerine kadar tüm değişiklikler kolayca yapılabilir. Dijital ekran, müşteri grubuna göre farklı içerik sunma imkânı da veriyor.

Hedef Kitle Analizi özelliği sayesinde müşterilerin anlık, yaş aralığı ve cinsiyetinin ölçümlemesini yapmak mümkün. Müşteri Memnuniyet Analizi ile de mağaza içine yerleştirilen tabletler, müşterilerin memnuniyetini ölçümlemeye kullanılıyor ve işletmenin daha iyi hizmet sunabilmesi için gerekli verileri toplamak mümkün olabiliyor. Kişiselleştirilmiş sorular sayesinde tüm şubelerin memnuniyet seviyelerini karşılaştırmak da ürünün sunduğu bir diğer avantaj.

Bir sanat materyali olarak denim

Sanatçı Deniz Sağdıç, başta denim olmak üzere fermuar, düğme gibi tekstil materyallerini kullanarak görenleri şaşkınlığa uğratan eserler hazırlıyor. Sağdıç'ın çalışmalarını, yağlı boya tablolarından ayırmak neredeyse imkânsız. Denimi tüm gelir gruplarını birleştiren 'demokratik bir simge' olarak gören Sağdıç ile eserleri üzerinden sanat ve tekstil buluşmasını konuştuk.

Söyleşimize sizi tanıyarak başlamak isteriz. Deniz Sağdıç kimdir?

Tüm üyeleri zanaatkâr olan bir ailenin çocuğuyum; Mersin'de dünyaya geldim. Çocukken, zamanımın çoğunu ailemin ve akrabalarımın çeşitli alanlardaki atölyelerinde geçirdim. Okula yeni başladığım dönemlerde babama sipariş edilen vitrayların kimi parçalarını kendi başıma yapabiliyordum. Biraz daha büyüdüğümde yaz tatillerinde teyzemin terzi atölyesinde eski denim pantolonları kadın çantası olacak şekilde dikip, satarak harçlığımı kazanabiliyordum. Yetenek sınavıyla

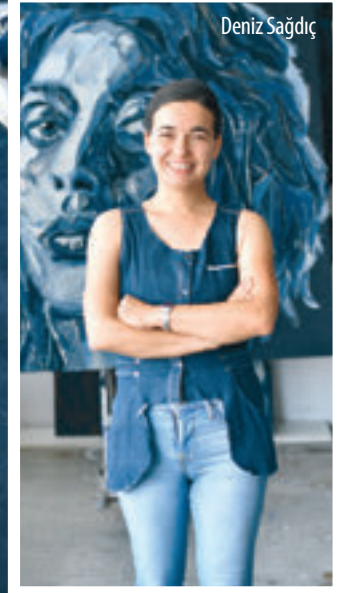
girdiğim resim bölümünden fakülte birincisi olarak mezun oldum. Mezuniyet başarımla nedeniyle hocalarım üniversitede öğretim görevlisi olarak kalmamda ısrar etse de hayatımı sanatçı olarak sürdürmek

Yaz tatillerinde teyzemin terzi atölyesinde eski denim pantolonları kadın çantası olacak şekilde dikip, satarak harçlığımı kazanabiliyordum.

istiyorsam ülkenin sanat başkenti olan İstanbul'da yaşamam gerektiğini fark etmişim. Mezun olur olmaz her şeyi geride bırakarak İstanbul'a taşındım. Bir süre sonra alanımda yüksek lisansı da İstanbul'da tamamladım. Yaşamımı ve çalışmalarımı İstanbul'da sürdürüyorum.

Önceleri yağlı boya yapıyordunuz değil mi? Denim ile çalışma fikri nasıl çıktı ortaya?

İstanbul'da kendi atölyemi kurduktan

Deniz Sağdıç

sonra, sanat çevrelerinin geleneksel ebru sanatımıza oldukça benzettiği, formların akışkanlaşarak soyutlaştığı yağlı boya çalışmalarım iyiden iyiye kendine özgülük kazanmaya başlamıştı. İlerleyen süreçte herhangi bir nesnenin olduğu haliyle sergilendiği ve ‘kavramsal sanat’ olarak isim bulan sanat anlayışı tüm dünyada olduğu gibi ülkemiz sanat çevrelerinde de hayli popülerleşmeye başlamıştı. Kısa zamanda ‘kavramsal sanat’, sanatın en geçerli formu olarak sunulmaya, sanatta kavramın sadece ‘kavramsal sanat’ ile mümkün olabileceğine yönelik bir kanaat oluşturulmaya çalışıldı. İlginçtir bu tartışma, aynı şiddette olmasa da son dönemde herkesin haberdar olduğu ‘duvara yapıştırılan muz’ ile yeniden alevlendi. O dönem, kültür sanat dünyasında çokça tartışılan meseleye ben de ‘Ready-ReMade’ ismini verdiğim projeyle bir yaklaşım getirmeyi amaçlamıştım. Kavramsal sanatta, oldukları halleriyle sanat eseri olarak sunulan nesneleri otoriteler ‘ready-made’ diye isimlendirdiler. Dilimizde tam karşılığı bulunmasa da ‘hazır nesne’ olarak karşılık bulan bu kavramdan hareketle ben ‘Ready-ReMade’ yaklaşımını öne sürdüm. Bu yaklaşımda günlük hayatın bir parçası olan, ama kullanım değerini kaybederek atılmış, bir kenara bırakılmış nesneleri toplayıp, bu nesnelere yağlı boya gibi sanatın klasik teknikleriyle müdahale ederek ya da bir heykel gibi yontarak, düzenleyerek onları sanatın dünyasında yeniden var etmeyi amaçlıyordum. Bu yolla izleyiciye, sanatta kavramın sadece ‘kavramsal sanat’ ile kurulamayacağını, hatta mağara resimlerinden başlayarak, kavram olmadan sanatın da var olamayacağını anlatmak istiyordum. Böyle çalışmaların birinde kendi denim pantolonumu malzeme olarak kullanmaya çalıştığım sırada, denimin kendine özgü eşsiz özelliklerini keşfetmeye başladım. Bu eşsiz deneyimle birlikte başta denim olmak üzere tekstil ürünlerini ‘Ready-ReMade’ projemin güncel bir evresi olarak değerlendirmeye devam ediyorum.

Geri dönüşüm mü ileri dönüşüm mü?

Düğme, fermuar gibi malzemeleri de kullanıyorsunuz.

Çalışmalarınız geri dönüşüme mi ileri dönüşüme mi giriyor?

Tekstil ürünleri sadece dokumadan ibaret değildir. Bir giysinin her bir parçası çalıştığım eserin bir ögesi haline gelebiliyor. Atık hale gelmiş parçaların, farklı öğelerle bir araya gelerek bir sanat eserinde yeniden hayat bulduğu çalışmalarım, yaklaşım olarak geri dönüşüm fikrine daha uygun. Hatalı üretim ya da kullanılmış, eskiyerek değerini yitirmiş giysileri kesip, biçmeden, oldukları halleriyle yeniden düzenleyerek oluşturduğum çalışmalarım ise ileri dönüşüm örneği olarak değerlendirilebilir.

Kendi denim pantolonumu malzeme olarak kullanmaya çalıştığım sırada, denimin kendine özgü eşsiz özelliklerini keşfetmeye başladım.

Malzemeleri nasıl tedarik ediyorsunuz?

Denim ile gerçekleştirdiğim ilk çalışmalarım kendi dolabımdaki giysileri kullandım. Kendi giysilerim tükendiğinde ikinci el giysi satan dükkânlardan satın almaya başladım. Elbette imkânlarımın sınırına ulaşmam uzun sürmedi. Diğer yandan her üretimde olduğu gibi tekstil üretiminde de atıklar ortaya çıkıyor veya hatalı üretimler gerçekleşiyor olmalıydı. O noktadan sonra üreticilerle, kimi kurum ve markalarla iletişime geçerek, ellerinde bulunan atık durumdaki ürün ve parçalara talip olduğumu ilettim. İlk zamanlarda bunlarla nasıl sanat yapacağımı tam olarak anlamamış olsalar da sağ olsunlar bana ürünlerini gönderdiler. Böylece projem hem çok önemli bir destek hem de geri ve ileri dönüşüm misyonu taşıyan bir boyut kazanmış oldu.

Bu kadar malzemeyi saklamak

zor olmalı. Nasıl bir çalışma ortamınız var?

Benim için derin anlamları olan Üsküdar’daki atölyem, tekstil üreticilerinde görmeye alıştığımız alanlara göre çok küçük ama bir sanat atölyesi için yeterli alana sahip. Elbette çok fazla tekstil ürününe ihtiyacım oluyor. Eserlerin hazırlanma aşamasında atölyem yoğun bir tekstil atölyesinden farksız hale geliyor. Ama bir kumaş denizinin içinde renk renk, çeşit çeşit tekstilin arasında kaybolmaya, içlerinden adeta bana gülümseyeni bulup, çıkıp eserde kendi yerini bulmasına izin vermeye bayılıyorum. Tekstilin, yağlı boya gibi sanatın klasik malzemelerinden farklı bir yanı da bu; onlarla dans edip oyunlar oynayabilirsiniz.

Dünyada sizden başka denim ile çalışan sanatçılar var mı?

Evet, maalesef bunu çirkin bir şekilde öğrendim. Denim çalışmalarımın yurt dışında da görünmeye başladığı ilk projelerden sonra kariyerine tasarımcı olarak başlamış, denim kumaşlarla görsel çalışmalar yapan bir İngiliz’in e-posta ve sosyal medya aracılığıyla saldırı ve tehditlerine maruz kaldım. Benim denime olan sanat yaklaşımından ve yaptıklarımdan çok farklı bir tekniği olsa da denimi tamamıyla kendine mülk edinmiş bu kişi uzun süre bana ve iş birliği yaptığım kurum ve markalara saldırdı, neticeler de aldı. Sorunun kökeninde, tahakkümcü Batılı yaklaşımı görebilirsiniz. Aslında sanatta bu yaklaşıma her zaman maruz kalıyorduk. Üzerinde binlerce yıldır yaşayan insanları görmezden gelerek Amerika’yı ‘keşfeden’ Batı, binlerce yıllık geleneğe uzanan Mısır Fayyum portrelerini, bu toprakların minyatürlerini, Ebru Sanatı’nı görmezden gelerek sanatı Rönesans’la başlatır. Denimi bir malzeme olarak mülk edinmek, “Da Vinci’den sonra kimse yağlı boya kullanmamalı” iddiası kadar komik ve çocukcadır. Öte yandan ben denimi dil, din, ırk ve ekonomik sınıf farkı gözetmeksizin kendiliğinden herkesin ortak değeri haline gelebilmiş, bu bakımdan çok nadide bir olgu olarak görüyorum. Bu

Deniz Sağdıç sadece denimle değil düğmelerle de çarpıcı eserler ortaya çıkarıyor.

genişlettiğinizi söyleyebiliriz. Tekstil ve sanat ilişkisini siz nasıl tanımlıyorsunuz?

Tekstil, insanlık tarihinde kültürü inşa eden temel unsurların başında geliyor. Endüstriyelleşme baş döndürücü bir hızla geliyor olsa da dokumanın temel prensipleri hâlâ binlerce yıl önceki tekniklere dayanıyor. Tüm bunlar göz önünde bulundurulduğunda, dönemlik moda ve trendlerden bağımsız olarak da tekstil ürünleri, insanın aslında ‘ne’ ve ‘kim’ olduğunu tanımlamaya devam ediyor. Ben çalışmalarım, tekstilin biz insanlar için aslında ne anlama geldiğini, eserlerimi izleyenlerin

zihninde ve yüreklerinde her an yeniden hatırlatmaya çabalıyorum.

“Eserlerimin yarattığı şaşkınlığa bayılıyorum”

Eserlerinize uzaktan bakanlar ya da fotoğrafını görenler, denimden yapıldığını anladığında ne tür tepkiler veriyor?

Eserlerime uzaktan bakanın yakına geldiğinde tekstil ürünlerinden yapıldığını anlamasıyla yaşadığı şaşkınlığa, ona dokunmak istemesine, hissetme ihtiyacına şahit olmaya bayılıyorum. Benim çalışmalarım tam tersi durum da söz konusu, ilk anda çok yakınında olup, kumaş parçalarından başka bir şey göremeyip, uzaklaştığında ya da fotoğrafını çektiğinde bütünü görebilen insanların şaşkınlıkları görülmeye değer oluyor. Eminim her sanatçı eserlerinin izleyende böyle bir deneyime neden olmasını son derece arzuluyordur.

Denim gibi tüm gelir gruplarının kullandığı bir tekstil materyali ile çalışmanız bize sanat anlayışınız hakkında ne söylüyor?

Teknolojinin ulaşamadığı en kırsal

Tekstilin, yağlı boya gibi sanatın klasik malzemelerinden farklı bir yanı, onlarla dans edip oyunlar oynayabilmeniz.

coğrafyalardan, dünyanın başlıca metropollerinde yaşayan insana kadar herkes denimi yakından tanır ve kullanır. En ağır ve kirli şartlarda çalışırken giyilen aynı denim ürününü prestijli bir açılış gecesinde bir sinema oyuncusunun üzerinde görebilir ve bunu yadırgamazsınız. Bu özelliği, denimi dünyanın en evrensel ve demokratik simgesi haline getiriyor. Zaten bu konumu nedeniyle ben denimi yalnızca bir malzeme değil, insanlarla kurduğum bir iletişim platformu olarak görüyorum. Benim yaptığım gibi çeşitli etkinliklerde insanların eseri sadece izleyen değil de,

Bu eserdeki adamın sakalına bir de yakından bakın: Fermuarın sanata yansımaları göreceksiniz.

yapan tarafında olmaya teşvik ettiğinizde sanatın gerçekten bir parçası oluyorlar. “Sanat herkes için” kulağa bir sloganmış gibi gelse de aslında gerçeğin, olması gerekenin kendisidir. İnsan, sanatın ta kendisidir.

“Atölyeleri çok önemli bir misyon olarak görüyorum” Eserleriniz, markalarla iş birliği yapmanıza imkân sağlar nitelikte. Bu yönde ne tür çalışmalarınız oldu?

Farklı tekstil kurum ve markalarıyla çeşitli etkinliklerde eserlerimi sergiliyor, herkesin katılımına açık olan sanat eseri yapım atölyeleri düzenliyorum. Tekstil markalarının desteklediği panellere konuşmacı olarak katılıyor veya

sürekli toplumun sadece belli bir kesimine hitap edecek biçimde, heybetli ve steril duvarların ardında sergilediğinizde toplumun sanata temas etmesini beklemek hayalcilik oluyor. Bu nedenle asıl teması sanat olmayan etkinliklerde eserlerimi sergilemeyi, atölyeler düzenlemeyi sanat için son derece önemli bir misyon olarak görüyorum. Bir sanat eserine yakından bakmaya, onunla ilişki kurmaya hayatı boyunca hiç fırsat bulamamış birisinin, hiç ummadığı bir yerde sanat eseriyle karşılaştığını düşünün. Bu durum, o kişi üzerinde onlarca müzenin, yıllarca isteyip başaramadığı bir etkiye neden olacaktır. Sanat eserlerini bir müzede güvenlik şeritlerinin arkasında, cam korumaların ardında ona temas

edilemeyen markalaşma meselesi ülkemiz tekstili için kritik önemde. Ülkemiz tekstil sektörü her geçen gün uluslararası basamakları yukarı doğru tırmanmaya devam ediyor. Ama topraklarında pamuk bile yetiştirmeyen, tarihlerinde dokuma tekniklerinin önemli iş kolu olarak bile görülmediği kimi ülkeler günümüzde dünya tekstilinin önemli aktörlüğünü üstleniyor. Benim uluslararası projelerimde çalışmalarımı gören yabancılar ilk anda benim İtalyan ya da Fransız olduğumu düşünüyor. Bu kanı, özünde bir takdir göstergesi olsa da ülkemiz sanat ve tasarımı için düşündürücü kanaatler barındırıyor. Tekstilin özünde sanat ve tasarımın oluşu sadece kumaşa desen vermek, giysiyi biçimlendirmekten ibaret düşünülmemeli. Tarladaki pamuğun

Deniz Sağdıç'ın atölye çalışmaları...

sunumlar gerçekleştiriyorum. Özellikle günümüz dünyasının en önde gelen sorunsalı olan doğaya dost ve koruyucu tutumlar için sürdürülebilirliği sağlamaya yönelik geri dönüşüm ve ileri dönüşüm fikirlerine sanat yoluyla ilham verebilmeyi çok önemli bir misyon olarak görüyorum.

Atölyelerinize katılanlar, denime yepyeni formlar ve kullanım amaçları kazandırdıklarında ne hissediyor?

Uzun süredir sanatın en temel problemi insana temas etmekte zorlanması. Çoğu kimse itiraf etmek istemese de insanlar sanattan çekiniyor; adeta korkuyor. Yanı başlarındaki onlarca sayfalık açıklama metinleriyle sunulan, anlaşılması zor sanat eserlerini

edemeden izleyen birisinin benim atölye çalışmalarında sanat eserine dolaysız temas etmesi, hatta üreterek onun bir parçası olabildiğinde yaşadığı heyecan ve mutluluğu tahmin edebilirsiniz. Sanata bu şekilde yeni mecralar kazandırmak, insanlarla birlikte üretmek beni de son derece mutlu ediyor.

Göbeklitepe'nin anlattıkları Türkiye gibi dokuma ve kumaş geçmişi zengin bir ülkede tekstil ürünlerinin sanata daha çok kazandırılması için neler yapılabilir?

Tasarımın temeli sanattır. Dokuma tekniğini kumaşa, kumaşı da bir giysiye dönüştüren de tasarımdır. Son yıllarda üzerinde çokça söz söylenen ama özüne çok sık temas

giysi haline gelerek mağazada satışa sunumuna kadar geçen tüm süreçlerin bir sanatçı titizliğinde kurgulanması da tasarım meselesine dahildir. “Sanat; insanoğlunun tarımı keşfederek yerleşik hayata geçmesiyle yeşermeye başladı” şeklindeki, yüzlerce yıldır süregelen ‘bilimsel’ açıklama Göbeklitepe’nin keşfiyle bir anda ters yüz oldu. Demek ki sanat ve tasarım, ihtiyaçlar sonucu ortaya çıkan bir olgu değil, bizleri insan haline getiren temel bir eylem. Medeniyet tarihinde bitkinin, yünün ilk eğirildiği, dokuma tekniğinin ilk geliştirildiği topraklarda yaşayan bizlerin yine kendi coğrafyamızdaki Göbeklitepe’den feyz alarak tekstilde sanat ve tasarım konusunda sesinin çok daha gür çıkması gerektiğine inanıyorum.

EN GÜZEL TREN SEYAHATLERİ

‘Sürdürülebilirlik’ kavramı hayatın her alanında. Buna seyahat de dahil. Özellikle Z kuşağında yükselen çevreyi koruma bilinci, tren seyahatlerini yeniden gözde hale getirdi. “Tren” deyip geçmeyin, doğru hat seçimleri ile unutulmayacak keşifler yapabilirsiniz.

Afrika’nın Gururu

GÜNEY AFRIKA-TANZANYA

Rovos Rail tarafından işletilen meşhur tren ‘The Pride of Africa’ (Afrika’nın Gururu), sizi Afrika’nın savanlarından, Tanzanya’ya kadar destansı bir yolculuğa çıkarıyor. 20’nci yüzyılın ilk yarısına hayranlık duyan, kaçınılmaz

aşk hikâyelerini seven iflah olmaz romantikler için iki haftalık harika bir seyahat. Tren, Afrika’nın Cape Town kentinden kalkıyor, elmas rezervleriyle ünlü Kimberley’den geçip Pretoria’ya ulaşıyor. Madikwe Milli Parkı’nda iki gün geçirdikten sonra yeniden hareket ediyor ve Botswana’nın ardından Zimbabwe’ye varıyor. Görkemli Zambezi Nehri’ni geçtikten sonra Chisimba Şelaleleri’nin olduğu Zambiya’ya geçiyor. Zambiya-Tanzanya sınırındaki muhteşem Rift Vadisi’nin yılankavi yollarında

ilerleyerek, Afrika’nın koruma altındaki en büyük vahşi ortamlarından biri olan Selous’tan geçiyor ve Dar üs Selam’a ulaşıyor. Rovos Rail, Afrika’nın en lüks treni. İçinde kraliyet süitinden yataklı vagonlara bütçenize göre farklı seçenekler var. Gelip geçen savan manzarasına karşı dinlenme vagonunda özellikle ikindi çayları keyifli geçiyor. Trenin arkasında bir gözlem balkonu var. Yemekli vagon, 1940’ların tarzında dekore edilmiş. rovos.com

Bergen Line OSLO-BERGEN, NORVEÇ

Uçsuz bucaksız beyazlığın ortasında yol almaya ne dersiniz? Norveç'in iki büyük kentini birbirine bağlayan Bergen Demiryolu, dünyanın en güzel ve en yüksek hatlarından biri. Oslo'dan kalkan tren, ıssız ve kimsesiz beyaz bir dünyada yol alıp Bergen'e ulaşıyor. Yol üzerinde Gnays kayaları oyularak yapılmış tam 182 tünel var. Kış fırtınaları, yolculuğu daha zorlu kılrsa da, insanın kendini bambaşka bir gezegende hissetmesine olanak sağlıyor. Burayı gürül gürül akan şelaleler, yemyeşil ormanlar, nefes kesen fiyort manzaraları takip ediyor. Bu hatta, Norwegian State Railways'in konforlu trenleri çalışıyor. Sabah erken saatteki trene binerseniz manzaranın keyfini çıkararak yol alabilirsiniz.

Durduğunuz istasyonlarda aşağı inip kartopu oynayabilirsiniz. Buna bin 222 metredeki Finse istasyonu dâhil. Oslo-Bergen yolculuğu yaklaşık altı buçuk saat sürüyor. *nsb.no*

Eastern And Oriental Express

TAYLAND-MALEZYA

Yağmur ormanlarından pirinç tarlalarına, altın tapınaklardan yemyeşil dağlara... Lüks Eastern and Oriental Express treni, Malezya ve Tayland arasında yolcu taşıyor. Tur programları altı gece yedi gün. Tayland seferi, Bangkok'la Chiang Mai arasında çalışıyor. 12'nci yüzyıldan kalma Khmer Tapınakları'nın dünya dışı güzelliğini seyredebilir, pirinç tarlalarında yürüyebilir, ipek sanatının inceliklerini öğrenebilirsiniz. Malezya seferi ise sizi İkinci Dünya Savaşı sonrasında döşenmiş Tayland- Burma hattı üzerindeki dumanlı dağların tepesine, yemyeşil, romantik bir dünyaya götürüyor. Cameron dağlık bölgesinde yerel çayları ve vahşi çilekleri tadabilir, fillerle dolaşabilirsiniz. Kwai Köprüsü, Kuala Lumpur ve Penang adası tura dâhil. Eastern and Oriental Express, sizi zengin ve egzotik bir dünyada seyahat ettiriyor. *belmond.com*

İskandinavya Üçgeni DANİMARKA-İSVEÇ-FİNLANDIYA

İskandinavya'yı trenle dolaşma fikri kulağa nasıl geliyor? Danimarka, İsveç ve Finlandiya arasında bunu gerçekleştirmeniz mümkün. Yolculuğa Danimarka'nın başkenti Kopenhag'dan başlanıyor. Şehirde zaman geçirdikten sonra, gece treniyle İsveç'in Stockholm kentine doğru yola çıkabilirsiniz. Yolculuk ertesi sabah 06:30'da sona eriyor. Şehirde istediğiniz kadar kaldıktan sonra, Silja Line'in feribotlarıyla Helsinki'ye geçebilirsiniz. Fin Demiryolları, trenlerin ulaşabildiği en kuzeydeki noktaya kadar gidiyor. Bunlardan biri de Kolari. Kopenhag-Stockholm arasında çalışan trenin kuşetleri arasında altı kişilik veya iki kişilik olanları var. Helsinki-Kolari arasında çalışan mavi tren ise bir ilâ üç kişilik 35 kuşet kapasitesine sahip. Danimarka trenleri için bahn.de, Finlandiya trenleri için vr.fi

Golden Eagle-Trans Siberian Express

MOSKOVA-VLADIVOSTOK, RUSYA
Batı ile Doğu'yu birbirine bağlayan Trans-Sibirya Tren Yolu, tam 10 bin kilometre ve dünyanın en uzun tren yolu. 15 günlük yolculukta, sekiz zaman diliminden geçmeye hazır mısınız? Tren, Moskova'dan kalkıyor. Sırasıyla Volga Nehri'nin kenarındaki Tatar şehri Kazan, Romanov ailesinin Bolşevikler tarafından kurşuna dizildiği Yekaterinburg, Novosibirsk, "Sibirya'nın Paris'i" diye anılan Irkutsk, Baykal Gölü, Ulan Ude ve Moğolistan'ın başkenti Ulan Bator'un ardından Japon Denizi'nin kıyısındaki askeri şehir Vladivostok'ta sona eriyor. Golden Eagle-Trans Siberian Express Treni, dünyanın en muhteşem tren seyahatlerinden birine lüksü ve konforu getiriyor. Pıyanoda Çaykovski çalınırken yenen yemeklere, muhteşem Sibirya manzarası eşlik ediyor. goldeneagleluxurytrains.com

Bernina Express

İSVİÇRE ALPLERİ-İTALYA
İsviçre Doğu Alpleri'nin meşhur kasabası St. Moritz ile İtalya'nın kuzeyindeki Torino kasabası arasında sefer yapan Bernina Express'in geçtiği bölgenin bir bölümü UNESCO Dünya Kültür Mirası listesinde. Güzergâh, maceraperest tatilciler için birebir. Uçurumlar, nefes kesen buzullar, daracık tüneller eşliğindeki yolculuk en heyecanlı anına 2 bin 253 metre yükseklikteki Bernina Geçidi'nde erişiyor. 1896 yılında inşa edilen demiryolu üzerinde yolcu taşıyan Rhaetian Demiryolu Şirketi'nin treni Bernina'ya ekspres dense de hızlı değil. Hatta dolambaçlı yollardan geçtiği için dünyanın en yavaş trenlerinden biri sayılabilir. 196 köprü ve 55 tünelden geçen seyahat yaklaşık dört buçuk saat sürüyor. Bernina Express bir manzara treni. Tavanı cam kaplı panorama vagonundan görülen manzara nefes kesici. Yolculuk boyunca fotoğraf makinenizi elinizden düşüremeyeceksiniz. rhh.ch

Hurricane Turn

ALASKA, ABD

Kimsenin yaşamadığı, karayolu bile olmayan bir yere uzanan raylar... Hurricane Turn trenini Alaska'nın Talkeetna kentinden dosdoğru vahşi hayatın içine sokuyor. Sadece iki saatlik yolda uygarlıktan kaçıp, vahşi bir hayatın ortasına düşüyorsunuz. Seward ile Fairbanks arasında çalışan veya Anchorage'dan kalkan trenler, kışları gemilerin yükünü taşımak, yazları ise turizm amacıyla kullanılıyor. Çok az sefer ise karayolu olmayan Hurricane kasabasına yolcu götürmek için düzenleniyor. Tren, dağcılarının uğrak yeri Talkeetna kentinden kalkıyor. Kuzey Amerika'nın en yüksek dağı McKinley'nin gerçeküstü silüeti altında ilerleyip 90 kilometre ötedeki Hurricane'e ulaşıyor.

Arada kampçılar, yazı orman kulübelerinde geçirenleri ve dağcılar almak için duruyor. 90 kilometrelik yol boyunca istediğiniz yerde treni durdurup aşağı inebilirsiniz. Tekrar uygarlığa dönmek istediğinizde ise trene durması için beyaz bayrak sallamanız yeterli. Yemek servisi yok. alaskarailroad.com

Golden Chariot

GÜNEYBATI HİNDİSTAN

Hindistan'ın güneybatısındaki Karnataka eyaletinde sefer yapan Golden Chariot ile ağaçların kök saldıği nehir yataklarından, uzuzun sahillere geçip, Bengal kaplanlarını izleyeceksiniz. Yolculuk sekiz gün sürüyor. Golden Chariot'ın iki tur programı var. İlki Bangalore'dan Goa'ya gidiyor. Kaplanların cirit attığı Kabini'nin nehir yatağından geçiyor, kuş cenneti Sriangapatna'ya uğruyor, görkemli Mysore şehri, Shravanabelagora antik harabeleri, Badami ve Pattadakal'ın ardından Goa'nın plajlarında sona eriyor. Diğer tur Bangalore'dan Kochi'ye gidiyor. "Tanrı'nın memleketi" denilen Kerala'nın romantik suları, Thiruvananthapuram ve Alappuzha'nın ardından tur, kıyıdaki şehir Kochi'de sona eriyor. Dünya Kültür Mirası listesindeki Hampi'nin Altın At Arabası'ndan adını alan Golden Chariot, dünyanın en egzotik istasyonlarının birkaçı arasında gidip gelen lüks ve rahat bir tren. En büyük özelliği, ayurvedik terapilerin uygulandığı bir spa vagonu olması. thegoldenchariot.co.in

On Küçük Zenci

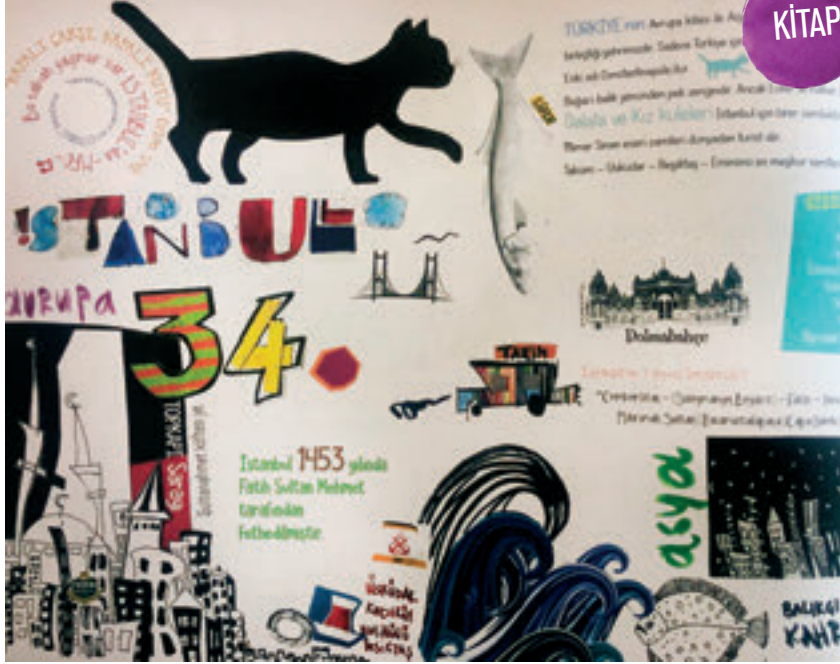
Savaş Özduvalı'nın, Agatha Christie'nin ölümsüz eserinden uyarladığı 'On Küçük Zenci', farklı mesleklerden 10 kişilik bir grubun, Bay ve Bayan Owen'dan Zenci Adası'na davet mektubu almalarıyla başlayan ve sonrasında gelişen olayları konu alıyor. Başarılı oyuncuların yanı sıra Ediz Hun'un da ilk kez tiyatro sahnesiyle bulunduğu oyunda kafanız karışacak, nefesiniz kesilecek, içinizdeki dedektif devreye girecek. 6 Nisan Pazartesi, saat 20.00'de Ankara, MEB Şura Salonu'nda izleyebilirsiniz. www.biletix.com

TİYATRO

Türkiye Şehir Rehberi

Yazarı Eliff Karadayı'nın "Bu kitap, Selimiye Camii denildiğinde Edirne, Karagöz Hacivat'ın memleketi dendiğinde Bursa, leblebi deyince Çorum, horoz denilince Denizli diyecek bir gençlik var olsun ümidiyle yazıldı! 7'den 77'ye yaşadığımız toprakların güzelliğini hatırlamak ve hatırlatmak isteyen herkese ulaşması temennidir" sözleriyle anlattığı Türkiye Şehir Rehberi, okurları Türkiye'nin şehirlerinde yolculuğa çıkararak, içinde bulundukları coğrafyanın zenginliklerini ve kültürünü daha yakından tanımalarını sağlayacak. Kitap, aynı zamanda ressam olan Karadayı'nın çizimleriyle, Türkiye'ye farklı bir bakış atmak isteyenlere göre...

KİTAP

MÜZİKLİ OYUN

Keşanlı Ali Destanı

Türk tiyatrosunun dev klasiklerinden Keşanlı Ali Destanı, canlı orkestrası ve etkileyici kadrosuyla TİM Show Center'da. Haldun Taner'in ölümsüz eserinin ilk sahnelenişinin üzerinden 56 yıl geçti. Bu kez başrolde İlker Ayık ve Birce Akalay var. İki genç oyuncuya Meral Çetinkaya, Köksal Engür, Nilgün Kasapbaşoğlu gibi tiyatronun duayen isimleri eşlik ediyor. İzleyenleri yeniden büyüleyen bu tiyatro efsanesi ile buluşmak için 27 Mart Cuma günü saat 20.30'da Maslak TİM Show Center'da yerinizi şimdiden ayırtın. www.biletix.com

TİYATRO

Süt Kardeşler

İlk olarak Türk tiyatrosunun ustalarından Nejat Uygur'un sahnelediği Süt Kardeşler'de bayrağı bu kez usta tiyatrocunun oğulları devraldı. Süheyl ve Behzat Uygur Tiyatrosu tarafından günümüz yorumuyla sahnelenen 'Süt Kardeşler'in oyuncu kadrosunda Behzat Uygur ve Süheyl Uygur'un yanı sıra birçok başarılı isim yer alıyor. Kostümleri ve dekoruyla sizi 1950'li yıllara götürecek komedi, 27 Mart Cuma günü saat 20.30'da İstanbul/ Profilo Kültür Merkezi Büyük Salon'da. www.biletix.com

Selda Bağcan Senfonik

Ünü sınırlarımızı aşır, dünyayı dolaşan Selda Bağcan kendine özgü sesi ve yorumu ile İzmir'de sevenleriyle buluşuyor. Sanatçı, Atlantis Yapım organizasyonu ile 10 Nisan Cuma günü saat 20.00'de İzmir Arena'da sahne alacak. www.biletix.com

KONSER

Lütfi Özkök: Portreler

İstanbul Modern Fotoğraf Galerisi, yazar ve sanatçı portreleriyle uluslararası alanda tanınan fotoğraf sanatçısı Lütfi Özkök'ün hayatını geçirdiği Stockholm'deki arşivinden derlenen portre seçkisine ev sahipliği yapıyor. 1950'li yıllardan itibaren edebiyat ve sanata yön veren 80 ismin fotoğrafından oluşan sergi, izleyiciyi portre fotoğrafının sunduğu anlamlar üzerine düşünmeye davet ederken, bir döneme tanıklık etmeyi amaçlıyor. 'Lütfi Özkök: Portreler' sergisini 3 Mayıs'a kadar pazartesi hariç her gün İstanbul Modern'de izleyebilirsiniz. www.istanbulmodern.org

SERGİ

OYUN

Amadeus

Peter Shaffer'in kaleme aldığı, dünya müzik tarihinin unutulmaz bestecileri Wolfgang Amadeus Mozart ile Antonio Salieri'nin eşsiz hikâyesini anlatan Amadeus, bu kez yönetmen Işıl Kasapoğlu rejisiyle, Çolpan İlhan-Sadri Alışık Tiyatrosu ve Piu Entertainment iş birliğiyle, 9 Mart-12 Mayıs tarihleri arasında UniQ Hall İstanbul'da sahneleniyor. Başrolleri Selçuk Yöntem, Okan Bayülgen ve Özlem Öçalma paylaşıyor. Oyun, güçlü kadrosunun yanı sıra 14 kişilik korusu ve 11 kişilik canlı orkestrasıyla sezonun en çok ses getiren prodüksiyonlarından. www.biletix.com

Başrolde Emel Sayın Film Müzikleri

Sahne enerjisiyle kendisine her seferinde hayran bırakan, eşsiz sesiyle gönüllere taht kuran Emel Sayın, 12 Nisan Pazar günü saat 20.00'de Bostancı Gösteri Merkezi'nde. Sanatçı bu kez Yeşilçam şarkılarını seslendirerek, dinleyenleri nostaljik bir sanat yolculuğuna çıkaracak. www.biletix.com

KONSER

TİYATRO

Güneyli Bayan

Bilgesu Erenus'un yazıp, Rutkay Aziz'in yönettiği, başrollerinde Rutkay Aziz ve Dolunay Soyser'tin yer aldığı Güneyli Bayan, anılarıyla sansasyon yaratan yazar Lillian Hellman'ın hayatından bir kesit sunuyor. Oyunun merkezinde, Hellman'ın 1950'lerde McCarthy döneminde baskılara maruz kalan sanat ve politika dünyasında verdiği mücadele yer alıyor. 10 Nisan Cuma günü, saat 20.00'de Ankara, Yenimahalle Belediyesi 4 Mevsim Tiyatro Salonu'nda izleyebilirsiniz. www.biletix.com

SERGİ

Zaman Yolcusu Vapurlar

'Zaman Yolcusu Vapurlar' sergisi için Osmanlı'dan Cumhuriyet yıllarına uzanan dönemin buharlı, yük, yolcu vapurları aslına uygun olarak resmedilerek Erdem Cevher tarafından bir araya getirildi. 17 Ekim'de başlamasına rağmen hâlâ büyük ilgi gören sergi, İstanbul Hasköy'deki Rahmi M. Koç Müzesi'nde 19 Nisan'a kadar açık. Mart ayında pazartesi hariç her gün 09.30-17.00, nisan ayında 09.30-19.00 arasında ziyaret edebilirsiniz. Deniz kültürüne meraklıysanız kaçırmayın. www.rmkmuseum.org.tr

Turkey targets 3.5 billion dollars of home textile export in 2020

Turkey the biggest home textile manufacturer of Europe and fourth biggest of the world following China, India and Pakistan, competes strongly and continues to increase its export figures. As one of leading countries in terms of production quality, unique style, design range and talent in home textile industry, the country showed a rising trend in figures last year. Hasan Hüseyin Bayram, Chairman of Turkish Home Textile Industrialists' Association (TETSIAD) underlined, Turkey achieved successful figures in home textile industry last year despite the shrinkage in global trade. He told, "2.8 billion dollars of Turkish home textile export in 2018 amounted to 3.1 billion dollars in 2019. Last year, our industry's export value per kilogram was over \$ 8. With these figures, we are one of the industries which provides the highest added value to the national economy." Bayram emphasized, the added value provided by home textile remains within the country and put Turkey's

position globally as follows: "Turkey is the first country that comes to mind in terms of home and interior textile. The total value of the global home textile export was approximately 98.7 billion dollars in 2018 and 50.4 billion dollars of this figure belongs to China. China is followed by India, Pakistan and Turkey respectively. Turkey is Europe's biggest home textile exporter. We create added value. We are the champion in design. We set the trends of the world. We export to 180 countries." The outbreak of coronavirus in China, the biggest home textile exporter of the world, which spread to many countries within a short time, affected 2020 projections of the industry. Bayram pointed out, the economic reports prepared for 2020 foresee coronavirus outbreak will reduce China's home textile export by 10% in the first quarter and 7% in the second quarter. In consideration of these developments, TETSIAD sets its export target for 2020 as 3.5 billion

dollars. On January 7-10 2020, 304 companies from Turkey met with the representatives of the industry on an exhibition area of approximately 23.000 square meters at Heimtextil 2020 on its 50th anniversary. At Heimtextil, Turkish textile companies from various cities, especially Bursa and Denizli, came together with visitors and buyers from all over the world. In the fair various home textile products including decorative fabrics, curtains, furniture fabrics, carpets, upholstery, pillowcases, linens, towels and bathmats were exhibited. Messe Frankfurt Istanbul's Managing Director Tayfun Yardım told, "Following China and India, we rank number three among the 66 countries in terms of exhibitors while we have covered the largest area of the exhibition. As Turkey showed its important position in the industry once again, we are proud of making a considerable contribution in our country's export volume."

Impacts of coronavirus on Turkish textile industry

The outbreak of coronavirus created demand for competitors of China in many industries, especially in textile industry. As China who retains one third of the world textile market, can't realize desired amount of production and export, Turkey the strong player of the market, gained attention.

With the outbreak of coronavirus, major fashion retailers started negotiations with Turkey in order to carry their productions from China to Turkey. It is predicted, the total value of new orders diverting to Turkey will reach 2 billion dollars. The representatives of the industry underline that Turkish textile and ready-made clothing industry has the production power and capacity to meet new demands. "Purchasing managers and designers can't go to China due to coronavirus worries and travel restrictions. So several well-known brands started discussions for production of new season items in Turkey," said Hadi Karasu, President of Turkish Clothing Manufacturers' Association (TGSD). Turkey exported some \$17.7 billion ready-to-wear products last year. Any rise could help the import-heavy economy keep a lid on its current account deficit and hit the government's ambitious 5% economic growth forecast this year. Mustafa Gultepe, President of the Istanbul Apparel Exporters'

Association (IHKIB), said the sector has capacity to take on additional orders as both new and existing clients increasingly contact Turkish factories.

"There are clothing retailers asking around for prices and products in Turkey after the coronavirus outbreak," Gultepe said. "I think the impact of the outbreak will continue for 5-6 months and there will be a major shift from China that we will see after May" he added.

Metin Saftekin, CEO of Roja Embroidery and Lace, also a board member of Turkish Textile Employers' Association (TTEA) told "In order to shift the existing conditions into advantage, Turkey should concentrate on managing the equation of reasonable price, quality and delivery times rather than focusing on short-term opportunities. It is the only way to create a long-term impact and to convince the buyers that Turkey is a good alternative." Ahmet Öksüz, President of Istanbul Textile and Raw Materials Exporters' Association (ITHIB) mentioned, "We have participated in Texworld Paris and Premiere Vision Paris and witnessed the booths of Chinese companies were empty while Turkish textile companies attracted an intensive attention."

Violation of workers' rights costed Cambodia duty-free trade

In February 2020, The European Commission (EC) decided to withdraw the customs duty expemtions Cambodia has been enjoying due to Everything But Arms (EBA) Agreement. This decision was taken at the end of a monitoring procedure launched last year. EC had urged the Cambodian authorities to improve civil and democratic rights, association rights, and working conditions in the country. As a "least developed country", Cambodia has been benefitting from duty-free and quota-free exports to the EU market under the EBA agreement, which aims at supporting industries in underdeveloped countries by also encouraging their alignment with the human rights and workers' right principles of the UN and ILO. Last year only, Cambodia exported an amount of Euro 5 billion to the EU under this Agreement, almost 75% of which is

made by textile, clothing and footwear industry. From August on, however, these products will be subject to around 12% customs tariffs entering the EU which may challenge their competitiveness. In addition to the EU, brands also draw attention to violation of human and workers' right in the country. While reminding they have collectively made a purchase of USD 9.5 billion from Camboia last year; brands like Esprit, Puma, Ralph Lauren called the Government to urgently address a number of key issues including

the rights of trade unions. All these developments support the position of the Turkish Textile Employers' Association (TTEA) that has been promoting a working life that is organised through unions and enterprises that comply with all the relevant national and international standards. TTEA will continue working with the international organisations that it is engaged with to keep this issue on agenda and also with the brands to reward such compliant manufacturers by making more purchases from them and helping their businesses grow.

**AVR MESSE-
VERANSTALTUNG GMBH**
01/03/2020 - 02/03/2020
Gelinlik, Abiye, Gecelik
Münih, Almanya

MYVENDOFAIR V/ MYVENDO
04/03/2020 - 05/03/2020
Hazır Giyim
Viborg, Danimarka

**CMC
(CALIFORNIA
MARKET CENTER)**
04/03/2020 - 06/03/2020
Tekstil, Kumaş, Aksesuar
Los Angeles, ABD

**BUSINESS PLUS,
VISION FAIRS**
05/03/2020 - 08/03/2020
Tekstil Makinaları
Kahire, Mısır

**PYRAMIDS
INTERNATIONAL GROUP**
06/03/2020 - 08/03/2020
Tekstil
Kahire, Mısır

**SHENZHEN BO AO
EXHIBITION CO. LTD.**
07/03/2020 - 10/03/2020
Ev Tekstili
Guangdong, Çin

MOSSHOES LTD
10/03/2020 - 13/03/2020
Ayakkabı, Deri Ürünleri ve Aksesuar
Moskova, Rusya Federasyonu

**ACCO
INTERNATIONAL LTD**
10/03/2020 - 13/03/2020
Hazır Giyim, Aksesuar
ve Ayakkabı
Kiev, Ukrayna

**BIEXPO, LIDER EXPO,
EXEN FAIR**
11/03/2020 - 13/03/2020
Hazır Giyim, Konfeksiyon,
Tekstil, Deri ve Ayakkabı
Bişkek, Kırgızistan

GJC INTERNATIONAL
11/03/2020 - 13/03/2020
Tekstil, Aksesuar
Kiev, Ukrayna

PTAK WARSAW EXPO
12/03/2020 - 14/03/2020
Çocuk ve Bebek Tekstili
Varşova, Polonya

**JAPAN IMPORTED
TEXTILES AGENCY
COUNCIL**
17/03/2020 - 19/03/2020
Kumaş
Tokyo, Japonya

**LEGPROMMEDIA LLC
RUSSIAN UNION OF
ENTREPRENEURS OF
TEXTILE AND
LIGHT INDUSTRY**
18/03/2020 - 20/03/2020
Kumaş, Tekstil Aksesuarları Tekstil
Moskova, Rusya Federasyonu

INTER EXPO LLC
19/03/2020 - 21/03/2020
Gelinlik, Damatlık, Abiye, İç Giyim,
Ayakkabı ve Aksesuar
Moskova, Rusya Federasyonu

PYRAMIDS GRUP
19/03/2020 - 22/03/2020
Tekstil
Kazablanka, Fas

**EMERALD
EXPOSITIONS LLC**
22/03/2020 - 25/03/2020
Hazır Giyim Tekstil,
Las Vegas, ABD

OCEAN MEDIA GROUP
22/03/2020 - 24/03/2020
Gelinlik ve Evlilik
Londra, İngiltere

DALLAS MARKET CENTER
24/03/2020 - 27/03/2020
Hazır Giyim
Dallas, ABD

**FASHION
INDUSTRY
GALLERY**
25/03/2020 - 27/03/2020
Hazır Giyim
Dallas, ABD

DG EXPO CORP
25/03/2020 - 26/03/2020
Kumaş
Dallas, ABD

**TEXTILE EVENTS -
MR. JOHN KELLEY**
25/03/2020 - 26/03/2020
Kumaş
Londra, İngiltere

THE RUG SHOW
27/03/2020 - 29/03/2020
Halı
Los Angeles, ABD

NICARO GROUPE
29/03/2020 - 30/03/2020
Gelinlik, Abiye
Paris, Fransa

**MERCHANDISE
MART
PROPERTIES,
INC**
29/03/2020 - 31/03/2020
Hazır Giyim
Chicago, ABD

REED EXHIBITIONS
01/04/2020 - 03/04/2020
Tekstil, Hazır Giyim, Ayakkabı, Deri
Tokyo, Japonya

B GROUP
02/04/2020 - 04/04/2020
Tekstil
Sousse, Tunus

DENIM EXPORT LTD.
06/04/2020 - 07/04/2020
Tekstil ve Konfeksiyon
Dakka, Bangladeş

NIHALANI EVENTS MANAGEMENT
07/04/2020 - 09/04/2020
Tekstil
Dubai, BAE

MVK EXPO SERVICE LLC
08/04/2020 - 11/04/2020
Mobilya
Krasnodar, Rusya Federasyonu

**AMERICASMART, INTERNATIONAL
MARKET CENTERS**
15/04/2020 - 17/04/2020
Hazır Giyim
Atlanta, ABD

FIERA MILANO SPA
17/04/2020 - 18/04/2020
Gelinlik, Damatlık, Abiye
Milano, İtalya

OLAH INC
22/04/2020 - 24/04/2020
Denim
Amsterdam, Hollanda

FIRA BARCELONA
24/04/2020 - 26/04/2020
Gelinlik ve Evlilik
Barcelona, İspanya

OLAH INC.
13/05/2020 - 14/05/2020
Denim
Hong Kong, Çin

JFW ORGANIZATION
13/05/2020 - 14/05/2020
Kumaş, Dokuma, Tekstil
Tokyo, Japonya

ITA ALLIANCE
17/05/2020 - 20/05/2020
Ev Tekstili ve Mobilya
Highpoint, ABD

**GLOBAL FASHION
AGENDA**
27/05/2020 - 28/05/2020
Moda
Kopenhag, Danimarka

BALAJI ENTERPRISES
28/05/2020 - 29/05/2020
Denim, Tekstil
Ho Chi Minh, Vietnam

**Türkiye
Tekstil Sanayii İşverenleri
Sendikası**

Metrocity A Ofis Blok Büyükdere Cad. No: 171 K: 19 34330 1. Levent - İstanbul
Tel: (0212) 344 07 77 (Pbx) Fax: (0212) 344 07 66-67
www.tekstilisveren.org.tr info@tekstilisveren.org.tr